Стратегія розвитку Петриківської селищної територіальної громади на 2026-2036 роки

Стратегія розвитку Петриківської селищної територіальної громади на 2026–2036 роки стала результатом спільної роботи місцевої робочої групи та експертної підтримки Інституту «Республіка», ВІ «Активна Громада» і Фонду «МХП-Громаді» в межах проєкту «STRATEGY LAB: лабораторія змін у громадах».

ЗМІСТ

1. ЗВЕРНЕННЯ ГОЛОВИ ГРОМАДИ..... 5
2. МЕТОДИКА РОЗРОБКИ..... 7
3. АНАЛІТИЧНА ЧАСТИНА..... 10
3.1. ІСТОРИЧНА ДОВІДКА..... 10
3.2. ГЕОГРАФІЧНЕ РОЗТАШУВАННЯ..... 14
3.3. АДМІНІСТРАТИВНО-ТЕРИТОРІАЛЬНИЙ УСТРІЙ..... 15
3.4. ПРИРОДНО-РЕСУРСНИЙ ПОТЕНЦІАЛ..... 16
3.4.1. Структура земельного фонду Петриківської ТГ..... 16
3.4.2. Ґрунти..... 18
3.4.3. Рідкісні тварини та рослини..... 19
3.4.5. Рідкісні копалини..... 19
3.4.6. Клімат..... 19
3.4.7. Екологія..... 20
3.5. ХАРАКТЕРИСТИКА НАСЕЛЕННЯ ТА ТРУДОВИХ РЕСУРСІВ..... 21
3.5.1. Демографічні показники населення..... 21
3.5.2. Динаміка зміни кількості населення в Петриківській ТГ (2022-2024 р.р.)..... 21
3.5.3. Статевий та віковий розподіл мешканців Петриківської ТГ..... 23
3.5.4. Вразливі групи населення..... 26
3.5.5. Етнічне розмаїття..... 26
3.5.6. Міграційні процеси..... 26
3.5.7. Зайнятість і доходи населення..... 27
3.6. ІНФРАСТРУКТУРА ГРОМАДИ..... 30
3.6.1. Транспортна інфраструктура та зв’язок..... 30
3.6.2. Соціальна інфраструктура громади..... 33
3.6.3. Туристична інфраструктура..... 50
3.6.4. Готельний бізнес та заклади громадського харчування..... 52
3.6.5. Торгівля та сфера послуг..... 53
3.6.6. Банківські послуги..... 53
3.6.7. Комунальна інфраструктура і мережі..... 53
3.6.8. Адміністративні послуги..... 56
3.6.9. Соціальний захист населення (соціальні послуги)..... 57
3.6.10. Інклюзивність та доступність громади..... 59
3.7. МІСТОБУДІВНА ДОКУМЕНТАЦІЯ..... 60
3.8. ЕКОНОМІКА ГРОМАДИ..... 62
3.9. ФІНАНСОВИЙ СТАН ТА БЮДЖЕТ ТЕРИТОРІАЛЬНОЇ ГРОМАДИ..... 67
3.10. ОРГАНИ УПРАВЛІННЯ ГРОМАДОЮ ТА МЕДІА..... 76
3.12. РЕЗУЛЬТАТИ СОЦІОЛОГІЧНОГО ДОСЛІДЖЕННЯ..... 81
4. SWOT-АНАЛІЗ..... 91
4.1. Порівняльні переваги Петриківської громади: як можливості підтримують сильні сторони..... 95
4.1.1. Управління громадою та партнерство..... 95
4.1.2. Економіка, інвестиції та локальний бізнес..... 96

4.1.3. Культура, спадщина та туризм..... 96
4.1.4. Гуманітарна сфера: освіта, медицина, соціальні послуги..... 97
4.1.5. Екологія та просторовий розвиток.....97
4.2. Виклики: як можливості зменшують слабкі сторони..... 100
4.2.1. Управління громадою..... 100
4.2.2. Економіка та інвестиції: подолання безробіття та відтоку молоді..... 101
4.2.3. Культура і туризм..... 101
4.2.4. Гуманітарна сфера..... 101
4.3. Ризики: як загрози посилюють слабкі сторони Петриківської громади..... 105
4.3.1. Управління громадою: політичні ризики та нестабільність..... 105
4.3.2. Економіка та інвестиції..... 105
4.3.3. Культура та туризм..... 106
4.3.4. Гуманітарна сфера..... 106
4.3.5. Екологія та просторовий розвиток..... 106
5. СЦЕНАРІЇ РОЗВИТКУ ГРОМАДИ..... 112
6. СТРАТЕГІЧНЕ БАЧЕННЯ РОЗВИТКУ ГРОМАДИ.....120
7. СТРАТЕГІЧНІ, ОПЕРАТИВНІ ЦІЛІ ТА ЗАВДАННЯ РОЗВИТКУ ГРОМАДИ..... 121
8. АНАЛІЗ ВІДПОВІДНОСТІ СТРАТЕГІЇ ІНШИМ СТРАТЕГІЧНИМ ДОКУМЕНТАМ НАЦІОНАЛЬНОГО ТА РЕГІОНАЛЬНОГО РІВНІВ..... 140
9. МОНІТОРИНГ ТА ОЦІНКА РЕАЛІЗАЦІЇ СТРАТЕГІЇ..... 146

1. ЗВЕРНЕННЯ ГОЛОВИ ГРОМАДИ

Шановні жителі Петриківської громади!

Ми живемо у час, коли розвиток кожної української громади стає частиною великої справи – зміцнення нашої держави, її економічної стійкості та безпеки.

Територіальні зміни, пов'язані з реформою децентралізації та об'єднанням 19 населених пунктів в одну Петриківську селищну територіальну громаду, законодавчі новації, воєнні виклики, потреба у відновленні та залученні інвестицій, а також бачення громади щодо пріоритетних напрямів розвитку стали основою для рішення про оновлення Стратегії розвитку Петриківської селищної територіальної громади на 2026–2036 роки.

Ми прагнемо, щоб цей стратегічний документ був не формальністю, а дієвим інструментом, який відповідатиме реаліям сьогодення та визначатиме чіткі орієнтири розвитку Петриківської громади на найближчі роки. Саме тому Петриківська селищна рада ініціювала його оновлення із залученням мешканців, експертів та представників бізнесу.

Стратегія визначатиме напрям нашого руху на десятиліття вперед, формуватиме бачення майбутнього, до якого ми прагнемо, та конкретні кроки, що дозволять нам цього досягти.

Цей документ – результат аналізу, консультацій та напрацювань багатьох фахівців, представників місцевого самоврядування, освітян, медиків, бізнесу, громадських організацій.

Стратегування важливе не лише з управлінської точки зору. Воно є нашим спільним договором про майбутнє: про те, якою ми хочемо бачити громаду в умовах післявоєнної відбудови, якими мають бути наші дороги, школи, лікарні, як розвиватиметься місцевий бізнес, які можливості матимуть наші діти й молодь, як ми піклуватимемося про старших та вразливих, і яким буде той дім, який ми разом будуємо – комфортним, сучасним, економічно сильним і безпечним.

Стратегія сталого розвитку – це не лише про інфраструктурні об'єкти. Це про цінності, на яких стоїть Петриківщина: взаємопідтримку, відкритість, відповідальність, бережливе ставлення до природних ресурсів, розвиток людського

потенціалу та повагу до нашої культурної спадщини, відомої далеко за межами України.

Ми прагнемо, щоб кожен мешканець Петриківської громади розумів: Стратегія – це документ не «кабінетний», а живий. Він впливатиме на якість наших послуг, на можливість залучення інвестицій, державних та міжнародних ресурсів, на створення робочих місць, розвиток медицини, освіти, культури, енергетичної незалежності та громадської безпеки.

Разом ми визначили курс розвитку Петриківської громади на наступні десять років та зробимо її успішною, безпечною, енергонезалежною й комфортною для життя кожного мешканця!

Петриківський селищний голова
Наталія КОВАЛЕНКО

2. МЕТОДИКА РОЗРОБКИ

Петриківська селищна територіальна громада за ініціативи селищної ради та стратегічного комітету, за підтримки Фонду «МХП-Громаді» в межах проєкту «STRATEGY LAB: лабораторія змін у громадах», у співпраці з командою Інституту «Республіка» та BI «Активна Громада», зокрема з експертами зі стратегічного розвитку Олександрою та Віталієм Гліжинськими, організувала процес стратегування в громаді. Зокрема, було проведено 5 стратегічних сесій і 6 фокус-груп. Заходи були спрямовані на збір думок і пропозицій від представників бізнесу, громадських активістів, органів місцевого самоврядування, соціальної сфери, ветеранів, молоді та жителів як селищних, так і сільських територій. Разом із тим було проведено онлайн опитування мешканців громади та окреме опитування для представників бізнесу.

Мета дослідження – проаналізувати поточну ситуацію в громаді для підготовки Стратегії розвитку Петриківської селищної територіальної громади на 2026-2036 роки.

Процес розробки

Методологія розробки Стратегії розвитку Петриківської громади до 2036 року базується на рекомендаціях Міністерства розвитку громад та територій України щодо стратегічного планування в громадах (Наказ від 21.12.2022 №265). Цей підхід орієнтований на створення довгострокового документа, що сприятиме сталому розвитку громади через економічний, соціальний, екологічний та просторовий прогрес.

Формування стратегічного комітету

Стратегічний комітет було утворено розпорядженням селищного голови «Про затвердження Положення та складу робочої групи з розробки Стратегії розвитку Петриківської селищної територіальної громади на 2026-2036 роки» від 06.06.2025 №140-р.

До складу комітету увійшли представники місцевої влади, депутати, директори комунальних підприємств, медики, освітяни, культурні діячі, члени громадських організацій та бізнесу. Стратегічний комітет акумулював та аналізував інформацію і забезпечував інклюзивне залучення різних груп населення до процесу розробки стратегії.

Фокус-групові дослідження (ФГД) так само, як і стратегічні сесії, проходили у форматі офлайн. Загалом до 6 зустрічей долучилось 73 людини. Фокус-групи відбувались у липні 2025 року:

- 5 липня – три зустрічі із мешканцями громади різних вікових категорій;
- 6 липня – три зустрічі із представниками бізнесу, військовими, ветеранами, діячами культури, істориками та іншими.

Чисельність кожної фокус-групи коливається від 8 до 12 людей. У кожній групі забезпечено гендерний баланс, представництво різних населених пунктів громади.

Робота у фокус-групах була проведена в очному форматі. Кожна сесія тривала від 90 до 120 хвилин.

Усі дискусії були зафіксовані у вигляді нотаток та аудіозаписів (за згодою учасників). Матеріали опрацьовані за допомогою тематичного аналізу: виділено ключові теми, проблеми та пропозиції, зіставлено бачення різних груп.

Висновки дослідження не претендують на репрезентативність, однак відображають настрої та потреби активної частини громади.

Опитування мешканців та бізнесу

Для ширшого дослідження думки мешканців у межах роботи над розробкою Стратегії розвитку Петриківської селищної територіальної громади на 2026-2036 роки було проведено опитування у форматі онлайн. Свої відповіді надіслали 1069 респондентів, що дало змогу краще зрозуміти потреби та очікування мешканців центрального та інших населених пунктів. Також проведено окреме опитування представників бізнесу, в результаті якого отримано 16 відповідей.

Опитування мешканців відбувалось у травні та червні 2025 року за методом збору соціологічної інформації – Computer Assisted Web Interviewing (CAWI) з використанням функціоналу опитувального інструментарію Google forms.

Стратегічні сесії

Всі 5 стратегічних сесій відбулись у форматі офлайн на території селища Петриківка. До участі долучилось 137 осіб. Сесії відбувались у липні 2025 року:

- 9 липня – одна сесія щодо економічного блоку;
- 10 липня – дві сесії щодо молодіжного та соціального напрямів;
- 11 липня – дві сесії щодо напрямів безпеки та культури.

Сесії відбувались у форматі робочих груп, де після вступу та презентації щодо оновлених основних параметрів громади «станом на сьогодні», учасники працювали в групах над питаннями, які характерні для їхньої сфери діяльності. Таким чином, кожна група розбирала пропозиції для вирішення поставленого завдання в рамках конкретного напряму, що дозволило побачити ситуацію з різних боків. Після завершення роботи в групах, учасники презентували напрацювання для всіх інших присутніх на події та обмінялись корегувальним зворотнім зв’язком.

Усі пропозиції учасників були зафіксовані на аркушах для фліпчарту. Аркуші з кожної події були оцифровані та проаналізовані. В результаті всі пропозиції учасників розглянуто та узято до уваги під час роботи над Стратегією.

Стратегічний аналіз та SWOT-аналіз

Після узагальнення зібраних ідей та пропозицій було напрацьовано комплексний аналіз соціально-економічного стану громади, демографічних та економічних трендів, а також виконано SWOT-оцінку. Це дозволило чітко визначити сильні та слабкі сторони, можливості й загрози громади та покласти їх в основу розроблення стратегії.

Побудова дерева цілей та розробка стратегічних напрямків

Спираючись на зібрані дані та проведений аналіз, експерти разом зі стратегічним комітетом сформували дерево цілей: стратегічні та операційні цілі, завдання й проєкти. Документ охоплює культурну, економічну, туристичну, соціальну, екологічну, адміністративну та інші сфери розвитку громади.

Дерево цілей з генерацією проєктів було презентоване та обговорене на трьох публічних зустрічах за участю 110 осіб офлайн та за методом збору соціологічної інформації Computer Assisted Web Interviewing (CAWI) з використанням функціоналу опитувального інструментарію Google forms – 171 особа.

3. АНАЛІТИЧНА ЧАСТИНА

3.1. ІСТОРИЧНА ДОВІДКА

Петриківський край має глибоке історичне коріння, яке сягає XVIII століття. Селище Петриківка – давнє козацьке поселення, засноване у другій половині XVIII століття запорожцями. За переказами, свою назву воно отримало від козака Петрика. У 1772 році сюди було перенесено церкву Святого Георгія із зимівника останнього кошового отамана Петра Калнишевського. Згодом Петриківка стала казенною слободою, де ніколи не існувало кріпацтва.

У XX столітті Петриківка пережила буремні історичні періоди, зокрема, окупацію російської імперії, в роки Другої світової війни, та разом з тим зберегла і розвинула свою мистецьку спадщину. У 1930-х роках тут працювала школа декоративного розпису, випускники якої долучилися до розпису тканин, порцеляни, дерева. У 1958 році в Петриківці відкрили цех підлакового розпису, що сприяло широкому визнанню місцевого промислу.

Сьогодні Петриківська ТГ – це не лише культурний осередок з унікальною традицією розпису, а й привабливий туристичний об’єкт. Тут активно розвиваються зелені садиби, етнохутори, зберігаються пам’ятки архітектури та археології, проводяться майстер-класи та фестивалі. Петриківка є гордістю Дніпропетровщини, а її розпис – нематеріальною культурною спадщиною ЮНЕСКО з 2013 року.

Петриківська ТГ була створена у квітні 2017 року із 5 населених пунктів, а 20 травня 2020 року громада розширилась і до її складу доєдналось ще 14 населених пунктів.

Глибокі історичні та культурні корені має один із найдавніших видів декоративного мистецтва – петриківський розпис. Він посідає особливе місце серед культурних надбань України. Це не просто декоративне мистецтво – це символ національної ідентичності, що поєднує в собі душу народу, любов до природи, прагнення краси.

Розвиток петриківського розпису можна поділити на кілька етапів, кожен з яких відображає еволюцію цього мистецтва, його впливи на періоди відродження. Нижче наводимо основні процеси, які визначали його розвиток.

Формування традиції (XVII-XVIII століття). Петриківський розпис зародився у селі Петриківка на Дніпропетровщині у середині XVII століття. Спочатку це був декоративний розпис, яким прикрашали житлові приміщення, хлів, комори, предмети побуту (скрині, посуд), а також він використовувався як елемент обрядовості, особливо під час свят та народних гулянь.

Характерною рисою розпису були природні мотиви – квіти, дерева, птахи та інші елементи флори і фауни. Кожне зображення мало символічне значення, що відображало глибоку духовність і стійкість українського народу. Наприклад, птахи часто символізують свободу, а квіти – родючість і красу життя. Ці розписи

виконувалися здебільшого жінками, які передавали свої знання і навички наступним поколінням.

Розвиток і поширення традиції (XIX століття). У XIX столітті петриківський розпис став популярним у сусідніх регіонах, а також почав привертати увагу художників, які прагнули зберегти і розвивати народні традиції. Це був період, коли петриківський розпис вийшов за межі тільки декоративного мистецтва і став використовуватися на більш широкому спектрі предметів, таких як посуд, тканини, килими, меблі. Розпис набуває все більших варіацій в стилі та техніці виконання.

Інституціоналізація та професіоналізація (XX століття). На початку XX століття відбувається формалізація петриківського розпису як частини народного мистецтва. Відомі майстри, такі як Тетяна Пата, Ярина Пилипенко, Василь Соколенко, Надія Білокінь, активно працюють над збереженням традиційних методів і створенням нових варіацій розпису, які підлаштовуються під сучасні тенденції.

У 1930-ті роки відкриваються спеціалізовані школи, де навчають молодь мистецтву петриківського розпису. Починають активно розвиватися майстер-класи та виставки, що дозволяло молодим художникам отримувати практичні знання та натхнення від досвідчених майстрів. Випускники цих шкіл стали основними носіями і викладачами цієї народної техніки у наступні десятиліття.

У цей період виникла артіль «Вільна селянка» – колективне об’єднання майстрів народного мистецтва, метою якого було виробництво та популяризація декоративних виробів, розписаних у традиційному петриківському стилі. Вироби ручної роботи швидко здобули популярність. Успіх артілі сприяв офіційному визнанню петриківського розпису як унікального явища українського народного мистецтва.

Цей досвід став основою для створення у 1958 році в Петриківці фабрики «Дружба» – провідного підприємства з виготовлення художніх виробів, оздоблених петриківським розписом. Фабрика продовжила справу артілі. Під керівництвом Федора Панка, першого головного художника, фабрика швидко здобула визнання, випускаючи широкий асортимент продукції: тарелі, шкатулки, вази, писанки та інші сувеніри.

Продукція експортувалася до багатьох країн Європи, зокрема, Франції, Італії, а також до США та Канади. Фабрика об’єднала значну кількість талановитих художників. Серед них – Ганна Миколаївна Самарська, яка є послідовницею Катерини Василівни Білокур. Ганна Самарська – українська художниця, майстриня народного декоративного живопису, яку вважають однією з найкращих художниць України XX століття. Вона здобула визнання завдяки своїм дивовижним роботам, а її творчість стала частиною національного надбання України.

У 1979 році завершено будівництво головного корпусу фабрики, який включав майстерні, музеї та побутові приміщення для працівників. Федір Панко був активним учасником передачі знань молодому поколінню художників, організовував майстер-класи та виставки, що сприяло популяризації петриківського розпису не лише

в Україні, а й за її межами. На жаль, у 2000-х роках підприємство припинило своє існування.

У 1991 році був заснований Центр народного мистецтва «Петриківка» – культурний осередок, розташований у селищі Петриківка, який займається збереженням, популяризацією та розвитком унікального петриківського розпису. Він став спадкоємцем і продовжувачем традицій петриківського розпису, які формувалися протягом століть. Тут майстри проводять чисельні майстер-класи, виставки та навчальні програми, виготовляють сувеніри, картини та інші предмети, оздоблені петриківським розписом, які користуються популярністю серед туристів та на національних і міжнародних виставках.

Центр народного мистецтва «Петриківка» об'єднує близько 40 відомих майстрів петриківського розпису, 7 з них мають звання заслужених майстрів народної творчості. Серед найактивніших художників центру, які продовжують традиції петриківського розпису: Володимир Глущенко, Валентина Дека, Тетяна Пата, Ніна Турчин, Андрій Пікуш, Галина Назаренко, Марія Курінька, Катерина та Вікторія Тимошенко, Наталія Малярчук, Марія Яненко, Ольга Богомаз та інші.

Сучасне відродження та міжнародне визнання (кінець XX – XXI століття). З часом петриківський розпис отримав нове життя в сучасному світі. Його мотиви широко використовуються у дизайні інтер'єрів, одязі, на упаковках товарів, у художньому та прикладному мистецтві. З'являються нові покоління майстрів, які поєднують традиційні підходи з новітніми техніками. Зростає інтерес до петриківського розпису серед туристів, які хочуть більше дізнатися про українську культуру та мистецтво.

У другій половині XX століття та на початку XXI століття петриківський розпис отримав міжнародне визнання. У 2013 році його було офіційно включено до списку нематеріальної культурної спадщини ЮНЕСКО. Розпис став основою для численних рекордів в Україні. Майстри з Петриківки неодноразово демонстрували свою майстерність через масштабні та креативні проєкти.

Продовжуючи історію Петриківської громади, неможливо оминути її найбільші села – Лобойківку, Курилівку та Єлизаветівку. Кожне з них є не лише територіальною одиницею, а й носієм глибокої історичної пам'яті, культурних надбань і живого зв'язку поколінь.

Лобойківка, заснована у XVIII столітті першопоселенцем на ім'я Лобойко, з часом стала однією з найактивніших частин Петриківської волості. Вже у XIX столітті тут діяли православна церква, школа, поштова станція, а також проводились щорічні ярмарки. Лобойківка має унікальне археологічне значення. Саме тут знайдено один із найбільших у регіоні скарбів – бронзове поселення Лобойківка-1, розкопане у 2007 році археологом Володимиром Ромашком, а курган «Могила-Майдан» визнаний пам'яткою національного значення.

Курилівка розташована на піщаних пагорбах, її історія сягає козацьких часів. Заснована в середині XVIII століття як сторожовий пост запорізьких козаків. Тут знаходився зимівник останнього кошового отамана Петра Калнишевського. У XIX столітті село розвивалося як промислове поселення, де працювала льонопрядильна фабрика. Більш сучасна історія пов'язана з трагічною авіакатастрофою 1979 року, коли неподалік селища загинула уся узбецька футбольна команда «Пахтакору». Про цю подію нагадує меморіал, встановлений у центрі Курилівки.

Єлизаветівка бере свій початок ще з XVI століття. Перші згадки історики відносять до 1554 року і пов'язують з ім'ям Дмитра Вишневецького. Восени 1772 року на високому березі Бовтівки з'явились перші селянські хати і поселення стало розвиватись як село переселенців з Бригадирівки. Історія Єлизаветівки тісно пов'язана з водною географією краю – переселення було зумовлене частими затопленнями. Село вирізнялось активним громадським життям: тут працювали волосна управа, школа, поштова станція, щороку відбувались ярмарки. Єлизаветівка зберігає свою унікальність і донині, поєднуючи традиції, природну красу та гостинність мешканців.

Село **Хутірське** розташоване у мальовничій місцевості, у степовій зоні громади. Перша письмова згадка про нього датується 1786 роком. Основою розвитку та діяльності є сільське господарство та підсобні господарства мешканців. Через село протікає річка Чаплинка. У селі розміщені заклади соціальної інфраструктури та освіти.

Село **Чаплинка** розкинулося неподалік річки Чаплинка, яка й дала йому назву. Місцевість має мальовничу природу, родючі землі та зручне розташування. Мешканці займаються сільським господарством та садівництвом. Село є центром Чаплинського старостинського округу, до складу якого входить ще село **Улянівка**.

Іванівка – невелике затишне село з мальовничими лісо-степовими краєвидами. Поблизу виявлено сліди поселення доби бронзи. Іванівка, раніше відома як Галушківка біля озера Планувате, постала у другій половині XVIII ст. і входила до Протовчанської паланки. У 1886 році тут проживало 666 осіб у 101-му дворі. Адміністративно село належало до Петриківської волості Новомосковського повіту. У 1934-му його перейменували на Колгоспівку, а у 1990 році селу повернули історичну назву – Іванівка. Село є центром Іванівського старостинського округу, до складу якого ще входять села **Радісне**, **Гречане**, **Клешнівка** та **Куліші**. У селі зберігаються традиції, притаманні регіону, підтримується громадське життя, діють заклади соціальної сфери, що забезпечують основні потреби населення старостинського округу.

Село **Шульгівка** засноване в середині XVIII століття запорізькими козаками і входило до Протовчанської паланки. Пізніше стало центром Шульгівської волості Новомосковського повіту Катеринославської губернії. Станом на 1886 рік у селі мешкало 3100 осіб, налічувалось 408 дворів, діяли православна церква, школа, поштова станція, проходило два ярмарки на рік. Сьогодні село Шульгівка Петриківської селищної ради є центром Шульгівського старостинського округу, до якого ще входять

села **Плавещина**, **Судівка** та **Сорочино**. Ці села вирізняються спокійною атмосферою, затишними вулицями та згуртованою громадою. Шульгівка знаходиться в лісовій зоні громади, тому тут створені всі умови для відпочинку, а також розміщено декілька зелених садиб, де зберігаються народні традиції та звичаї. Також у селі Шульгівка є фермерські господарства, які займаються вирощуванням сільськогосподарської продукції. Розташоване ТОВ ВБК «Агропромінвест», яке займається розведенням та реалізацією норок.

Загалом кожне з сіл Петриківської територіальної громади має свої унікальні історичні особливості, які заслуговують на глибше вивчення та документування. Відновлення історичної спадщини кожного населеного пункту – це важливий крок до збереження локальної ідентичності, формування культурної самосвідомості громади та розвитку внутрішнього туризму.

3.2. ГЕОГРАФІЧНЕ РОЗТАШУВАННЯ

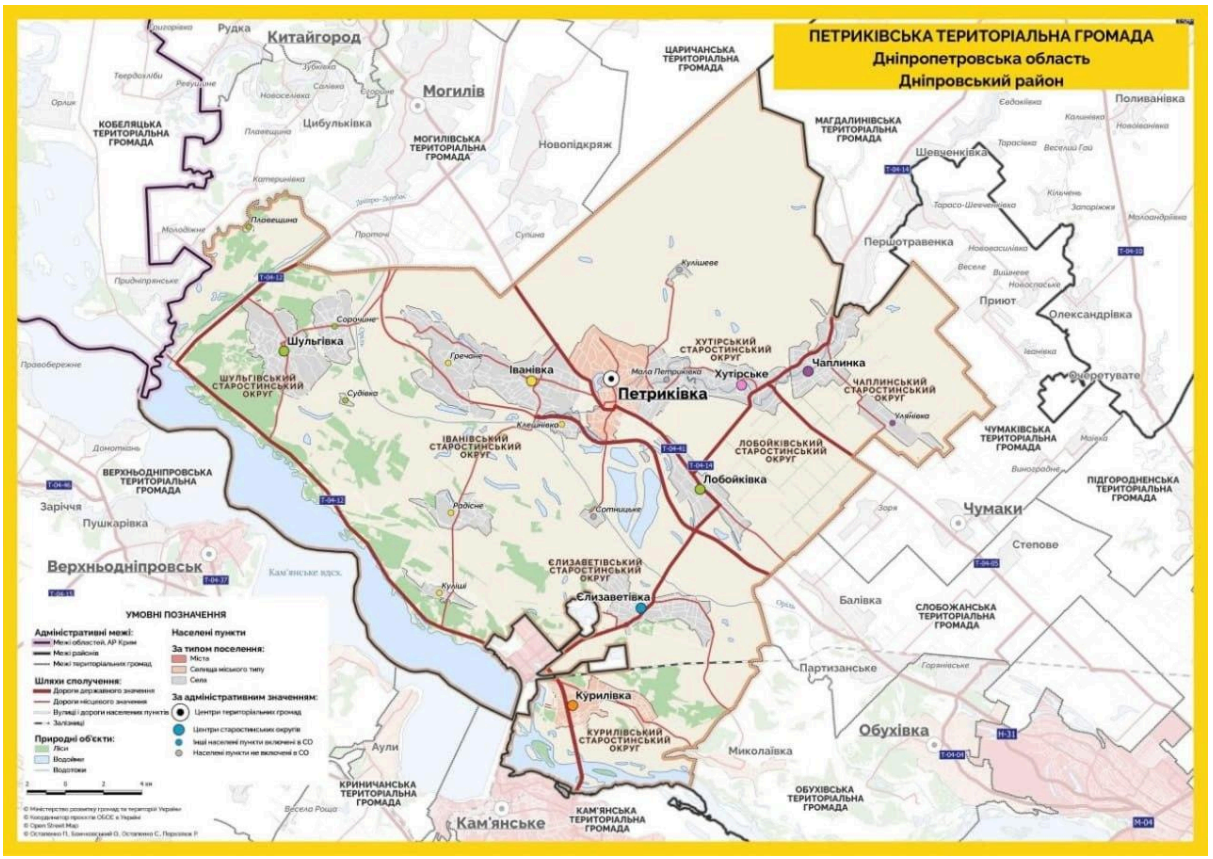

Петриківська селищна громада розташована у центральній частині Дніпропетровської області, в межах Дніпровського району. Географічне положення громади є стратегічно вигідним: вона знаходиться на відстані близько 52 км від обласного центру – м. Дніпро, 30 км від м. Кам'янське, 60 км від м. Самар, 100 км від м. Запоріжжя, 130 км від м. Полтава, 160 км від м. Кривий Ріг та приблизно 430 км від столиці України – м. Київ.

Після реформи 2020 року Петриківська ТГ межує з такими територіальними громадами:

- у межах Дніпровського району – з Обухівською, Слобожанською, Чумаківською, Царичанською, Могилівською;
- по межах Новомосковського району – з Магдалинівською громадою;
- по межах Полтавського району – з Кобеляцькою громадою;
- по межах Кам'янського району – з Кам'янською громадою.

Таке сусідство створює широкі можливості для міжмуніципальної співпраці, транспортного та економічного взаємозв'язку.

Через селище проходить автомагістраль Дніпро - Царичанка - Кобеляки - Решетилівка, що забезпечує надійне автомобільне сполучення з ключовими містами та логістичними центрами. Додаткову перевагу створює наявність залізничного сполучення у сусідніх громадах: за 23 км у південно-східному напрямку розташована залізнична станція Балівка (вантажні перевезення), а також громада має доступ до залізниці через м. Кам'янське. Це розширює логістичні можливості для пасажирських та вантажних перевезень і сприяє розвитку економічного потенціалу громади.

Петриківська селищна територіальна громада володіє значним природним потенціалом, який може стати основою для сталого розвитку. Гармонійне поєднання річкових долин, балок, полів та лісосмуг формує привабливий ландшафт для розвитку сільського господарства, екотуризму, зеленого відпочинку та підвищення якості життя мешканців. Громада має добрі передумови для розвитку відновлювальної енергетики – встановлення сонячних панелей, енергоощадних систем, вітрових станцій, впровадження екологічно чистих технологій.

3.3. АДМІНІСТРАТИВНО-ТЕРИТОРІАЛЬНИЙ УСТРІЙ

Петриківська селищна територіальна громада – одна з громад Дніпропетровської області, сформована у рамках адміністративно-територіальної реформи України. Адміністративним центром громади є селище Петриківка. До складу громади входить 19 населених пунктів, зокрема:

- **селища** Петриківка та Курилівка;
- **села** Мала Петриківка, Кулішеве, Сотницьке, Іванівка, Гречане, Радісне, Куліші, Клешнівка, Шульгівка, Сорочине, Судівка, Плавещина, Чаплинка, Улянівка, Хутірське, Єлизаветівка, Лобойківка.

Загальна площа Петриківської громади складає **834,9 км²**, що складає 2,6% від Дніпропетровської області та 15% від Дніпровського району. Чисельність населення – **23440** жителів (станом на 2025 рік), що становить 0,7% від Дніпропетровської області та 2% від Дніпровського району. Громада є компактною за структурою, багатою на природні ресурси, культурні надбання та історичну самобутність.

3.4. ПРИРОДНО-РЕСУРСНИЙ ПОТЕНЦІАЛ

3.4.1. Структура земельного фонду Петриківської ТГ

Рельєф Петриківської територіальної громади переважно рівнинний, з незначними хвилястими підвищеннями. Вона розташована у межах Придніпровської височини, частково на південно-західних відрогах Полтавської рівнини. Переважно полого-хвиляста рівнина з незначним нахилом на південь та південний схід. У рельєфі присутні балки, яри, які утворилися внаслідок водної ерозії ґрунтів.

Таблиця 3.1. Структура земельного фонду Петриківської ТГ

Категорії земельного фонду	Частка від загальної площі
Сільськогосподарські угіддя	62%
Ліси та лісовкриті площі	15%
Землі водного фонду	12%
Землі житлової забудови	5%
Землі історико-культурного та рекреаційного призначення	0,2%
Вільні землі для оренди	16%

Для потенційної оренди землі та інвестицій в наявності Петриківської ТГ є 14100 га.

Ліси та лісовкриті площі громади виконують переважно екологічні функції, з насадженнями сосни звичайної, дуба, ясена, клена, граба, акації та займають понад 13000 га. Також на території громади розташовані полезахисні смуги та балки, які виконують природоохоронну функцію та зберігають біологічну різноманітність. Елементи природно-заповідного фонду громади – важлива частина екомережі, хоча їхній стан ускладнюється антропогенними чинниками.

Землі водного фонду становлять понад 10000 га. Основною водною артерією є річка Чаплинка, яка протікає територією громади. Вона бере початок із озера у селі Новопетрівка Самарівського району Дніпропетровської області та впадає у річку Оріль, що у селі Клешнівка Петриківської ТГ та належить до водної системи Дніпра. Чаплинка має довжину приблизно 25 км (по території громади). На сьогодні вона не має чіткого показника швидкості течії та ширини розливу, адже останніми роками її екологічний стан є критичним (пересихає, особливо в пригирловій частині) та потребує вжиття заходів для відновлення рівня і покращення якості води.

Річка Оріль не має природних водоспадів або порогів. Її течія спокійна, без різких перепадів висоти. Протікає через центральну частину Петриківської громади. Ширина річки коливається від 2-10 метрів у вузьких місцях та до 50 метрів на плесах. Русло

пролягає хвилястою рівниною, де часто змінює напрямок. Останніми роками теж зазнає екологічних змін – пересихання вод та забруднення.

Річка Дніпро протікає через західну частину Петриківської громади. Її ширина у межах громади може варіюватися, але в середньому становить від 200 до 300 метрів. Глибина – від 3 до 7 метрів. Швидкість течії в межах громади становить від 0,4 до 1,2 м/с.

Річки Чаплинка та Оріль мають важливе значення для місцевої екосистеми та збереження біорізноманіття. Завдяки мальовничим берегам і природному ландшафту вони можуть стати частиною рекреаційних маршрутів, місцем для краєзнавчих екскурсій.

На території громади також наявні штучні ставки та «Блакитне озеро». Водні об’єкти використовуються для відпочинку, рибальства, сприяють зволоженню прилеглих земель та мають важливе рекреаційне значення. Тому їх збереження та раціональне використання – важливий крок у розвитку природного потенціалу Петриківської територіальної громади.

Ключові території регіональної екомережі Дніпропетровської області, Дніпровського району

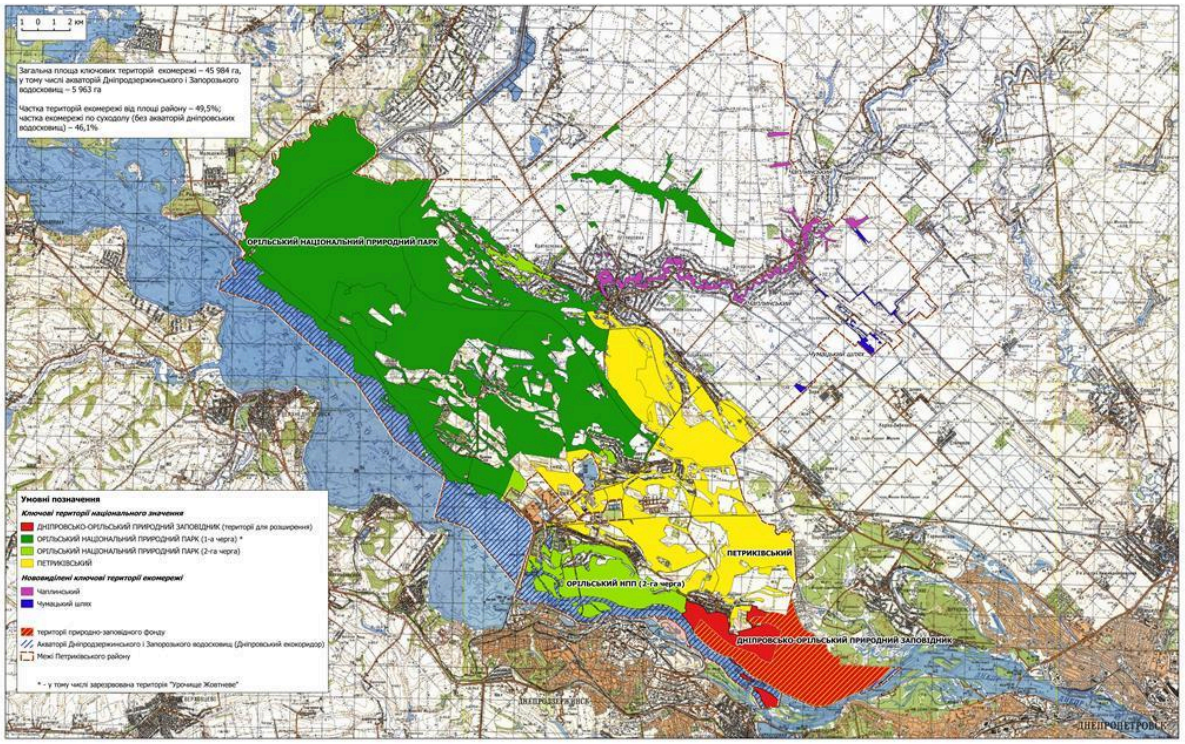

Заповідні зони. На території Петриківської селищної територіальної громади знаходяться ключові території національного значення екомережі Дніпровського району: "Орільський національний природний парк" (2 черги) та "Петриківський". А

також нововиділені ключові території регіонального значення екомережі Дніпровського району "Чумацький шлях" та "Чаплинський".
Також у грома має території Смарагдової мережі, які підлягають збереженню відповідно до Конвенції про охорону дикої флори та фауни і природних середовищ існування в Європі (Бернської конвенції). Даним територіям надається міжнародний статус особливого природоохоронного значення й потребує заходів для збереження в рамках виконання вимог Бернської конвенції.

3.4.2. Ґрунти

Основним багатством громади є родючі чорноземи, які займають більшу частину сільськогосподарських угідь. Ґрунти Петриківської територіальної громади належать до зони звичайних малогумусних чорноземів, сформованих переважно на важкосуглинистих лесах, із потужним гумусовим горизонтом до 60-65 см і вмістом гумусу 5,5-6%.

Загальна площа громади становить 83490 га, з яких понад 62% – сільськогосподарські угіддя. Такі ґрунти є придатними для вирощування різноманітних зернових, овочевих та технічних культур. Також є ділянки, придатні для садівництва, ягідництва та тепличного господарства. Проте земельний фонд громади зазнає впливу ерозійних процесів, господарської діяльності, забруднення та кліматичних факторів. Для збереження родючості застосовуються агротехнічні заходи, хоча певні території потребують додаткових досліджень і моніторингу.

Рис. 3.1. Схема ґрунтів Дніпропетровської області

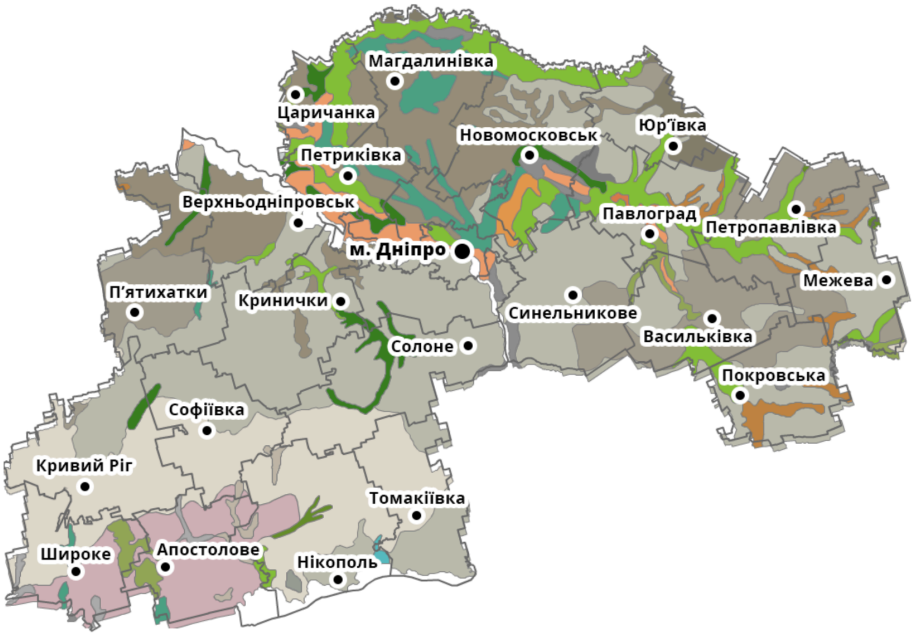

На території розвинене сільське господарство. Найбільші аграрні підприємства громади – це ПрАТ «Оріль-Лідер», ТОВ тепличний комбінат «Дніпровський», ТОВ

«ВБК Агропромінвест», ТОВ «Альфа-Агра», СТОВ «Хутірське», ТОВ «Весна», ТОВ «Екофілд», ТОВ «Околиця Істейт», СТОВ «Батьківщина».

3.4.3. Рідкісні тварини та рослини

На території Петриківської ТГ мешкають багато тварин, серед яких є рідкісні, що занесені до Червоної книги України: горностай, ящірка зелена, гадюка степова, черепаха болотна, видра річкова, сизоворонка (перелітний птах), птаха сокіл, різні види кажанів. Водяться ці тварини у заплавних та лісостепових ділянках, на схилах балок, на степових ділянках громади.

Також зустрічаються такі рідкісні рослини, як шафран, підсніжники, горицвіт весняний, проліски, гусяча цибулька, люцерна, ковила українська, калюжниці. Вони ростуть у степовій зоні, балках річок та полезахисних смугах Петриківської громади.

3.4.5. Рідкісні копалини

На території громади зафіксовані річкові та кар'єрні піски (пов'язані з долиною річки Оріль та її заплавою). Окрему цінність становлять поклади глини, які традиційно використовуються для виготовлення виробів декоративно-ужиткового мистецтва, зокрема, петриківського розпису. Інших корисних копалин у громаді не виявлено.

3.4.6. Клімат

Клімат Петриківської територіальної громади помірно континентальний, зі спекотним літом і нестійкою малосніжною зимою. Середньорічна температура повітря становить +8,8 °C, найтепліший місяць – липень (+21,5 °C), найхолодніший – січень (−4,3 °C).

Період з середньодобовою температурою нижче +8 °C триває близько 171 дня. Середньорічна кількість опадів – 475 мм, переважно в теплу пору року. Вологість повітря коливається від 61 % до 87 %, влітку характерні зливи, взимку – снігопади зі сильними вітрами. Територія належить до II Південно-східного кліматичного району України (степ).

Таким чином, природно-географічні характеристики Петриківської територіальної громади формують основу для її сталого розвитку, особливо у напрямках агровиробництва, зеленого туризму, екологічної безпеки та збереження нематеріальної культурної спадщини.

У той же час на сьогодні громада не має плану просторового розвитку чи містобудівної документації. Це серйозний виклик для довгострокового планування, раціонального землекористування, залучення інвесторів, забезпечення екологічної рівноваги та розміщення нової інфраструктури.

Відсутність просторової документації також ускладнює можливість ефективної боротьби з екологічними проблемами, оскільки не фіксується територіальний розподіл екосистем, зон з особливими умовами охорони, промислових територій та сільськогосподарських угідь.

3.4.7. Екологія

Протягом останніх п'яти років у громаді системно впроваджуються природоохоронні заходи, зокрема, озеленення громадських просторів і територій довкола освітніх, медичних та адміністративних закладів, роботи з благоустрою та акції з підвищення екологічної обізнаності мешканців. Громада також активно розвиває зелений туризм, підтримуючи мережу «зелених садиб», що сприяє привабливості території та залученню туристів. Усі ці зусилля є частиною прагнення громади до сталого розвитку та збереження довкілля.

Збором і вивезенням побутового сміття займається КП «Петриківський комунсервіс» Петриківської селищної ради. Тверді побутові відходи (ТПВ) вивозяться у селище Царичанка на полігон, який знаходиться в управлінні Царичанського ВО ЖКГ Царичанської селищної ради. Сьогодні існує потреба у побудові власної системи сортування та переробки сміття для підвищення рівня екологічності поводження із побутовими відходами.

У той же час Петриківська громада стикається з низкою системних екологічних викликів, серед яких – низький рівень охоплення населення та бізнесу послугами з вивезення твердих побутових відходів, що сприяє появі стихійних сміттєзвалищ. Значною проблемою є забруднення водних ресурсів – річки Оріль та її притоки Чаплинки – через стоки з полів, скиди та ґрунтове забруднення. Щорічні пожежі, особливо в лісосмугах та заплавах, також погіршують стан навколишнього середовища.

Додатково громада зіштовхується зі зниженням родючості ґрунтів через деградацію земель, інтенсивне землеробство та вирубку лісів, що призводить до втрати біорізноманіття і розвитку вітрової ерозії. Ці проблеми посилюються низькою екологічною культурою населення, відсутністю належного сортування відходів і свідомого споживання.

У громаді не встановлено датчики замірів якості води та повітря, які могли би працювати цілодобово і надавати результати у реальному часі.

Природно-ресурсний потенціал Петриківської ТГ є основою майбутнього зростання: поєднання родючих чорноземів, водних ресурсів (Дніпро, Оріль, Чаплинка, мережа ставків та озер), лісо-степових ландшафтів та наявність рідкісних видів формує базу для агровиробництва, переробки, створення крафтової продукції, рекреації й еко/подієвого туризму. Додатковою можливістю є наявність річкових і кар'єрних пісків (у т.ч. як сировина для будівництва), тоді як інших корисних копалин не виявлено.

Водночас фіксуються екологічні ризики – прояви водної ерозії, локальні загрози для водойм і навантаження на природні території, що потребує впровадження ґрунтозахисних практик, відновлення водних екосистем, дотримання водо- та лісоохоронних режимів і системного моніторингу. Інтеграція природних активів у просторове планування (визначення зон рекреації, охорони, агро- і промислового використання) та в економічні кластери дозволить перетворити наявні природні ресурси на довгострокову конкурентну перевагу громади без втрати екологічної стійкості.

3.5. ХАРАКТЕРИСТИКА НАСЕЛЕННЯ ТА ТРУДОВИХ РЕСУРСІВ

3.5.1. Демографічні показники населення

Станом на поточний період 2025 року у громаді, з урахуванням внутрішньо переміщених осіб, проживає 23440 осіб, з яких чоловіків – 43,7% та 56,3% жінок. Такий гендерний дисбаланс є типовим для України, особливо в часи війни. Він спричинений підвищеним рівнем смертності, захворюваннями тощо. Згідно зі Стратегією демографічного розвитку України до 2040 року, за експертною оцінкою, з 2020 до 2023 року середня тривалість життя чоловіків знизилася з 66,4 до 57,3 років, а жінок – з 76,2 до 70,9 років.

3.5.2. Динаміка зміни кількості населення в Петриківській ТГ (2022-2024 р.р.)

Населення громади дещо зменшилось унаслідок початку активних воєнних дій. На заміну тим, хто виїхав у 2022-2023 роках, у громаду переїхали ВПО, що дозволяє тримати стабільний рівень кількості населення.

Таблиця 3.2. Кількість населення Петриківської ТГ із розбивкою по роках

Населений пункт	**Кількість мешканців (у т.ч. ВПО)**				
	2025 рік	**2024 рік**	**2023 рік**	**2022 рік**	**2021 рік**
Всього населення громади	**23440**	**22700**	**23150**	**23200**	**24879**
А/ц селище Петриківка	4515	4353	4453	4453	4567
с. Мала Петриківка	1804	1716	1716	1766	1868
с. Кулішеве	68	69	69	69	71
с. Сотницьке	101	93	93	93	96
селище Курилівка	2564	2481	2531	2531	2723
с. Іванівка	2291	2214	2264	2264	2360
с. Гречане	779	764	789	789	837

с. Радісне	243	228	228	228	235
с. Куліші	218	222	222	222	238
с. Клешнівка	82	89	89	89	90
с. Шульгівка	985	963	988	988	1090
с. Сорочине	282	284	284	284	295
с. Судівка	18	19	19	19	19
с. Плавещина	15	16	16	16	16
с. Чаплинка	1899	1815	1865	1865	2096
с. Улянівка	430	434	434	434	453
с. Хутірське	1898	1856	1906	1906	2168
с. Єлизаветівка	2399	2321	2371	2371	2464
с. Лобойківка	2849	2763	2813	2813	3193

Якщо порівняти сільські громади Дніпропетровщини, використовуючи дані ресурсу Decentralization.gov.ua, можна отримати орієнтовні висновки щодо населення на рівні області.

Кількість населення регіону становить 3176978 осіб, які проживають у 86 громадах. У Дніпропетровській області – 66 громад сільського/селищного типу, населення яких на 2025 рік становить 629676 осіб. Населення Петриківської ТГ більше ніж удвічі перевищує середнє значення кількості населення сільських громад/селищних громад Дніпропетровської області, яке складає 9540 осіб. Петриківська громада займає третє місце за кількістю населення, поступаючись Солонянській (25398 осіб) та Слобожанській (23757 осіб) сільським/селищним територіальним громадам. Такі цифри говорять про те, що Петриківська громада є важливим гравцем в регіоні і має значний потенціал та можливості.

Щільність населення Дніпропетровської області складає близько 100 осіб/км^2. Щільність населення Петриківської громади – близько 28 осіб/км^2, що є нижчим ніж загальне середнє значення по області. З іншого боку, густота населення Петриківської ТГ є дещо вищою за середнє значення густоти населення серед громад сільського/селищного типу Дніпропетровської області, яке складає 24 осіб/км^2.

Петриківська територіальна громада переживає стале скорочення населення, характерне для більшості сільських територій України. За останні п’ять років рівень народжуваності зменшився зі 130 осіб у 2021 році до 92 у 2024-му, тоді як смертність залишалася стабільно високою (від 303 до 425 осіб на рік). Усі роки показують

негативний природний приріст населення, що свідчить про старіння громади та зменшення молодого населення.

Таблиця 3.3. Динаміка народжуваності та смерті у Петриківській ТГ

Показник	2025 рік	2024 рік	2023 рік	2022 рік	2021 рік
Народилось	34	92	99	112	130
Померло	173	425	340	324	303

Попри це, у кількох найбільших населених пунктах громади, зокрема, у селищах Петриківка та Курилівка, селах Лобойківка та Єлизаветівка зафіксовано зростання чисельності мешканців у 2024-2025 роках:

- сел. Петриківка: +162 особи
- с. Лобойківка: +86 осіб
- с. Єлизаветівка: +78 осіб
- сел. Курилівка: +83 особи

Така тенденція пов'язана з розміщенням на території громади значної кількості внутрішньо переміщених осіб. У малих селах із населенням менше 300 осіб навпаки спостерігається стабільне скорочення.

3.5.3. Статевий та віковий розподіл мешканців Петриківської ТГ

Станом на поточний період у громаді, з урахуванням внутрішньо переміщених осіб, проживає 10245 чоловіків та 13195 жінок.

- Діти (0-15 років) – 3426 осіб (14,6%)
- Працездатне населення (16-59 років) – 13739 осіб (58,6%)
- Люди віком 60+ – 6275 осіб (26,8%)

Це означає, що у громаді значна частка людей пенсійного віку: майже кожен четвертий мешканець – літня людина, що потребує доступу до медичних, соціальних і транспортних послуг.

Середній вік мешканця – 41 рік, що свідчить про помірно старіючу демографічну ситуацію.

Згідно зі Статево-віковою діаграмою НСЗУ у громаді вже бракує молодих людей 22-30 років, а за умови відсутності змін через 17 років громаду може чекати поглиблення демографічної кризи. Адже кількість дітей зменшується, але ця тенденція спостерігалася ще до повномасштабного вторгнення, що говорить про необхідність звернути увагу на програми для підвищення народжуваності та підтримки дітей, щоб вони та їхні батьки хотіли залишитися у громаді. Загалом така тенденція характерна для всієї країни.

Згідно з даними НСЗУ в Петриківській громаді відсоток людей працездатного віку 18-64 складає 60,4%. Це дещо менше, ніж показник по області – 62,1% та по Україні – 61,3%.

Рис. 3.2. Статево-вікова діаграма НСЗУ станом на вересень 2025 р.

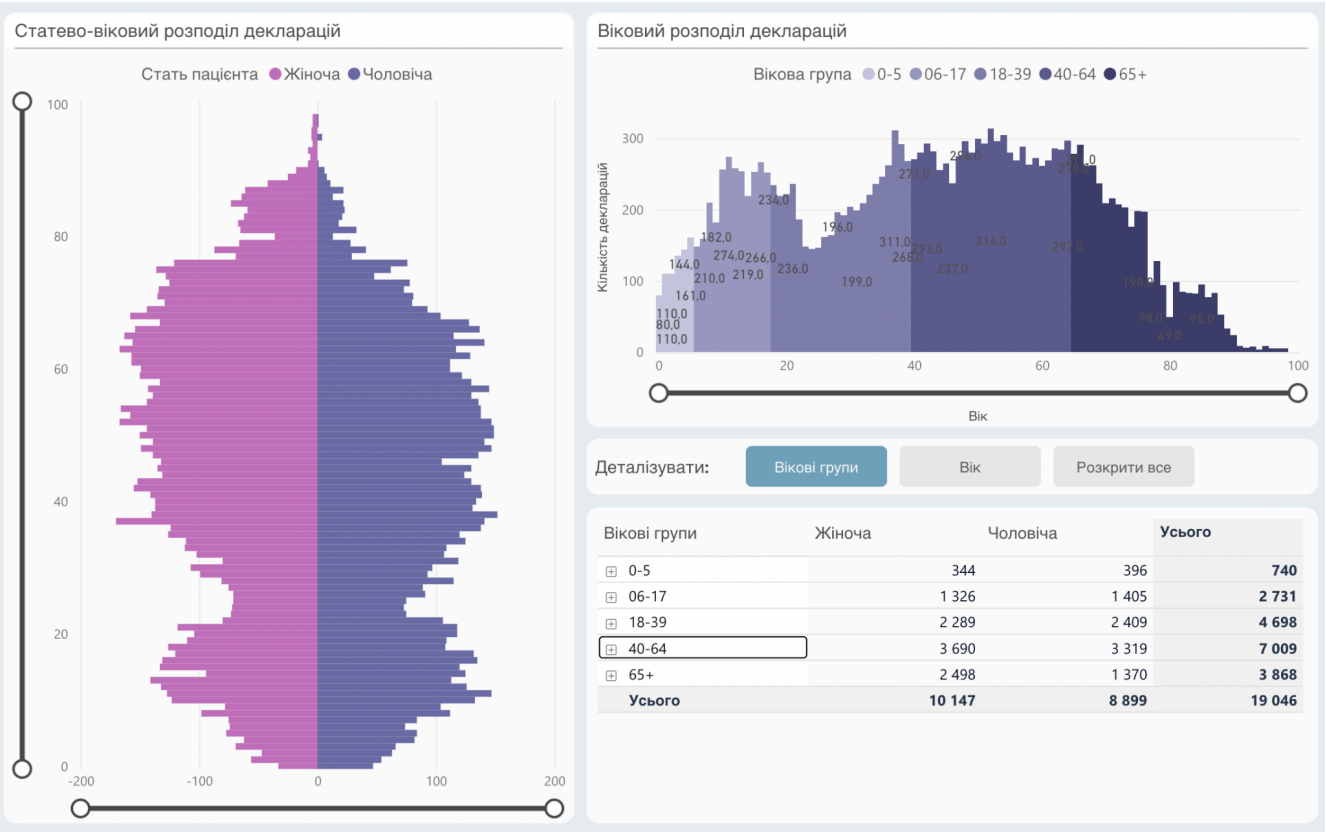

Вікові групи	Жіноча	Чоловіча	Усього
0-5	344	396	740
06-17	1 326	1 405	2 731
18-39	2 289	2 409	4 698
40-64	3 690	3 319	7 009
65+	2 498	1 370	3 868
Усього	10 147	8 899	19 046

Гендерний аналіз громади

Нормативний рівень. Громада має певну нормативну базу для врахування гендерного підходу – у стратегії розвитку та соціальних програмах згадуються принципи рівності, інклюзії та недискримінації. Проте ці положення залишаються переважно декларативними, без конкретних індикаторів, механізмів моніторингу чи відповідальних осіб. Наявні документи не містять повноцінного гендерного аналізу або гендерно-дизагрегованої статистики, що обмежує можливість планувати політики на основі даних. Гендерне бюджетування застосовується переважно на рівні статистики. Дослідження впливу бюджету на жінок і чоловіків, адаптація заходів до потреб окремих груп – відсутні.

Обізнаність персоналу громади з гендерною тематикою нерівномірна, а знання отримані фрагментарно.

Отже, Петриківська громада перебуває на етапі переходу від формального до змістовного врахування принципів рівності. Необхідно забезпечити інтеграцію гендерного підходу у всі документи стратегічного та бюджетного планування.

Інституційний рівень. На рівні управління громадою зберігається нерівний розподіл влади та впливу між жінками і чоловіками. Жінки становлять більшість населення (понад 56%), але серед них лише 37,5% депутатів та 12,5% керівників бюджетоутворюючих підприємств. Водночас на рівні виконавчої влади жінки представлені достатньо, а у соціальній, культурній та освітній сферах жінки складають 80-100% керівного складу, що вказує на вертикальну і горизонтальну гендерну сегрегацію. Жінки активно залучені до соціальної роботи, але слабо представлені в економічних і стратегічних рішеннях.

Хоча у розробці стратегічних документів беруть участь і чоловіки, і жінки, відсутнє залучення молоді, людей з інвалідністю, ВПО. Частина працівниць не знає, чи взагалі проводилися консультації з цими групами.

Отже, інституційна структура громади поки що не забезпечує баланс участі жінок і чоловіків у керівництві. Варто розвивати програми жіночого лідерства, особливо у сферах економіки та політики, впроваджувати гендерно чутливе кадрове планування та менторські програми для обох статей.

Соціальний рівень. Громада має високий рівень жіночої активності у волонтерстві, громадських ініціативах, сфері освіти та культури. Водночас поширеними залишаються традиційні гендерні ролі, що обмежують участь чоловіків у соціальній сфері й водночас створюють надмірне навантаження на жінок.

Респонденти визнають, що жінки часто беруть на себе доглядову та організаторську роботу, але значно менше мають реальний вплив на розподіл ресурсів чи ухвалення рішень. Жінки повідомляють про суспільну критику щодо їхнього лідерства. Також є страх «розголосу» у випадках домашнього насильства. Низький рівень звернень до влади вказує на недовіру до механізмів впливу. Приклади на кшталт жіночого центру працевлаштування, Центру життєстійкості, ветеранських хабів демонструють потенціал, але ці ініціативи поодинокі, не мають стійкої підтримки та не масштабуються. Системи інформування та збору зворотного зв’язку – недостатні, оскільки лише 37% вважають, що достатньо поінформовані.

Отже, соціальна тканина громади тримається на жіночій активності, проте для сталого розвитку потрібен баланс участі, посилення чоловічої залученості та формування культури спільної відповідальності у сім’ї, бізнесі та громадському житті. У громаді вже діють певні інструменти інформування та залучення громадян до прийняття рішень, але вони потребують суттєвого підсилення.

Потенційні наслідки неврахування гендерного підходу для Петриківської громади можуть бути такими:

1. поглиблення демографічної кризи: подальший відтік молоді й жінок репродуктивного віку, старіння населення;
2. втрати економічного потенціалу: нереалізований потенціал жінок у бізнесі, керівництві та місцевих ініціативах означає втрату людського ресурсу та інновацій;
3. соціальне виснаження та вигорання: перевантаження жінок невидимою доглядовою працею без підтримки з боку інституцій чи чоловіків призведе до зниження їхньої продуктивності та активності загалом;
4. неефективність політик і програм: без гендерного аналізу рішення (а отже і бюджетні витрати) можуть бути формально «нейтральними», але фактично – дискримінувати або ігнорувати потреби частини населення;
5. зниження довіри до влади: коли рішення не відображають реальних потреб громадян, зменшується участь у громадському житті та соціальна згуртованість.

Загальні рекомендації

1. Запровадити системну освіту з гендерної рівності.
2. Переглянути та вдосконалити документи.
3. Поглибити практику гендерного бюджетування.
4. Створити гендерний профіль громади.
5. Активізувати співпрацю з ГО у сфері гендерної рівності.
6. Виправити гендерний дисбаланс і подолати стереотипи.
7. Підвищити рівень громадської участі та зворотного зв'язку.

Детальніше про дослідження можна дізнатись за покликанням.

3.5.4. Вразливі групи населення

Вразливі категорії населення представлені такими групами:

- внутрішньо переміщені особи (ВПО) – 2143;
- люди з інвалідністю – 750;
- люди пенсійного віку – 6275;
- військові, ветерани та їхні родини – 1563.

Ці дані вказують на високу потребу у соціальних послугах, підтримці інтеграції ВПО, розвитку програм реабілітації для ветеранів та безбар'єрного середовища.

3.5.5. Етнічне розмаїття

У громаді мешкають представники різних національностей: роми, євреї, вірмени, молдовани, грузини, росіяни, білоруси, корейці та інші. Загалом – 4 928 осіб (20% населення громади). Це створює культурне багатство, але також вимагає міжкультурного діалогу та інклюзивних рішень у сфері освіти, культури та громадської інтеграції.

3.5.6. Міграційні процеси

Під час війни з громади виїхало близько 3500 осіб. Але не виїхало жодне підприємство. Разом із тим прибули ВПО з інших громад, які зазнали воєнних втрат. На 2025 рік у Петриківській ТГ зареєстровано 2140 ВПО, які поповнюють кадрові можливості громади.

Для підтримки ВПО з місцевого бюджету виділено кошти на поточний ремонт місць для тимчасового проживання (МТП) та закупівлю меблів на суму 1748637,02 грн. Це дозволило покращити умови проживання людей.

На жаль, з Петриківської ТГ виїхала частина дітей. Але попри переміщення, громада зберігає освітній зв'язок із ними. Так, 103 здобувачі освіти, які виїхали через війну, у тому числі за кордон, продовжують здобувати освіту у закладах загальної середньої освіти Петриківської селищної ради за екстернатною та сімейною формами навчання. Це дає можливість здобувачам освіти зберегти зв'язок із українською школою, навчатися відповідно до державних стандартів і надалі інтегруватися в освітній процес після повернення.

3.5.7. Зайнятість і доходи населення

Важливою умовою зайнятості в регіоні є наявність робочих місць та рівень заробітної плати. Середня заробітна плата у Петриківській ТГ є нижчою, ніж середня по Україні та по Дніпропетровській області.

Рівень заробітної плати у громаді поступово зростає. Але зростання відбувається паралельно до зростання на рівні країни.

Таблиця 3.4. Порівняння рівня заробітної плати

	2020	2021	2022	2023	2024	2025 (II квартал)
Україна, грн	10340,35	12993,56	13376,21	14308,46	17486,60	19871,3
Область, грн	11686,0	13679,6	14479,0	-	-	-
Петриківська ТГ, грн	-	11547	12080	13188	15340	18020

На обліку в Дніпровському управлінні Дніпровської філії Дніпропетровського ОЦЗ по Петриківській територіальній громаді станом на 01.01.2025 року перебувало 45 осіб. Станом на 01.07.2025 року перебувало на обліку 64 безробітних, з них 14 – внутрішньо переміщені особи.

Співвідношення працюючі/непрацюючі:

- молодь: 4 341 / 2 338

- працездатні: 8 353 / 5 386
- пенсіонери: 1 883 / 4 392

Це свідчить про значне навантаження на працююче населення, особливо у категорії після працездатного віку: на одного працюючого припадає більше, ніж дві непрацюючі особи.

З числа мешканців ОТГ пройшли професійну підготовку, перепідготовку та підвищення кваліфікації в 2024 році 27 осіб, а з 01.01.2025 по 30.06.2025 року – 25 осіб. Для підтримки конкурентоспроможності працюючих мешканців громади отримали ваучер на навчання в 2024 році 26 осіб, а з 01.01.2025 по 30.06.2025 року – 16 осіб. Більшість безробітних проходили перепідготовку шляхом стажування на замовлення роботодавця на такі професії: продавець продовольчих товарів, продавець-консультант, виробник харчових напівфабрикатів, кухар, пекар та електромонтер з ремонту та обслуговування електроустаткування, сестра медична за рахунок навчання по ваучеру.

Ринок праці в Петриківській ТГ та регіоні

По області за перше півріччя 2025 року було працевлаштовано 13724 осіб. З них 3438 осіб – ВПО. По Петриківці за перше півріччя 2025 року було працевлаштовано **56 осіб,** з них **7 осіб – ВПО.**

Таблиця 3.5. Працевлаштування в Петриківській ТГ

	2021	2022	2023	2024	2025
Всього працевлаштовано людей	237	213	126	101	56
З них ВПО	0	3	3	9	7
Скільки людей перекваліфіковано	66	39	34	27	25
ТОП 5 запитів роботодавців (вакансій пропонують)	водій автотранспортних засобів, продавці, оброблювач птиці, укладальник-пакувальник, токар	водій автотранспортних засобів, продавці, оброблювач птиці, укладальник, лікарі	водій автотранспортних засобів, продавці, сестра медична, кухар, тракторист, лікарі, помічник вихователя	водій автотранспортних засобів, сестра медична, тракторист, водій навантажувача, кухар, лікарі	продавець, виробник харчових напівфабрикатів, кухар, пекар, електромонтер, сестра медична
ТОП 5 запитів людей, що	прибиральник службового	прибиральник службових	прибиральник службового	прибиральник службових	-

шукають роботу	приміщення, продавець продовольчих товарів, охоронник	приміщень, продавець продовольчих товарів, охоронник	приміщення, продавець продовольчих товарів, юрист, охоронник	приміщень, продавець продовольчих товарів, охоронник, вчитель	

На рівні області найпопулярнішими запитами професій серед роботодавців та роботошукачів у 2025 році є такі:

Таблиця 3.6. Запит на робітників, спеціалістів на рівні області

	Пропонують роботодавці		**Шукають роботошукачі**	
	ТОП професій	**К-ть запитів**	**ТОП професій**	**К-ть запитів**
1	Підсобний робітник	133	Продавець продовольчих товарів	511
2	Водій автотранспортних засобів	126	Підсобний робітник	369
3	Продавець продовольчих товарів	91	Прибиральник службових приміщень	283
4	Бухгалтер	87	Продавець-консультант	270
5	Прибиральник службових приміщень	73	Продавець непродовольчих товарів	229
6	Електромонтер з ремонту та обслуговування електроустаткування	69	Кухар	191
7	Слюсар-ремонтник	67	Оператор котельні	186
8	Продавець-консультант	64	Бухгалтер	181
9	Вантажник	62	Охоронник	168
10	Кухар	54	Оператор заправних станцій	165

Таким чином видно, що на рівні області є запит на такі професії, як підсобний працівник, продавець, прибиральник. Разом із тим є запит на складніші професії, такі як бухгалтер, кухар, електромонтер, водій та інші. Також рівень запитів на професію значно перевищує рівень пропозицій, що свідчить про те, що в регіоні є робоча сила, яка готова долучатись до нових бізнес-проєктів.

Однією з ключових причин безробіття серед місцевих мешканців є сезонний характер зайнятості. На Петриківщині працюють переважно підприємства з вирощування зернових та овочів, тож попит на робочу силу істотно коливається протягом року, не гарантує стабільного доходу. Помітна частина працездатних залучена до особистих селянських господарств, а ринок праці швидко змінюється: вимоги роботодавців зростають і часто освіта та навички мешканців їм не відповідають. Додатковим

чинником виступає ускладнена транспортна доступність до потенційного робочого місця.

У громаді також існує неформальна зайнятість населення. Частина людей працює неофіційно у сфері сільського господарства, будівництва, сезонних робіт та послуг. Багато художників працюють неформально, без офіційного оформлення, продають свої роботи через ярмарки, соціальні мережі. Це можна назвати творчою самозайнятістю.

Найбільше мешканці Петриківської ТГ зайняті у сфері сільського господарства та торгівлі.

Таблиця 3.7. Сфери зайнятості мешканців Петриківської ТГ станом на 2024 р.

	Назва сфери зайнятості	Загальна кількість зайнятих осіб	Частка зайнятих у %
1	Сільське господарство	1748	43,7
2	Малий бізнес (послуги, торгівля, малі кав'ярні тощо)	1276	31,9
3	Соціальна сфера	656	16,4
4	Місцеві органі державної влади та ОМС	168	4,2
5	Туризм та відпочинок (готелі, ресторани, кафе, інші зони відпочинку)	15,2	3,8

Отже, населення Петриківської ТГ (приблизно 23,4 тис. осіб із урахуванням ВПО) має ознаки помірного старіння та високого демографічного навантаження: діти – 14,6%, працездатні – 58,6%, люди 60+ – 26,8%; середній вік мешканця – 41 рік. Жінок більше, ніж чоловіків. Війна спричинила відтік частини мешканців, однак зареєстровані ВПО (2,1 тис.) частково стабілізували чисельність і дали приріст у найбільших населених пунктах (наприклад, Петриківка, Лобойківка, Єлизаветівка, Курилівка), тоді як деякі малі села скорочуються.

Ринок праці характеризується сезонністю, неформальною зайнятістю, розривом між навичками та потребами бізнесу і зарплатами нижче обласного та середньоукраїнського рівнів, що вимагає цілеспрямованої політики: підтримки й залучення молоді, інтеграції ВПО/ветеранів, покращення транспортної доступності та підтримки самозайнятості, аби зменшити залежність від сезонних доходів і підвищити продуктивність праці.

3.6. ІНФРАСТРУКТУРА ГРОМАДИ

Інфраструктура та комунальне господарство Петриківської громади характеризуються задовільним загальним рівнем. Дороги, комунальні заклади та підприємства виконують свої основні функції, але потребують системних інвестицій у модернізацію.

Комунальна інфраструктура громади дещо зношена. Високий відсоток інженерних мереж потребує оновлення: водопостачання – 47,9% (8 км), водовідведення – 24% (3,5 км), газопроводи – 39%, електромережі – 45%. Це вимагає як планових інвестицій, так і реалізації програм енергозбереження та безпеки. Житловий фонд переважно в задовільному стані, але значна частина потребує ремонтів несучих конструкцій та заміни мереж.

3.6.1. Транспортна інфраструктура та зв'язок

Через Петриківську громаду проходять дороги державного, обласного та місцевого значення. Загальна протяжність усіх автошляхів становить 699,48 км. Загальна протяжність доріг державного значення – 104,4 км.

Всього територією громади пролягає 5 автошляхів державного значення:

1. (Н31) Дніпро - Царичанка - Кобеляки - Решетилівка – протяжність 28 км;
2. (Т-04-05) Дніпро - Хутірське – протяжність 5,4 км;
3. (Т-04-12) Кам'янське - Шульгівка - Михайлівка - Котовка - Перещепино - Чернявщина - Жемчужне – протяжність 31 км;
4. (Т-04-14) Кам'янське - Петриківка - Магдалинівка – протяжність 32 км;
5. (Т-04-41) Дніпро - Царичанка - Кобеляки - Решетилівка – протяжність 7,5 км.

Основною транспортною артерією, яка проходить через Петриківську ТГ, вважається швидкісна автомагістраль (Н31) Дніпро - Царичанка - Кобеляки - Решетилівка, що є автошляхом національного рівня. Він у гарному стані, адже його будівництво відбувалось за високими стандартами та завершилось у 2021 році. Протяжність дороги по території – 28 км. Відстань від центру громади, селища Петриківка, до даної траси (Н31) – близько 1,5 км.

Рис. 3.3. Схема доріг Петриківської ТГ (google map) та виділена траса Н31

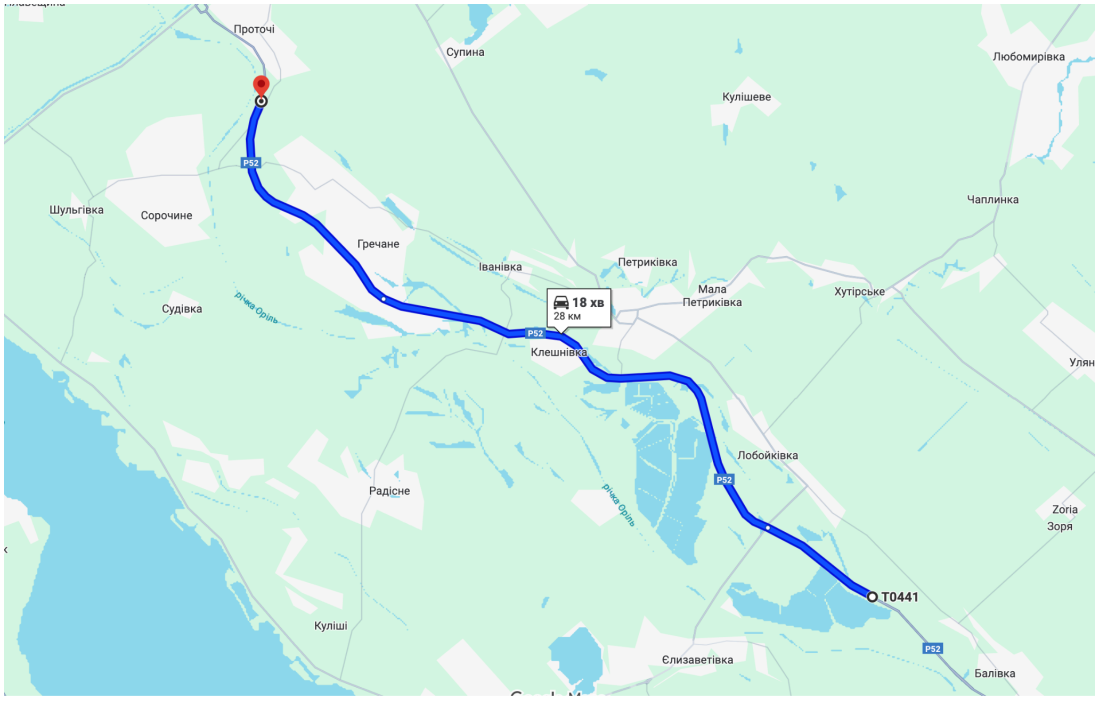

Протяжність доріг місцевого значення територією громади становить 484,08 км – це 454 вулиць та провулків. З них 41,2% (199,2 км) є у незадовільному стані та потребують ремонту, а 25,2 % (122 км) не мають твердого покриття.

Найвіддаленіший населений пункт – це Плавещина, майже 27 км від Петриківки. Найближчий – Мала Петриківка, яка межує з центральною садибою.

Транспортне сполучення між населеними пунктами громади, обласним центром та доступність до інших регіонів

На території громади в селищі Петриківка знаходиться автостанція Приватного акціонерного товариства «Дніпропетровське обласне підприємство автобусних станцій». Через територію громади здійснюється міжміське, міжобласне та інше транспортне сполучення, що забезпечує зручний доступ жителів і гостей до обласного центру, інших громад та інших регіонів України.

Місцевого муніципального транспорту у громаді немає. Для подорожей між населеними пунктами громади жителі користуються власним транспортом або міжміськими маршрутними транспортними засобами.

Разом із тим на території громади зареєстроване 1 ФОП, що надає послуги приватного таксі. Є також у громаді соціальне таксі, яке надає послуги з перевезення особам з інвалідністю.

Залізничних станцій у громаді немає, але поруч, за 23 км у південно-східному напрямку, розташована залізнична станція Балівка, яка забезпечує вантажні перевезення. А пасажирські перевезення залізницею відбуваються через м. Кам'янське.

Поштовий зв'язок

У Петриківській ТГ функціонують відділення поштового зв'язку «Нова пошта» та «Укрпошта».

«Нова пошта» має 3 вантажні та 11 звичайних відділень у громаді. Вантажні відділення є у селищі Петриківка та у селі Єлизаветівка. Звичайні відділення (до 30 кг або до 10 кг) є у селищі Курилівка, селах Мала Петриківка, Сотницьке, Іванівка, Гречане, Чаплинка, Улянівка, Хутірське. У найвіддаленіших громадах, таких як Плавещина, Сорочине, Шульгівка, немає ні відділень, ні поштоматів.

«Укрпошта» працює у селищі Петриківка, у селах громади послуги «Укрпошти» надаються через мобільне таксі (доставлення пенсій, поштових відправлень) згідно з відповідним графіком роботи.

Більше половини населених пунктів мають у себе поштові відділення або поштомати, що створює додаткові умови для комунікації та підприємництва.

Інтернет та мобільний зв'язок

Мобільний зв’язок представлений всіма діючими національними операторами. Рівень покриття є задовільним і потребує покращення у деяких населених пунктах.

Послуги з надання інтернету виконують щонайменше 7 компаній: ФОП Ковтун, Dnepronet, DTS, Fregat, Prolvl, Ukrtelecom, Oblnet. Функціонування мережі Інтернет без наявного світла забезпечують 5 провайдерів, що дозволяє користуватись ним 72 години безперебійно.

Всі освітні заклади забезпечені безперешкодним доступом до мережі Інтернет.

Отже, Петриківська ТГ має належну зовнішню доступність завдяки п’яти автошляхам державного значення (зокрема, Н31) і автостанції в Петриківці, однак внутрішня мобільність є «вузьким місцем»: із 484 км місцевих доріг близько 41,2% (199 км) потребують ремонту, а 25,2% (122 км) не мають твердого покриття; муніципальний транспорт відсутній, залізниці в межах ТГ немає (найближча станція – Кам’янське, що за 23 км). Зв’язок і логістика в цілому функціонують: працюють «Нова пошта» (у тому числі вантажні відділення) та «Укрпошта», мобільний зв’язок усіх національних операторів, щонайменше сім інтернет-провайдерів, школи підключені; втім окремі населені пункти потребують підсилення покриття та розширення поштової мережі.

Пріоритетами на найближчі роки мають стати системні ремонти місцевих доріг і безпечні пішохідно-велосипедні рішення, запуск внутрішніх маршрутів, усунення «білих плям» мобільного інтернету (з резервним живленням вузлів) і стандартизація навігації – щоб підтримати економіку, доступ до послуг і розвиток туризму.

3.6.2. Соціальна інфраструктура громади

Освіта

Освітня система Петриківської територіальної громади представлена розвиненою мережею закладів загальної середньої та дошкільної освіти. Найкращі показники за якістю інфраструктури та технічного забезпечення демонструє Петриківський ліцей, який має найкращу матеріально-технічну базу в громаді. Разом із тим у громаді є заклад професійно-технічної освіти.

Професійна технічна освіта. У Петриківській громаді працює ПТУ №79, що є закладом професійно-технічної освіти, який підпорядковується Департаменту освіти і науки Дніпропетровської облдержадміністрації.

Заклад навчає таким професіям:

1. кухар-офіціант;
2. тракторист-машиніст сільськогосподарського виробництва;
3. художник розмалювання по дереву.

У закладі працює 28 викладачів. У 2024 році тут здобувало освіту 235 учнів, у 2025 році – 250 учнів.

Загальна середня освіта. Загалом у Петриківській ТГ функціонує 8 ліцеїв та 2 філії. Частина закладів потребує оновлення, особливо Єлизаветівський ліцей, який через призупинене будівництво нового блоку все ще функціонує у застарілій будівлі.

Станом на 2025 рік у закладах загальної середньої освіти є 39334 навчальних місць, а кількість учнів складає 2298 осіб. У порівнянні з 2021 роком (2387 осіб) кількість учнів дещо зменшилась, а саме на 89 осіб. Потужність закладів набагато перевищує рівень наповнення учнями, тому для нових здобувачів освіти завжди знайдуться вільні місця. Сьогодні у закладах загальної середньої освіти функціонує 32 інклюзивні класи, у яких навчається 42 дитини з особливими освітніми потребами.

Всього у закладах середньої освіти у 2025 році працює 235 особи, це на 24 особи менше, ніж у 2021 році (259 осіб).

Середнє педагогічне навантаження залишається стабільним, але з легким зростанням: у 2021 році – 9,2 учня на одного педагога, у 2025-му – вже майже 9,8.

Упродовж останніх 5 років кількість наявних місць у закладах середньої освіти перевищує фактичну кількість учнів. Єдиним винятком був Єлизаветівський ліцей, який до 2023 року демонстрував перевантаження, проте наразі ситуація вирівнялась.

Таблиця 3.8. Потужність та наповнення ЗЗСО Петриківської ТГ станом на 2024 р.

	Назва ЗЗСО Петриківської селищної ради	Кількість місць у ЗЗСО	Фактичне наповнення			Кількість педагогічних працівників		
			2023 р.	2024 р.	2025 р. січень	2023 р.	2024 р.	2025 р. січень
1	Петриківський ліцей	740	668	621	620	46	42	46
2	Петриківська гімназія-філія Петриківського ліцею	150	112	114	111	15	15	15
3	Малопетриківська гімназія-філія Петриківського ліцею	320	137	129	129	18	17	15
4	Іванівський ліцей	640	272	265	270	25	27	26
5	Чаплинський ліцей	489	243	250	254	26	23	26
6	Єлизаветівський ліцей	215	227	197	205	26	26	26
7	Курилівський ліцей	492	210	204	204	22	21	21
8	Хутірський ліцей	320	172	181	180	17	18	20

9	Лобойківський ліцей	312	239	230	227	24	25	23
10	Шульгівський ліцей	256	98	100	98	20	21	17
РАЗОМ:		**3934**	**2378**	**2291**	**2298**	**239**	**235**	**235**
Середня кількість дітей у класі			19	19	19	X	X	X

У закладах освіти Петриківської селищної ради навчання організовано в одну зміну. Це дозволяє забезпечити раціональний розклад занять, оптимальне навантаження для учнів та педагогів, а також створити більш сприятливі умови для проведення виховної та позакласної роботи.

Разом із тим у закладах загальної середньої освіти налагоджене безоплатне одноразове харчування для здобувачів освіти 1-11 класів, безоплатне харчування дітей пільгових категорій групи продовженого дня (1-4 класи).

Для учнів громади організовано підвіз до місць навчання та у зворотному напрямку. Для цього використовується спеціалізований транспорт – 9 шкільних автобусів, які щодня забезпечують безпечне та регулярне перевезення. Загалом підвозом охоплено 1130 здобувачів освіти, що гарантує доступність освіти для дітей, котрі проживають на значній відстані від навчальних закладів (понад 2 км). Така організація сприяє дотриманню принципу рівного доступу до якісної освіти та створює комфортні умови для всіх здобувачів освіти.

До національного тестування у 2024 році долучилось 108 учнів Петриківської ТГ. Всі подолали поріг. З математики найбільша кількість дітей отримали оцінки у межах 141-160 балів, тоді як з української мови та з історії України найбільше оцінок у межах 121-140 балів, що говорить про гарну підготовку дітей, а математика вдається найкраще.

Таблиця 3.9. Результати національного тестування учнів Петриківської ТГ (2024 р.)

Назва закладу	Предмет	Кількість осіб, які долучились до тестування	Кількість учасників, які					
			не подолали поріг	отримали результат 100-200 балів				
				100-120	121-140	141-160	161-180	181-200
ВСЬОГО по громаді	Математика	108	0	23	32	47	2	5
	Українська мова	108	0	8	44	27	16	13
	Історія України	108	0	16	34	32	21	9
Лобойківський ліцей	Математика	13	0	2	6	3	2	0

Петриківської селищної ради	Українська мова	13	0	1	9	2	1	0
	Історія України	13	0	3	5	3	0	2
Єлизаветівський ліцей Петриківської селищної ради	Математика	7	0	2	3	2	0	0
	Українська мова	7	0	0	4	3	0	0
	Історія України	7	0	0	2	5	0	0
Петриківський ліцей Петриківської селищної ради	Математика	47	0	7	8	27	0	5
	Українська мова	47	0	0	17	9	9	12
	Історія України	47	0	5	15	10	16	6
Іванівський ліцей Петриківської селищної ради	Математика	13	0	2	7	4	0	0
	Українська мова	13	0	0	5	3	4	1
	Історія України	13	0	0	2	6	5	0
Курилівський ліцей Петриківської селищної ради	Математика	8	0	3	2	3	0	0
	Українська мова	8	0	2	1	3	2	0
	Історія України	8	0	1	3	3	0	1
Хутірський ліцей Петриківської селищної ради	Математика	7	0	2	2	4	0	0
	Українська мова	7	0	0	3	4	0	0
	Історія України	7	0	2	3	2	0	0
Чаплинський ліцей Петриківської селищної ради	Математика	8	0	3	1	4	0	0
	Українська мова	8	0	2	3	3	0	0
	Історія України	8	0	2	3	2	0	0
Шульгівський ліцей Петриківської селищної ради	Математика	5	0	2	3	0	0	0
	Українська мова	5	0	3	2	0	0	0
	Історія України	5	0	3	1	1	0	0

Деякі освітні заклади засновані понад 100 років тому. Але більшість побудовано близько 50-60 років тому. Це говорить про те, що ці освітні заклади мають свою довгу історію та традиції, які допомагають надавати якісні освітні послуги в громаді. Вчасний догляд, ремонти, реконструкції та добудови дозволяють закладам нормально функціонувати, хоча є свої виклики, пов'язані з часом.

Роки побудови закладів подані з урахуванням як первинного зведення, так і наступних добудов чи розширень, що відбувались у різні періоди:

1. Чаплинський ліцей Петриківської селищної ради – 1997;
2. Лобойківський ліцей Петриківської селищної ради – 1967;
3. Єлизаветівський ліцей Петриківської селищної ради – 1905, 1950, 1980;
4. Курилівський ліцей Петриківської селищної ради – 1963;
5. Іванівський ліцей Петриківської селищної ради – 1964, 1990;
6. Петриківський ліцей Петриківської селищної ради – 1963;
7. Хутірський ліцей Петриківської селищної ради – 1911;
8. Шульгівська гімназія-філія Іванівського ліцею Петриківської селищної ради – 1905, 1964, 1987;
9. Петриківська гімназія-філія Петриківського ліцею Петриківської селищної ради – 1963;
10. Малопетриківська гімназія-філія Петриківського ліцею Петриківської селищної ради – 1987;
11. Гречанівська гімназія-філія Іванівського ліцею Петриківської селищної ради – 1950, 2008. Станом на сьогодні діяльність закладу призупинена.

Проблематика матеріально-технічної бази закладів освіти громади є досить різноплановою і потребує індивідуального підходу в кожному конкретному випадку. Частина закладів потребує лише поточних ремонтів, пов'язаних із дрібними відновлювальними роботами, тоді як інші – значних капітальних вкладень для модернізації та приведення інфраструктури у відповідність до сучасних вимог.

Зокрема, Лобойківський та Іванівський ліцеї мають нагальну потребу у реконструкції харчоблоків. Це питання є надзвичайно важливим, адже воно стосується організації якісного та безпечного харчування дітей. Стан існуючих приміщень та обладнання не відповідає потребам сьогодення, тому оновлення є стратегічно необхідним.

Не менш важливою є ситуація у Курилівському ліцеї, де існує потреба у будівництві споруди подвійного призначення. Така інфраструктура виконує подвійну роль: з одного боку – це укриття для забезпечення безпеки учасників освітнього процесу, а з іншого – додатковий простір для проведення занять, позакласних заходів та збереження матеріально-технічних ресурсів.

Дошкільна освіта. У Петриківській ТГ функціонує 6 дитячих садків та ще 3 заклади, які надають послуги з дошкільної освіти на базі ліцеїв.

У громаді питання забезпечення дітей місцями в садочках вирішене у повному обсязі. Станом на сьогодні черг на зарахування немає, усі подані заяви батьків задоволені, що свідчить про достатню спроможність мережі закладів дошкільної освіти громади. Також налагоджено безоплатне харчування вихованців пільгових категорій.

Таблиця 3.10. Потужність та наповнення ЗДО Петриківської ТГ

№ з/п	Назва закладу	2024				2025			
		Кількість місць	Всього дітей	Всього вихователів	Середня кількість дітей	Кількість місць	Всього дітей	Всього вихователів	Середня кількість дітей
1	ЗДО №1 «Сонечко»	150	121	16	15	150	146	17	18
2	ЗДО №2 «Ромашка»	110	60	8	15	110	74	8	18
3	ЗДО «Метелики»	70	59	6	20	70	66	6	22
4	ЗДО «Ялинонька»	55	50	7	17	55	54	6	18
5	ЗДО «Світ дошкілля»	90	43	4	14	90	43	4	14
6	ЗДО «Карапузи»	52	51	6	17	52	59	6	19
7	Шульгівський ліцей (дошкільний підрозділ)	15	15	1	15	15	14	1	14
8	Хутірський ліцей (дошкільний підрозділ)	20	18	2	18	20	22	2	22
9	Чаплинський ліцей (дошкільний підрозділ)	60	52	5	17	60	52	6	17

Проєктна потужність всіх закладів ДЗО – 622 осіб, а наповнення складає – 530. Це говорить про те, що є гарний запас потужності, який у свою чергу утворився через зниження народжуваності.

Приміщення закладів дошкільної освіти, як і загальної середньої, мають свою давню історію. Більшості закладів понад 40 років. Попри це, всі вони у гарному технічному стані, що дозволяє вихованцям перебувати у комфорті.

Роки побудови закладів подані з урахуванням як первинного зведення, так і наступних добудов чи розширень, що відбувались у різні періоди.

1. КЗДО «Світ дошкілля» – 1993.
2. КЗДО «Метелики» – 1987.
3. REPLY «Карапузы» – 1979, 2017.
4. КЗДО «Ялинонька» – 1964.
5. ЗДО №1 «Сонечко» – 1963, 1975.
6. ЗДО № 2 «Ромашка» – 1984.

Таким чином, мережа дошкільних закладів повністю забезпечує потребу населення у здобутті дошкільної освіти, а організація освітнього процесу відповідає вимогам чинного законодавства.

Позашкільна освіта у Петриківській селищній раді представлена двома закладами – КЗПО «Петриківський будинок дитячої та юнацької творчості» (БДЮТ) та КЗПО «Дитячо-юнацька спортивна школа» (ДЮСШ). Це важливий і потужний напрям у системі освіти громади, який забезпечує всебічний розвиток учнівської молоді, створює умови для розкриття їхніх талантів, формування громадянської позиції, лідерських якостей та навичок командної взаємодії.

КЗПО «Петриківський будинок дитячої та юнацької творчості» був заснований ще у 1957 році і сьогодні його діяльність охоплює широкий спектр напрямів – художньо-естетичний, гуманітарний, науково-технічний. Завдяки цьому кожна дитина має можливість знайти себе, розкрити свої таланти, навчитися критично мислити, працювати в команді, брати участь у громадському житті та творчих ініціативах. На базі БДЮТ функціонує у тому числі Комунальний заклад спеціалізованої мистецької освіти «Петриківська дитяча художня школа ім. Т.Я. Пати» та Комунальний заклад спеціалізованої мистецької освіти «Петриківська дитяча музична школа».

У закладі відкрито 11 гуртків, у складі яких діють 32 групи. Загалом до занять залучено 475 здобувачів освіти – учнів Петриківського, Хутірського, Шульгівського, Лобойківського ліцеїв, Петриківської та Малопетриківської гімназій-філій Петриківського ліцею, а також вихованців комунальної установи «Інклюзивно-ресурсний центр «Піраміда».

Перелік гуртків, які діють на базі БДЮТ:

1. петриківський розпис – 9 груп, 130 дітей (гуртки діють на базі кількох ЗЗСО, що у селищі Петриківка, селах Мала Петриківка та Хутірське);
2. дизайн – 4 групи, 60 дітей;
3. бісероплетіння – 2 групи, 30 дітей;
4. живопис – 4 групи, 60 дітей;
5. народознавство – 4 групи, 60 дітей;
6. танцювальний гурток – 4 групи, 60 дітей;
7. юний фізик – 1 група, 15 дітей;
8. комп'ютерна графіка – 1 група, 15 дітей;
9. театральний гурток – 2 групи, 30 дітей;
10. математичний гурток – 1 група, 15 дітей.

На гуртках **БДЮТ** займаються вихованці, які неодноразово ставали переможцями і призерами конкурсів, фестивалів, виставок як на рівні громади, так і в області, та на всеукраїнському рівні. Велика увага приділяється патріотичному вихованню, розвитку креативного мислення, вихованню любові до рідного краю.

У комунальному закладі спеціалізованої мистецької освіти «**Петриківська дитяча музична школа**» діти навчаються грі на різних музичних інструментах: фортепіано, синтезатор, гітара та інші. Всього музичну школу відвідує 62 дитини, а освітній процес забезпечує 5 викладачів.

Разом із тим на території громади діє **чотири молодіжні простори**: «Young galaxy», «BLUE SPARK», «Квітка добра» та «Крок за кроком». Вони розташовані у селищі Петриківка, селах Шульгівка, Чаплинка, Єлизаветівка і виконують функцію центрів дозвілля, неформального навчання та розвитку лідерського потенціалу молоді. Ці молодіжні простори – справжні осередки енергії, креативу та підтримки для молоді громади.

Інклюзивну позашкільну освіту забезпечує **Петриківський інклюзивно-ресурсний центр «Піраміда»**, який пропонує корекційно-розвиткові заняття. У центрі «Піраміда» на обліку перебуває 246 дітей. Щороку, відповідно до запитів батьків, близько 40 вихованців отримують корекційно-розвиткові послуги.

Результати роботи центру свідчать про стійку позитивну динаміку у формуванні як навчальних навичок, так і поведінкових умінь у всіх дітей, що проходять корекційно-розвиткові заняття. Варто зазначити, що рівень цієї динаміки залежить від індивідуальних особливостей дитини, рівня її функціонування та наявності супутніх розладів.

КПНЗ «Дитячо-юнацька спортивна школа» наразі не має власного приміщення. Водночас відсутність окремої будівлі не обмежує доступ дітей до занять спортом, адже гуртки ДЮСШ успішно функціонують на базі закладів загальної середньої освіти, які мають досить розгалужену мережу. Разом з тим наявність власного приміщення дала б змогу ДЮСШ проводити більше спортивно-масових та товариських заходів без потреби у додатковому погодженні з керівництвом відповідних ЗЗСО, що сприяло б більшій автономності та ефективності роботи закладу.

Всього у спортивній школі функціонує 18 груп, до яких долучилось 282 дитини:

- легка атлетика – 7 навчальних груп, у яких займається 100 дітей;
- волейбол – 2 групи, 30 дітей;
- теніс – 2 групи, 30 дітей;
- футбол – 7 груп, 122 дитини.

Субвенція та видатки на освіту

У 2021 році освітня субвенція для Петриківської ТГ поступово зменшувалась протягом двох років, але у 2024-му вона помітно збільшилась на 25,7%, ніж була у 2023-му. Проте сума видатків на освіту збільшувалась рівномірно, окрім 2022 року, коли видатки були нижчими, ніж у попередній 2021 рік на 12,3%. Але вже у 2023-му сума видатків збільшилась на 20,7%, ніж у попередньому, 2022 році.

Таблиця 3.11. Субвенції та видатки у системі освіти

	2021 р.	**2022 р.**	**2023 р.**	**2024 р.**	**2025 р. січень - серпень**
Сума освітньої субвенції, тис. грн	62 135,40	60 413,00	56 505,70	71 017,50	67 966,40
Загальна сума видатків на освіту, тис. грн	159 465,62	139 778,89	168 725,80	185 622,60	133 063,84
Кількість учнів, осіб	2 387,00	2 374,00	2 366,00	2 376,00	2 291,00
Кількість вихованців, осіб	552,00	549,00	524,00	469,00	530,00
Розрахунок суми субвенції на 1 учня/вихованця, тис. грн	21,14	20,67	19,55	24,96	24,09
Розрахунок суми видатків на 1 учня/вихованця, тис. грн	54,26	47,82	58,38	65,25	47,17

Загальна запланована сума видатків на освіту в 2025 році складає 185 700 546,44 грн. Сума субвенцій на освіту у 2025 році (січень-серпень) склала 67 966 400 грн, що покриває 36,6 % загальних освітніх витрат у поточному році.

Якщо скористатись даними «порталу», можна побачити певні тенденції щодо фінансування освіти громади на регіональному рівні. Згідно з «порталом» видатки Петриківської ТГ на загальну середню освіту на одного учня у першому кварталі 2025 року складають 13076 грн, що є вище за середній показник по області – 11517 грн.

Таким чином, освітній простір Петриківської громади є в цілому якісним і функціональним, але вимагає інвестування в покращення фізичного стану частини об'єктів. Стабільна кількість учнів і педагогів створює передумови для довготривалої стратегії розвитку освіти із фокусом на модернізацію, доступність і безпеку навчання.

Культура

Стан культурної сфери у Петриківській громаді знаходиться на задовільному рівні, в той же час потребує стратегічних рішень та посилення. Громада володіє потужним нематеріальним ресурсом – петриківським розписом, який є частиною всесвітньої та національної культурної спадщини, приваблює туристів з усієї країни.

Загалом у сфері культури громади працює 82 особи, що дозволяє підтримувати функціонування установ, проте кадровий ресурс обмежений, зокрема, для розвитку нових культурних продуктів чи активного залучення молоді. Культурне життя громади здебільшого тримається на ініціативності працівників та митців, на системній підтримці через програми, які фінансуються з бюджету громади.

Мережа культурних установ у громаді є досить широкою: 27 основних об'єктів, серед яких – будинки культури, бібліотеки, музична та художня школи, музей. Водночас технічний та інфраструктурний стан цих закладів викликає занепокоєння. Лише 5 об'єктів мають дуже гарний стан, тоді як більшість закладів перебуває у задовільному або критичному стані. Частина будинків культури та бібліотек потребує капітального ремонту, зокрема, у Лобойківці, Іванівці, Гречаному, що створює загрозу втрати культурної інфраструктури в селах.

Будинки культури. Всього у громаді 11 будинків культури, які розташовані у селищах Петриківка та Курилівка, селах Лобойківка, Шульгівка, Сорочине, Улянівка, Чаплинка, Іванівка, Гречане, Хутірське, Єлизаветівка, що свідчить про наявність широкої культурної мережі у Петриківській ТГ.

Хоч фінансування культури порівняно з іншими сферами незначне, проте демонструє позитивну динаміку попри загальнонаціональні виклики. З 2021 до 2025 року видатки зросли з 12,9 млн грн до 19 млн грн. Найбільше фінансування припало на 2025 рік – понад 19 млн грн. Це свідчить про загалом стабільну підтримку з боку органу місцевого самоврядування, однак обсяги фінансування не завжди відповідають фактичним потребам у ремонті, модернізації чи розвитку нових культурних форматів, культурної економіки.

У клубних закладах громади працює 45 аматорських формувань. Звання «народний» носить 4 вокально-хорових і 1 фольклорний аматорські колективи та 1 зразковий хореографічний:

1. народний аматорський ансамбль народної пісні «Вербиченька» КЗК «Єлизаветівський СБК»;
2. народний аматорський вокальний ансамбль «Золоте перевесло» КЗК «Петриківський БК»;
3. народний фольклорний ансамбль «Журавочка» КЗК «Петриківський БК»;
4. народний аматорський ансамбль народної пісні «Рідні наспіви» КЗК «Сорочинський сільський будинок дозвілля»;
5. народний аматорський ансамбль української пісні «Шульгівчанка» КЗК «Шульгівський сільський будинок дозвілля»;
6. зразковий спортивно-хореографічний колектив «Ніка» КЗК «Петриківський БК».

Школи мистецтв. У селищі Петриківка функціонують 2 мистецькі школи, КЗСМО «Петриківська дитяча художня школа ім. Т.Я. Пати» та КЗСМО «Петриківська дитяча музична школа», де навчається 124 учні. Обидва заклади потребують капітального ремонту.

Учні КЗСМО «Петриківська дитяча художня школа ім. Т.Я. Пати» беруть активну участь у різноманітних міжнародних та всеукраїнських конкурсах:

1. Міжнародний канадсько-український фестиваль дитячої та юнацької творчості Торонто-2024 (1 місце);
2. XXIV Всеукраїнський конкурс учнівської творчості «Об'єднаймося ж, брати мої» (диплом переможця III-го обласного етапу);
3. Міжнародний конкурс «Golden ART Viktory-2024» (лауреат I ступеня);
4. Міжнародний конкурс «Різдвяна олімпіада мистецтв» (лауреат I премії).

Учні КЗСМО «Петриківська дитяча музична школа» беруть участь у конкурсах та займають призові місця на:

1. двотуровому міжнародному багатожанровому фестивалі-конкурсі «Весняна фантазія» (дипломи лауреатів 1 і 2 ступенів);
2. III міжнародному двотуровому фестивалі-конкурсі мистецтв «Дивограй» (дипломи лауреатів 1 і 2 премії);
3. Міжнародному двотуровому фестивалі-конкурсі «Квітуча Україна» (1, 2 і 3 місця).

Музеї. Петриківська громада має музейний заклад – Комунальний заклад культури «Петриківський музей етнографії, побуту та народно-прикладного мистецтва» Петриківської селищної ради, який знайомить місцевих мешканців та гостей громади з історичним минулим Петриківщини.

«Петриківський музей етнографії, побуту та народно-прикладного мистецтва» має більше, ніж 2500 експонатів, які розповідають про історію, етнографію, розвиток народно-прикладного мистецтва краю. Тут зібрані історичні та сучасні витвори митців

у стилі петриківського розпису. Музей відкритий для відвідувачів та проводить екскурсії: у період з 2021 року по червень 2025 року він прийняв понад 36 тис. осіб.

Бібліотеки. Всього у громаді 13 бібліотечних закладів, які розташовані у селищах Петриківка (бібліотека та філія) та Курилівка, селах Мала Петриківка, Хутірське, Єлизаветівка, Іванівка, Гречане, Чаплинка, Улянівка, Шульгівка, Сорочине, Лобойківка. З них щонайменше два заклади потребують капітального ремонту, а саме: Хутірська та Гречанівська бібліотеки-філії.

Бібліотеки Петриківської громади виконують роль важливого культурного та освітнього осередку, забезпечуючи доступ жителів до знань, інформації та дозвілля. Вони надають як традиційні бібліотечні послуги – видачу книг, періодичних видань, так і активно розвивають сучасні сервіси. Сьогодні при багатьох бібліотеках створюються хаби цифрової освіти. Це офлайн-простір, де кожен може безкоштовно опанувати цифрові навички: роботу з комп'ютером, інтернетом, електронними сервісами, інформаційною та кібербезпекою. Працівники бібліотек, координатори хабів допомагають користувачам і проводять навчання, надають консультації. Часто такі хаби пов'язані із державними ініціативами, як-от «Дія.Освіта».

Також при бібліотеках Петриківської територіальної громади функціонують клуби за інтересами, які мають різні формати, аудиторію та тематику.

Всього у громаді функціонує 13 бібліотек, книжковий фонд яких на 2024 рік становив 74567 примірників. На жаль, 38% бібліотек не забезпечено оргтехнікою, що обмежує рівень послуг для місцевих мешканців.

Таблиця 3.12. Відвідуваність бібліотек Петриківської ТГ

	2023 рік	2024 рік
Кількість відвідувачів	4627	4694
Кількість виданих книг	75299	115618

У період воєнного стану бібліотека стала безпечним місцем для зустрічей і підтримки громади. Тут організовують заходи для ВПО, психологічні консультації, працюють волонтерські ініціативи. Приміщення бібліотеки використовувалося як пункт тепла та доступу до мережі Інтернет під час відключень електроенергії.

Майстри Петриківщини. У громаді зареєстровано 160 майстрів петриківського розпису, а також працює 11 вчителів-експертів, які навчають цьому мистецтву. Також ПТУ-79 щороку готує робітників з професії «Художник розмалювання по дереву», а загальноосвітні школи щороку випускають учнів, які в школі опановували програму з профільного навчання декоративно-прикладного мистецтва «Петриківський розпис», що забезпечує повноцінну підготовку до подальшого удосконалення творчої праці. Також у громаді проживають майстри витинанки.

Щорічний етнофестиваль-ярмарок «Петриківський дивоцвіт» до повномасштабної війни збирав до 30 тисяч гостей з усієї України, підтверджуючи туристичний і промоційний потенціал громади. Такі події не лише популяризують традиції, але й об'єднують громаду, створюючи відчуття локальної гордості.

Працівники закладів культури беруть активну участь у підтримці військових: плетуть маскувальні сітки, виготовляють окопні свічки, займаються пошивом спальних мішків, необхідного одягу для військових. Кожна гуманітарна посилка, яка передається на передову, містить мальовку з петриківським розписом, яку з великою любов'ю, повагою і вдячністю виготовляють учні Петриківської дитячої художньої школи для наших військових.

Релігія

У громаді 24 релігійні заклади. Найбільша кількість з них – це російська православна церква, яка продовжує активно діяти навіть після початку повномасштабного вторгнення росії в Україну. Це пояснюється глибокою прив'язаністю населення до «церкви» внаслідок тривалого впливу росії:

- 16 закладів РПЦ – 825 прихожан;
- 3 заклади ПЦУ – близько 50 прихожан;
- 4 ЄХБ – близько 20 прихожан;
- 1 ХВЄ – 100 прихожан.

Хоча останнім часом в окремих закладах культури проведено ремонти, придбано оргтехніку, застаріла матеріально-технічна база не дозволяє повноцінно використовувати місцевий культурний потенціал.

Вихованці закладів культури беруть участь в різних подіях та отримують високі призові місця.

Таким чином, Петриківська громада має глибокі культурні традиції, активне середовище митців, потужний бренд петриківського розпису, але потребує суттєвого оновлення інфраструктури, посилення кадрового потенціалу та інвестицій у сучасні формати культурної роботи. Створення кластерного підходу, культурного хабу чи муніципальної програми розвитку культури може стати точкою росту для всієї громади.

Фізична культура і спорт

Спортивна сфера Петриківської територіальної громади демонструє стабільний розвиток, зосереджений переважно на молодіжному сегменті. Основним осередком спортивного життя є Комунальний заклад позашкільної освіти «Дитячо-юнацька спортивна школа», де діють секції з чотирьох видів спорту – легкої атлетики, волейболу, тенісу та футболу. Найбільш популярним є саме футбол, яким займаються 122 дитини у 7 навчальних групах. Загалом у ДЮСШ функціонує 18 груп, які системно відвідує 282 дитини.

Окрім вихованців спортивної школи, ще близько 188 осіб займаються фізичною активністю в інших форматах, зокрема, через загальноосвітні заклади або самостійно. Загалом понад 470 жителів системно залучені до спортивного життя громади. Це є позитивним показником для громади сільського типу, однак потенціал для розширення охоплення залишається значним.

Інфраструктурна база громади представлена трьома спортивними майданчиками, розташованими у Петриківці, Єлизаветівці та Іванівці – при освітніх закладах. Ці об'єкти дозволяють проводити базові фізкультурні заняття, однак кількість майданчиків є недостатньою для повного охоплення всіх населених пунктів громади. Важливо розглянути можливість будівництва нових майданчиків або мультифункціональних спортивних зон у найбільших селах.

Охорона здоров'я

Сфера охорони здоров'я та безпеки у Петриківській громаді має змішану картину: з одного боку, спостерігається поступове оновлення інфраструктури, а з іншого – зберігаються суттєві проблеми з матеріально-технічною базою частини медичних закладів. У громаді функціонують два основних комунальних заклади: КНП «Петриківська центральна лікарня» та КНП «Петриківський центр первинної медико-санітарної допомоги», структурними підрозділами якого є 9 амбулаторій ЗПСМ та 3 фельдшерські пункти. У КНП «Петриківській центральній лікарні» є діючі стаціонарні відділення, стабільний рівень обслуговування, однак зберігається помірна летальність (7,3%) і потреба в удосконаленні діяльності закладу.

Позитивним аспектом є наявність нових та добре утримуваних амбулаторій у Курилівці, Іванівці, Лобойківці, Хутірському. Водночас амбулаторія у Малій Петриківці взагалі не має власного приміщення, а Шульгівка гостро потребує будівництва амбулаторії. Три фельдшерські пункти також працюють у пристосованих приміщеннях і потребують реконструкції. Загалом заклади охорони здоров'я потребують часткового поліпшення матеріально-технічної бази.

Таблиця 3.13. Заклади охорони здоров'я Петриківської ТГ

	Назва	К-ть об'єктів	Розташування	К-ть лікарів/ медсестер	К-ть ліжок
1	Комунальне некомерційне підприємство «Петриківська центральна лікарня»	1	сел. Петриківка	41/60	91
2	Комунальне некомерційне підприємство «Петриківський центр первинної	1	сел. Петриківка	12/33	20

	медико-санітарної допомоги», в т.ч. структурні підрозділи				
3	9 амбулаторій ЗПСМ		сел. Петриківка, сел. Курилівка, с.Мала Петриківка, с.Єлизаветівка, с.Іванівка, с.Лобойківка, с.Хутірське, с.Чаплинка, с.Шульгівка	-	-
4	3 фельдшерські пункти	3	с.Гречане, с.Ульянівка, с.Радісне	-	-

Серед основних видів захворювань, з якими звертаються мешканці Петриківської громади, переважають хвороби системи кровообігу, органів дихання, шкіри та підшкірної клітковини, а також цукровий діабет. Люди працездатного віку найчастіше звертаються з проблемами, пов'язаними з гіпертонією, захворюваннями дихальної системи та гострими респіраторними вірусними інфекціями.

Графіки 3.2. Віковий та статевий розподіли декларацій (НСЗУ)

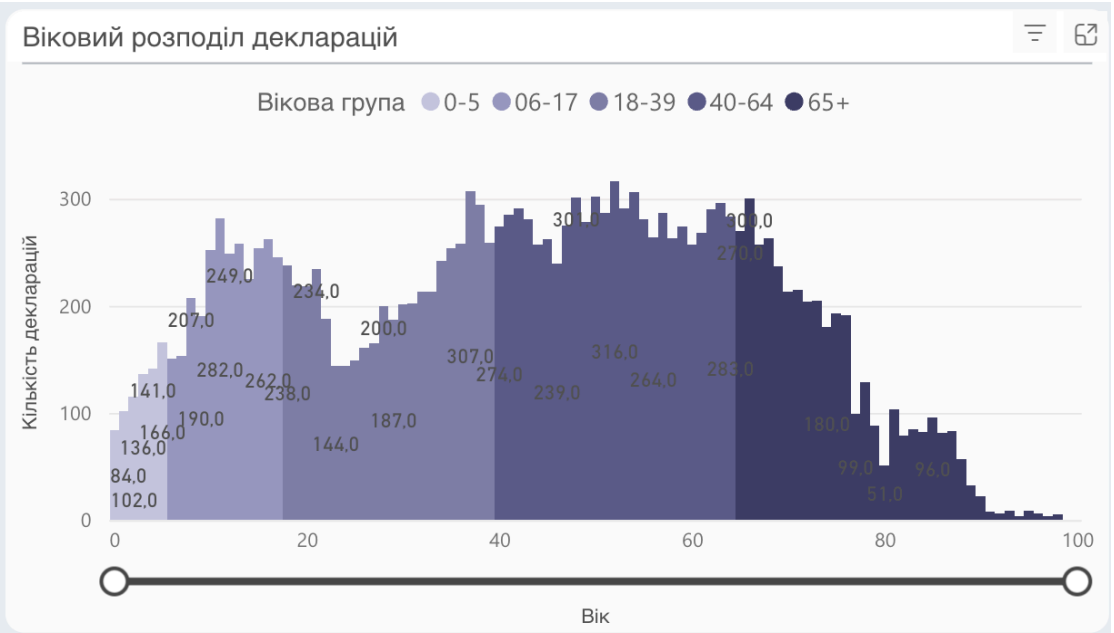

Деталізувати: Вікові групи | Вік | Розкрити все

Вікові групи	Жіноча	Чоловіча	Усього
0-5	349	395	**744**
06-17	1 323	1 405	**2 728**
18-39	2 282	2 408	**4 690**
40-64	3 694	3 314	**7 008**
65+	2 495	1 371	**3 866**
Усього	**10 143**	**8 893**	**19 036**

Петриківська громада активно інтегрує напрямки соціальної, психологічної та реабілітаційної підтримки ветеранів. Це свідчить про прагнення громади не лише надавати базову допомогу, а й формувати системний підхід до відновлення здоров'я захисників. Петриківська громада забезпечує доступ ветеранів до необхідних послуг і сприяє їхній інтеграції в життя громади після повернення з війни. Найчастішою причиною смерті людей є хвороби системи кровообігу.

Однак часткова модернізація інфраструктури лишається одним із пріоритетних викликів для медичної галузі громади.

Згідно з даними НСЗУ в Петриківській громаді станом на перше півріччя 2025 року укладено 19036 декларацій. При цьому середня кількість декларацій на одного лікаря становить 1907. Це означає, що 81,2% мешканців громади вже підписали декларацію зі своїм сімейним лікарем.

Жінки більш активні у питаннях охорони здоров'я – 53,3% підписали декларації, у той час як чоловіки менше звертаються по допомогу – 46,7% підписали декларації.

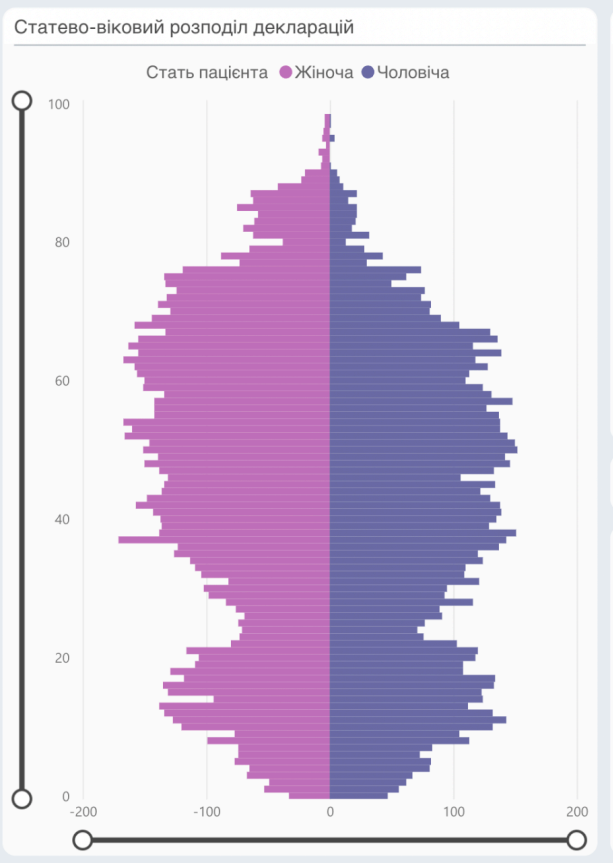

За попередній 2024 рік первинну медичну допомогу отримали 21312 пацієнтів. З них військові – 136 осіб та ВПО – 2147 осіб. Всього амбулаторно було надано 47071 послуга, видано 992 направлення на госпіталізацію до закладів вторинного рівня.

Таблиця 3.14. Кількість осіб, яким надано медичну допомогу

		2021 р.	2022 р.	2023 р.	2024 р.	2025 р.
по КНП «Петриківська центральна лікарня» ПСР	К-ть осіб	23345	24176	21265	33749	7189
	з них % працездатного віку	58,2	50,8	48,4	51,3	47,7
по КНП «Петриківський ЦПМСД» ПСР	К-ть осіб	22402	21987	21398	21312	19393
	з них % працездатного віку	57,0	52,5	54,8	54,6	54,5

Загальний ліжковий фонд у КНП «Петриківська центральна лікарня» складає 91 ліжко. У медзакладі розгорнуті такі відділення:

- терапевтичне відділення з неврологічними ліжками та ліжками анестезіології та інтенсивної терапії – 40 ліжок;
- дитяче відділення – 8 ліжок;
- хірургічне відділення з травматологічними, отоларингологічними, гінекологічними, ліжками патології вагітних та хірургії одного дня – 39 ліжок;
- відділення паліативної допомоги – 4 ліжка.

За медичними послугами також звертаються мешканці сусідніх громад.

Таблиця 3.15. Видатки на охорону здоров'я з місцевого бюджету громади

Видатки на охорону здоров'я з місцевого бюджету громади					
Рік	2021	2022	2023	2024	2025, з січня по квітень включно
Сума, грн	13832180	11525315	20292743	26744048	30208227

У межах планів на покращення медицини у громаді було розроблено стратегію розвитку охорони здоров'я, що передбачає придбання нового рентгенодіагностичного комплексу та відкриття сучасного реабілітаційного простору, важливого для надання фізичної, ортопедичної та психологічної допомоги не лише військовослужбовцям, а й жителям громади. Для цього триває підготовка приміщення, доступного для маломобільних груп населення, планується закупити обладнання та підготувати кадри.

Безпека

Щодо безпеки, то у громаді функціонують підрозділи поліції та державна пожежно-рятувальна частина у центральному селищі Петриківка, а також поліцейські станції в населених пунктах Курилівка, Хутірське та Шульгівка, що створює базові умови для реагування на надзвичайні ситуації.

На обліку Петриківської селищної ради перебувають 2 сховища та 33 протирадіаційні укриття (з яких 12, з об'єктивних причин, не готові, оскільки в минулому були неправомірно зараховані як протирадіаційні укриття).

У період збройної агресії російської федерації приведено у відповідність до вимог законодавства та взято на облік 17 найпростіших укриттів, а також збудовано 3 модульні укриття. Наразі розпочато будівництво трьох споруд подвійного призначення. А загальна кількість населення, яке може скористатись укриттями, становить 8910 осіб.

Петриківська ТГ має розгалужену соціальну інфраструктуру з активною культурною складовою: заклади освіти, культури й спорту, бібліотечна мережа, музеї та ЦНАП формують базу для якісних послуг і громадської активності. Під час воєнного стану ці інституції стали осередками підтримки та згуртованості, а культурні ініціативи – важливим елементом ідентичності та туристичної привабливості. Водночас мережа потребує модернізації: є зношені будівлі та обладнання, не вистачає сучасних просторів дозвілля в окремих селах, є потреба у цифровізації бібліотек, посиленні позашкілля й розвитку спортивної інфраструктури; медична складова вимагає дооснащення первинки та розгортання реабілітаційних послуг. Безпекова складова функціонує, але й потребує уваги: нерівномірне вуличне освітлення, потреба в розширенні систем відеонагляду, необхідність кращого оснащення укриттів, відпрацювання планів цивільного захисту та стабільного резервного живлення критичної інфраструктури (медицина, зв'язок, водопостачання).

3.6.3. Туристична інфраструктура

Культурний та туристичний потенціал Петриківської громади є винятковим і вже сьогодні демонструє реальні результати – зокрема, 80% туристів приїжджають саме через інтерес до петриківського розпису. Осередком привабливості є Петриківський музей етнографії, побуту та народно-прикладного мистецтва, а також активна діяльність ГО «Майстри петриківського розпису». Показовою є стабільна позитивна динаміка туристів – від падіння у 2022 році через війну (3400 осіб) до 11,5 тис. у 2024 році. Поточні дані на 2025 рік (4531 особа) свідчать про збереження інтересу, хоча й показують потребу в актуалізації статистики та активізації промоційних заходів.

Динаміка надходжень з туристичного збору також демонструє значне зростання у 2023-2024 роках, із піком у 2024 році (126 953 грн), що свідчить про активізацію туристичної діяльності, а також потенціал громади у цій сфері.

Графік 3.3. Динаміка надходжень з туристичного збору до бюджету за 2021-2025 роки

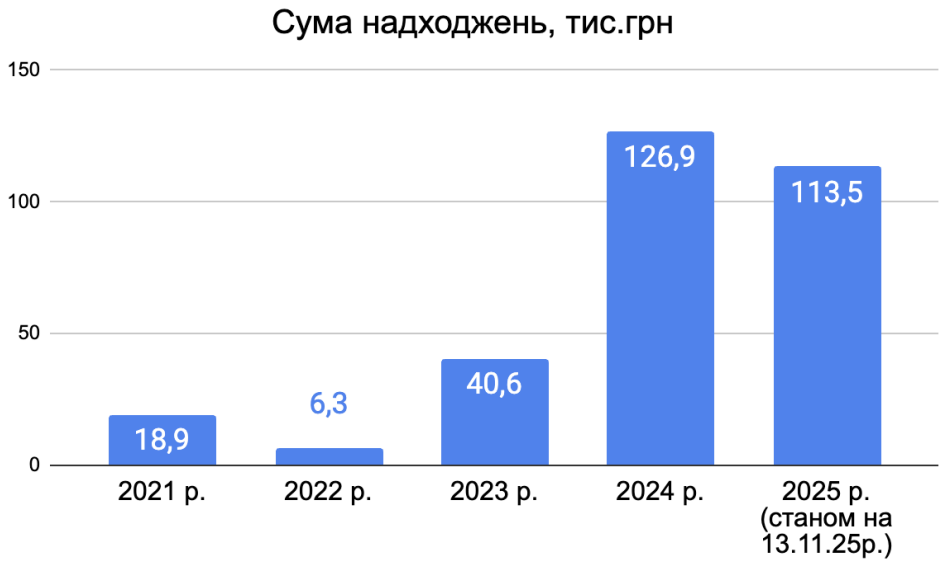

Таблиця 3.16. Перелік основних туристичних об'єктів Петриківської ТГ

	Назва та послуги об'єктів	**Адреса**
1	**Комунальний заклад культури «Петриківський музей етнографії, побуту та народно-прикладного мистецтва»**: виставка музейних експонатів петриківського розпису, екскурсії, події, майстер-класи.	(селище Петриківка, вул. Історична, 14), в задовільному стані, оцінка 3
2	**Підприємство «Центр народного мистецтва «Петриківка»**: виставка робіт представників центру та екскурсії.	селище Петриківка, проспект Петра Калнишевського, 65
3	**Виставкова зала майстрів**, що від ГО «Майстри петриківського розпису»: виставка робіт, екскурсії, мистецька крамничка, події та майстер-класи.	селище Петриківка, проспект Петра Калнишевського, 69
4	**Садиба «Миколин хутір»**: оглядова екскурсія садибою, яка оздоблена у стилі петриківського розпису; майстер-класи, події, тварини, активності для дітей.	с.Мала Петриківка, вул. Степова, 5; 13
5	**Етнохутір «Козацька Січ»**: вистави з козаками та верховою їздою, майстер-класи, екскурсії та харчування.	с.Гречане, вул. Козацька, 63

6	**Козацький хутір «Галушківка»:** екскурсії козацьким хутором, харчування, катання на конях. Події та майстер-класи, програма для дітей на замовлення.	с.Гречане, вул. Козацька, 28
7	**Садиба «Благодатне»:** інколи події, майстер-класи, кімнати відпочинку, харчування, апітерапія, екскурсії комплексом.	с.Судівка
8	**Конеферма:** контактний парк тварин, катання на конях, харчування.	с.Єлизаветівка, вул. Комінтерна, 137-А

Комунальний заклад культури «Петриківський музей етнографії, побуту та народно-прикладного мистецтва» Петриківської селищної ради внесено до локацій «Туристичні магніти» Дніпропетровської області, що додатково сприяє поширенню інформації про локацію та залучає додаткових відвідувачів. Важливо виходити на інші майданчики для промоції туризму Петриківщини.

У громаді також зосереджено понад 25 історико-меморіальних комплексів, а також 101 об'єкт археологічної спадщини. Їхній нинішній туристичний потенціал практично нерозкритий. Меморіали, пов'язані з форсуванням Дніпра під час Другої світової війни, та кургани мають шанс стати основою для розвитку військово-історичного або науково-освітнього туризму, особливо у співпраці з науковими інститутами. Також слід відзначити об'єкт **«Церква Різдва» – це пам'ятка архітектури національного значення,** внесена до Державного реєстру нерухомих пам'яток України за категорією національного значення відповідно до постанови Кабінету Міністрів України від 26.03.2024 № 337. На жаль, знаходиться в аварійному стані і потребує якнайшвидшого ремонту.

Всього пам'яток культурної спадщини – 134 об'єкти. З них:

- пам'ятки археології (кургани) – 101 об'єкт;
- пам'ятки архітектури – 8 об'єктів;
- пам'ятки історії – 25 об'єктів.

Окрім культурних об'єктів туристів також приваблюють ландшафтні прикраси громади, такі як Озеро Блакитне та штучні ставки у Петриківці, інші.

Також варто зазначити, що зелені садиби Петриківської громади активно долучаються до підтримки ВПО і певний час надавали тимчасове житло, доки люди не змогли собі знайти постійне місце проживання.

Загалом Петриківська громада має три ключові опори для розвитку туризму: нематеріальну спадщину (петриківський розпис), історичну пам'ять (кургани, військові меморіали, флотилія), етнокультуру й ландшафт. Проте без системного підходу до

оновлення об’єктів, маркетингу, розширення інфраструктури та створення бренду громади її потенціал залишатиметься нереалізованим.

3.6.4. Готельний бізнес та заклади громадського харчування

На території громади, у селі Куліші, розташований готель «Золоті піски», який здатен одночасно розмістити до 40 гостей. Доповненням до туристичної інфраструктури є унікальні зелені садиби та етнолокації – «Благодатне», «Козацька Січ» та «Галушківка», які теж надають послуги з проживання.

Водночас викликом залишається недостатня кількість місць для одночасного прийому великої кількості туристів, що унеможливлює проведення масштабних фестивалів, навіть при високому потенціалі громади. Туристична інфраструктура перебуває на базовому рівні: відсутні туристичні маршрути, стенди, інформаційні вказівники, навігація, що знижує якість враження від відвідин громади.

Послуги з харчування, окрім вище перелічених садиб «Миколин хутір», «Козацька Січ», «Галушківка», «Благодатне» та конеферма, надають такі заклади, як ресторан «Калнишевський» (селище Петриківка) та ПАБ «Пиварія» (с.Єлизаветівка), інші. Всього у громаді 21 заклад харчування і вони роззосереджені по всій її території.

Заклади харчування Петриківської громади поєднують як традиційну кухню (приготування українського борщу, вареників, українських національних страв), так і елементи європейської та змішаної кухні (суші, фастфуд, італійські, грузинські, вірменські страви тощо). Таким чином, жителям громади та туристам пропонується широкий спектр страв (кухонь) на будь-який смак та вибір. Разом із тим, сфера потребує оновлення стилю, адже майже всі заклади класичної, традиційної тематики.

3.6.5. Торгівля та сфера послуг

Всього у громаді 236 суб’єктів роздрібної торгівлі. У селищі Петриківка – 76 об’єктів торгівлі і 99 – в інших населених пунктах громади. Це переважно магазини роздрібної торгівлі, заклади громадського харчування, ринок, аптечні пункт та кіоски. Загальна кількість об’єктів торгівлі по громаді становить 175, великі супермаркети відсутні.

Серед інших на території громади функціонують такі об’єкти торгівлі:

- ринки – 1;
- автозаправки – 9;
- аптеки – 13;
- заклади громадського харчування – 21;
- перукарні, салони краси – 8.

3.6.6. Банківські послуги

Мешканцям громади доступні 2 фінансові установи – відділення АТ КБ «ПриватБанк» та відділення АТ «Райффайзен Банк Україна». У селищі Петриківка та селі Чаплинка

наявні банкомати цих фінустанов. На території інших населених пунктів банкомати відсутні.

По селах Хутірське, Лобойківка, Іванівка, Шульгівка, Єлизаветівка та у селищі Курилівка є термінали самообслуговування (у магазинах), де мешканці мають можливість сплатити за послуги.

3.6.7. Комунальна інфраструктура і мережі

Комунальне господарство Петриківської громади характеризуються задовільним загальним рівнем і має потребу в системних інвестиціях у модернізацію. Комунальні заклади потребують ремонтів та модернізації, хоча є і такі, що знаходяться у гарному стані. Приблизно 30% доріг (170 км) потребують капітального ремонту, ще 50% – поточного, включаючи шляхи державного, обласного та місцевого значення. Комунальний пасажирський транспорт відсутній, що обмежує мобільність населення, особливо в сільській місцевості.

Послуги з водопостачання надає комунальне підприємство «Петриківський комунсервіс». Протяжність мережі трубопроводів становить 16,4 км. З них 60% потребує реконструкції. В цілому мережа водопостачання потребує модернізації та заміни оснащення.

Послуги з електропостачання надає АТ ДТЕК «Дніпровські енергетичні мережі». А послуги з газопостачання – Дніпропетровська філія ТОВ «Газорозподільні мережі України». Підприємство, яке забезпечує теплопостачанням бюджетні установи, – це дочірнє підприємство «Західтеплоенерго» КП «Дніпротеплоенерго» ДОР. Це окремі компанії, які не підпорядковані місцевій раді та виконують свої зобов’язання за власним планом і надають якісні послуги споживачам.

Благоустроєм у громаді займається три комунальні служби.

1. **КП «Петриківський комунсервіс»** займається збиранням і вивезенням твердих та рідких побутових відходів. Надає послуги з водопостачання та водовідведення, відповідає за подання води та очищення стічних вод, обслуговує каналізаційні мережі на території громади. Відповідає за утримання вулиць. Проводить роботи з благоустрою територій, виконує ремонтні роботи.

2. **КП «Безпека і благоустрій»** відповідає за підтримку в належному стані громадських просторів та інфраструктури, за чистоту, порядок в межах громади. Його завдання – прибирання територій загального користування (організовує очищення вулиць, тротуарів, дворових територій від сміття), надання послуг з утримання територій (покіс трави, обрізка дерев), благоустрій населених пунктів громади (забезпечення утримання елементів благоустрою – лав, сміттєвих баків, освітлення вулиць), встановлення камер відеоспостереження та інших засобів безпеки.

3. **КП «Петриківський комунгосп»** – організація поховань та надання суміжних ритуальних послуг. Надання в оренду й експлуатацію власного чи орендованого нерухомого майна. Також надає послуги забору, очищення та постачання води, відведення й очищення стічних вод, збирання безпечних відходів, надання ландшафтних послуг.

Комунальні підприємства Петриківської громади забезпеченні необхідними транспортними засобами, обладнанням, матеріально-технічними засобами, але для того, щоб збільшити кількість виїздів (збирання ТПВ) та охопити більше населених пунктів, необхідні додаткові сміттєвози та сміттєві контейнери.

Також на комунальному балансі знаходяться:

- заклади загальної середньої освіти – 8;
- заклади позашкільної освіти – 2;
- заклади дошкільної освіти – 6;
- інклюзивні центри – 1;
- заклади охорони здоров'я – 2;
- заклади соціального захисту – 4;
- заклади культури – 27.

Поводження з побутовими відходами частково налагоджене, забір сміття – системний. Натомість сортування, переробка та утилізація не здійснюються, що має екологічні ризики та потенціал для розвитку зелених технологій.

За останні 5 років у громаді реалізовано низку точкових інфраструктурних проєктів, орієнтованих переважно на соціальні об'єкти. У 2024 році в рамках співпраці з ГО «АВАЛІСТ» відновлено будівлю для тимчасового проживання ВПО в селищі Курилівка, де встановлено сонячну електростанцію, а також здійснено ремонт у колишній сільській раді села Хутірське. У 2023 році за підтримки БО БФ «Адвентистське агентство допомоги та розвитку України» відремонтовано Петриківський терцентр – замінено вікна, двері та покрівлю.

Таким чином, громада демонструє прагнення до інфраструктурного розвитку, однак потребує більш масштабного підходу до оновлення комунальних мереж, підвищення транспортної доступності та інтеграції екологічних технологій.

Енергоефективність

В умовах воєнного часу надзвичайно важливо бути енергетично автономними та економними. Тому Петриківська громада втілює в життя проєкти з енергоефективності та автономності. У 2025 році встановлено модульну котельню на пелетах для автономного опалення Шульгівської гімназії-філії Іванівського ліцею Петриківської селищної ради. Система освітлення у громаді обладнана 3500 світлодіодними енергоефективними лампами.

Також встановлено сонячні панелі на відділенні стаціонарного догляду та тимчасового проживання КУ «Територіальний центр соціального обслуговування» Петриківської селищної ради.

На даний час прийнята місцева програма енергоефективності та енергозбереження Петриківської селищної територіальної громади на 2025-2028 роки, розробляється муніципальний енергетичний план, який враховуватиме заходи та проєкти з енергоефективності.

Послуги з вивезення та утилізації відходів

Збір та вивезення побутових відходів у громаді здійснює КП «Петриківський комунсервіс». Тверді побутові відходи транспортуються до іншої територіальної громади, а саме на полігон, який перебуває у віданні Царичанського ВО ЖКГ Царичанської селищної ради. Сміття збирається пакетовано згідно із затвердженим планом-графіком з території 12 населених пунктів громади. Триває робота із залучення населення громади до укладання договорів на вивезення сміття. На сьогодні дана послуга надається 3607 фізичним особам та 165 юридичним. Разом із тим, інші населені пункти, які не включені до переліку системного збору сміття, за потреби можуть замовити вивіз сміття окремою послугою.

Оскільки бракує спеціальної техніки та обладнання і якісне вивезення відбувається не у всіх селах громади, утворюються стихійні звалища, які негативно впливають на екологію. Тому один з пріоритетів – забезпечити якісний вивіз сміття по всій громаді та подальшу його переробку.

Для покращення системи поводження з ТПВ є потреба у будівництві полігону (заводу) зі зберігання, сортування та переробки ТПВ на території громади. КП «Петриківський комунсервіс» потребує додаткових баків (контейнерів) для сміття та придбання додаткового сміттєвоза, щоб охопити більшу кількість населених пунктів громади. Також є потреба у придбанні сміттєспалювальної машини. У планах є впровадження на території громади пунктів прийому вторинної сировини.

Комунальна інфраструктура Петриківської ТГ загалом забезпечує базові послуги, але суттєво зношена: є потреба у модернізації системи водопостачання та водовідведення, частини електро- і газомереж, а також об’єктів теплопостачання. Поводження з відходами організоване через КП «Петриківський комунсервіс» із вивезенням їх на полігон у Царичанці, однак охоплення послугами неповне: немає сортування та власної інфраструктури переробки, що породжує екологічні й операційні ризики. Позитивна динаміка є в енергоефективності (LED-освітлення, пілотні котельні, поодинокі СЕС на соціальних об’єктах), однак для стійкості потрібні резервні джерела живлення критичної інфраструктури та системні інвестиції у мережі.

3.6.8. Адміністративні послуги

Для надання адміністративних послуг у громаді функціонує ЦНАП, який розташований у Петриківські громаді за адресою: проспект Петра Калнишевського, 71.

На сьогодні ЦНАП у громаді має центральний офіс в селищі Петриківка та 7 віддалених робочих місць по усіх старостинських округах, які виконують свої повноваження у сфері надання адміністративних послуг мешканцям громади. До того ж є мобільний офіс ЦНАП, який робить періодичні виїзди у віддалені села громади. Тому потреби у додаткових філіях немає.

Всього ЦНАП Петриківської громади надає 337 адмінпослуг в основному офісі та 262 послуги на віддалених робочих місцях ЦНАП. За 2025 рік (станом на 01.09.2025 року) надано всього 11280 адміністративних послуг, з них: витяги із реєстру ТГ – 2822, кількість послуг з реєстрації права власності на нерухоме майно – 1099, земельні питання – близько 3000, послуги соціального характеру – 1919.

Рівень якості адміністративних послуг в громаді на досить хорошому рівні, адже забезпечено доступність до відділень та представлено широкий перелік самих послуг. А підібраний персонал повною мірою задовольняє запити мешканців.

У громаді сформована доступна мережа надання адмінпослуг: центральний офіс ЦНАП у селищі Петриківка (просп. Петра Калнишевського, 71) доповнюють 7 віддалених робочих місць у старостатах і мобільний офіс, тому відкривати додаткові філії наразі немає потреби. Перелік послуг широкий – 337 видів послуг у головному офісі та 262 на віддалених локаціях. Найчастіше запити стосуються реєстрації місця проживання, реєстрації права власності, земельних питань та питань соціального характеру.

Загалом підсистема адмінпослуг виконує свою функцію і є сильною опорою для взаємодії мешканців і бізнесу з владою.

3.6.9. Соціальний захист населення (соціальні послуги)

Соціальна сфера Петриківської громади вирізняється комплексністю, системністю та високим рівнем організації. У громаді діє відділ соціального захисту та охорони здоров’я, який реалізує державну політику у сфері захисту вразливих категорій населення, служба у справах дітей Петриківської селищної ради, КУ «Територіальний центр соціального обслуговування», що надає допомогу вдома та у форматі стаціонарного догляду, а також КЗ МГБ «Фортеця добра» Петриківської селищної ради, який опікується сиротами.

Важливою інституцією є КНП «Центр соціальних служб», що охоплює широкий спектр послуг – від соціального супроводу сімей, що перебувають у складних життєвих обставинах, до психологічної допомоги постраждалим від насильства. Тут функціонують денний центр з кризовою кімнатою, служба роботи з ветеранами, мобільна бригада, служба консультування та соціальної профілактики. У 2025 році впроваджено нові послуги – супровід під час інклюзивного навчання та надання притулку, що відображає адаптивність системи до нових викликів.

Малий груповий будинок «Фортеця добра» забезпечує виховання дітей-сиріт у домашніх умовах. Для дітей також створено Простір, дружній до дитини, де проводяться групові та індивідуальні заняття з психосоціальної підтримки. Люди похилого віку отримують підтримку через Центр активного довголіття, що працює на базі Єлизаветівського будинку культури. Тут організовуються освітні, творчі, спортивні активності для підвищення якості життя літніх мешканців.

На обліку соціальних служб громади станом на 2024 рік перебували: ВПО – 33 людини; особи похилого віку – 353 людини, особи з інвалідністю – 80 людей, сім'ї з дітьми, які постраждали від насильства, – 42 сім'ї, сім'ї з дітьми, в яких батьки ухиляються від виконання своїх обов'язків, – 3 сім'ї, прийомні сім'ї – 7 сімей, діти-сироти – 17 осіб.

На території громади станом на 01.09.2025 перебуває 5 прийомних сімей, у яких виховується 11 дітей-сиріт та дітей, позбавлених батьківського піклування.

Найчастіше соціальні служби громади зіштовхуються із такими запитами: складні життєві обставини, спричинені збройним конфліктом; вчинення домашнього насильства; нездатність до самообслуговування; потреба в догляді вдома або у стаціонарному догляді.

За 2024 рік соціальну послугу «догляд вдома» отримали 323 особи; послугу стаціонарного догляду отримали 30 осіб; консультування надано 54 особам; інформування – 532 особам; соціальний супровід особи/сім'ї, які перебувають у складних життєвих обставинах, – 22 особам; соціальний супровід сімей, у яких виховуються діти-сироти і діти, позбавлені батьківського піклування, – 39 особам.

Контроль за умовами проживання здійснюється комплексно – через соціальні, медичні та освітні служби відповідно до потреб конкретної категорії громадян. Служба у справах дітей контролює умови проживання дітей-сиріт, дітей, які втратили годувальника або перебувають у складних життєвих обставинах. Соціальні робітники КУ «Територіальний центр соціального обслуговування (надання соціальних послуг)» надають соціальну послугу «догляд вдома» та відвідують громадян для оцінки їхніх потреб і умов проживання.

Петриківська громада активно опікується питаннями ВПО. Надається гуманітарна допомога від міжнародних партнерів, проводяться тренінги та заходи з психосоціальної підтримки, зокрема, й у Центрі життєстійкості. Розроблено «Програму забезпечення тимчасового розміщення внутрішньо переміщених та/або евакуйованих осіб на території Петриківської селищної ради», яку затверджено рішенням сесії селищної ради від 29 серпня 2024 року №781-25VIII (зі змінами). Вона передбачає надання матеріальної допомоги на лікування, надання тимчасового житла, медичних, освітніх та соціальних послуг.

Гуманітарна система громади функціонує ефективно: запроваджено прозорий механізм ідентифікації потреб, обліку, черговості та розподілу допомоги. Її надають за принципом адресності через старостинські округи.

Фінансова підтримка соціальної сфери в динаміці демонструє значне зростання. Якщо у 2021 році на соціальні послуги було виділено 12,1 млн грн, то вже у 2025 – 26,8 млн грн. Така позитивна динаміка свідчить про послідовне підвищення пріоритетності цієї сфери в політиці громади.

У Петриківській ТГ сформована розгалужена та скоординована система соцзахисту: працюють відділ соціального захисту й охорони здоров'я, служба у справах дітей, територіальний центр (догляд удома та стаціонар), малий груповий будинок «Фортеця добра», а також КНП «Центр соціальних служб» із денним центром, кризовою кімнатою, мобільною бригадою та службою роботи з ветеранами. У 2025 р. додано послуги супроводу інклюзивного навчання та надання притулку. Це дозволяє охоплювати як сім'ї у складних життєвих обставинах, так і постраждалих від насильства, дітей та літніх людей (у т.ч. через «Центр активного довголіття»).

Обсяги допомоги зростають: лише у 2024 р. послугу «догляд удома» отримали 323 особи, стаціонарний догляд – 30 осіб, консультування – 54, інформування – 532; на обліку – люди похилого віку, особи з інвалідністю, прийомні сім'ї та діти-сироти. Громада системно інтегрує ВПО (затверджена програма розміщення, адресне надання допомоги через старостати), а бюджетна підтримка соцсфери зросла: з 12,1 млн грн (2021 р.) до 26,8 млн грн (2025 р.).

3.6.10. Інклюзивність та доступність громади

Протягом останніх п'яти років Петриківська територіальна громада системно впроваджувала інклюзивні рішення, орієнтовані на створення безбар'єрного середовища для осіб з інвалідністю та інших маломобільних груп. У фокусі – освітні, медичні, соціальні та адміністративні установи.

У 2025 році громада передбачила кошти на співфінансування придбання спеціального шкільного автобуса для Петриківського ліцею, який матиме пандус, низьку підлогу, ремені безпеки та інші адаптивні засоби для комфортного транспортування дітей з інвалідністю. У тому ж році при новому будівництві споруди подвійного призначення Лобойківського ліцею було враховано інклюзивний дизайн – пандуси, розширені двері, пристосовані санвузли та маркування для людей з вадами зору.

У 2021-2024 роках громада активно працювала над модернізацією медичних та соціальних об'єктів. Зокрема, за підтримки GIZ для Територіального центру соціального обслуговування було придбано спеціальне авто для перевезення маломобільних людей. Також забезпечено інклюзивний доступ до Петриківської центральної лікарні та Центру первинної медико-санітарної допомоги, зокрема: встановлено пандуси, тактильні індикатори, двері ширшого формату, санітарні приміщення, маркування зі шрифтом Брайля. У 2023 році аналогічні заходи реалізовано при капітальному ремонті захисної споруди Іванівського ліцею.

Станом на 2025 рік 90% дошкільних та загальноосвітніх закладів громади вже адаптовані для осіб з інвалідністю. Це свідчить про послідовну політику громади у

сфері доступності. Окрім фізичної доступності у громаді діє низка соціальних програм на підтримку ветеранів, ВПО, родин загиблих військових та інших вразливих груп. Зокрема, затверджено програми для підтримки ветеранів, ВПО та осіб у складних життєвих обставинах, які охоплюють тимчасове розміщення, соціальні послуги, супровід і допомогу.

Громада системно вибудовує безбар'єрне середовище: адаптовані заклади освіти, медицини, соцсфери й ЦНАП, з'явився спеціалізований транспорт і посилюється цивільний захист (укриття, споруди подвійного призначення). Нині близько 90% освітніх закладів є доступними. Важливим завданням є довести показник до 100% і поширити безбар'єрність на культурні, спортивні, адміноб'єкти та публічні простори в селах. Потрібна стандартизація вимог універсального дизайну й контроль їхнього дотримання в експлуатації. Важливо масштабувати доступні перевезення (у т.ч. облаштування зупинок і маршрутів), підсилити доступність медичних і соціальних послуг для людей з інвалідністю, ветеранів і ВПО, а також гарантувати доступні укриття та резервне живлення/зв'язок для безперервності послуг під час НС.

Загальний висновок до розділу «Інфраструктура громади». Петриківська ТГ має широку, але нерівномірно розвинену інфраструктурну основу. Транспортний каркас спирається на п'ять доріг державного значення (зокрема, Н31) та розгалужену мережу місцевих шляхів, значна частина яких потребує ремонту; муніципальний транспорт відсутній, залізничні послуги – поза межами ТГ. Комунальна інфраструктура загалом виконує базові функції, однак зношеність мереж і дефіцит спецтехніки (зокрема, у поводженні з ТПВ) потребують системної модернізації. Водночас закладено позитивні зрушення в енергоефективності (LED-освітлення, СЕС на соцоб'єкті) та цифровій доступності (кілька інтернет-провайдерів, забезпечення шкіл мережею Інтернет). Соціальна інфраструктура розгалужена: 8 ліцеїв і 6 ЗДО (із точковими інфраструктурними «вузькими місцями»), мережа закладів культури (27), будинків культури (11), бібліотек (13), дві школи мистецтв, ДЮСШ без власної бази, активні музеї, а також ЦНАП із широкою номенклатурою послуг. Медична мережа поступово оновлюється, але потребує дооснащення та підсилення первинки й реабілітації. Туристична інфраструктура спирається на унікальну культурну спадщину (музеї, події, майстерні, пам'ятки), однак відчуває дефіцит місць розміщення, навігації й стандартизованих «точок гостинності».

Основні інфраструктурні виклики:

1. відновлення місцевих доріг і безпечної мобільності (зупинки, переходи, навігація) та запуск муніципальних/партнерських пасажирських маршрутів;

2. модернізація комунальних мереж, впровадження сортування й переробки відходів, масштабування енергоефективності та резервного живлення;

3. капремонти «критичних» освітніх і культурних об’єктів, створення спортивних мультизон, зміцнення медичної інфраструктури (діагностика, первинка, реабілітація);

4. збірний туристичний продукт із центром відвідувача, вказівниками, мережевими маршрутами, «полицями Петриківки» та збільшенням номерного фонду. Інтеграція цих проєктів у просторову документацію та інвестиційний портфель (із пооб’єктними паспортами, джерелами фінансування й KPI) перетворить розгалужену, але застарілу інфраструктуру на стійкий фундамент економічного зростання та якості життя.

3.7. МІСТОБУДІВНА ДОКУМЕНТАЦІЯ

Просторова документація у громаді відсутня, тому розробка відповідних документів є одним із важливих завдань громади.

Разом із тим населені пункти громади мають генеральні плани та плани зонування. З 19 населених пунктів громади лише у 14 є генеральний план населеного пункту і 7 населених пунктів мають план зонування. У 5 селах громади документація відсутня повністю.

Таблиця 3.17. Наявність окремих просторових документів населених пунктів Петриківської ТГ

Назва населеного пункту	Реквізити рішення про затвердження генерального плану населеного пункту	Реквізити рішення про затвердження плану зонування населеного пункту	Примітки
селище Петриківка	01.12.2005 397-35/04	Не розроблявся	_____
селище Курилівка	03.05.2019 630-33/07	03.05.2019 630-33/07	_____
село Гречане	22.05.2008 227-21/05	Не розроблявся	_____
село Єлизаветівка	31.10.2012 590-32/06	16.07.2020 1985-72/07	_____
село Іванівка	22.05.2008 227-21/05	Не розроблявся	_____
село Клешнівка	Не розроблявся	Не розроблявся	Містобудівна документація відсутня

село Кулішеве	Не розроблявся	Не розроблявся	Містобудівна документація відсутня
село Куліші	24.11.2011 211-10/06	24.11.2011 211-10/06	_____
село Лобойківка	23.12.2005 536-28/06	Не розроблявся	_____
село Мала Петрівка	Не розроблявся	Не розроблявся	Містобудівна документація відсутня
село Плавещина	27.06.2019 763-37/07	27.06.2019 763-37/07	_____
село Радісне	22.05.2008 227-21/05	Не розроблявся	_____
село Сорочине	12.10.2020 996-47/07	12.10.2020 996-47/07	_____
село Сотницьке	Не розроблявся	Не розроблявся	Містобудівна документація відсутня
село Судівка	Не розроблявся	Не розроблявся	Містобудівна документація відсутня
село Улянівка	20.12.2005 511-32/04	Не розроблявся	_____
село Хутірське	09.12.2005 505-23/05	Не розроблявся	_____
село Чаплинка	07.06.2019 924-43/07	07.06.2019 924-43/07	_____
село Шульгівка	12.10.2020 997-47/07	12.10.2020 997-47/07	_____

3.8. ЕКОНОМІКА ГРОМАДИ

Економіка Петриківської територіальної громади має виразний аграрний профіль із потенціалом до зростання в галузях переробки, туризму, торгівлі та сфери послуг. Основу економічної діяльності складає сільське господарство – насамперед рослинництво (зернові, соняшник, овочі), тваринництво (м’ясо, птиця), а також виробництво та переробка аграрної продукції. На території громади працює 45

агропромислових підприємств, зокрема, ТОВ «Тепличний комбінат Дніпровський», ПрАТ «Оріль-Лідер», ПАТ «Петриківський рибгосп» та інші. Важливу роль у формуванні місцевої економіки відіграють 72 фермерські господарства.

Загалом понад 75 % жителів громади зайняті в аграрному секторі, що визначає його як провідну галузь.

Водночас громада активно розвиває «зелений» туризм як перспективний напрям економіки. На території функціонує щонайменше 7 діючих сільських садиб, що приймають туристів. Особливої популярності набув Центр народного мистецтва «Петриківка», відомий у всьому світі завдяки унікальному петриківському розпису – об'єкту нематеріальної культурної спадщини України та ЮНЕСКО.

Крім аграрної та туристичної сфер значна частина мешканців громади працює у малому бізнесі – у сфері торгівлі, послуг, харчування.

Кількість об'єктів господарювання в громаді є відносно сталою. Разом із тим з 2024 року їхня кількість дещо збільшилась: юридичних осіб зросла на 5, а фізичних осіб – на 23.

Таблиця 3.18. Кількість юридичних та фізосіб-підприємців у Петриківській ТГ

Об'єкти господарювання	2025	2024	2023	2022	2021
Юридичні особи	712	709	707	707	707
Фізособи-підприємці	1861	1845	1838	1838	1838

Найбільші платники до місцевого бюджету Петриківської ТГ

Агропромисловий сектор є одним із найбільших і найважливіших секторів економіки громади, в якому формується основна частина продовольчих ресурсів, що дає можливість забезпечити продовольчі потреби жителів громади та має перспективи розвитку. ПрАТ «Оріль-Лідер» є потужним виробником птиці, створюючи при цьому робочі місця для жителів громади, що в свою чергу має значний вплив на рівень економічного розвитку. ТОВ ВБК «Агропромінвест» займається розведенням пушних звірів, зокрема, норок та їх реалізацією. У Петриківській громаді завдяки співпраці з «U-LEAD з Європою» забезпечено створення переробних потужностей для сушіння овочів та приготування сухих супових наборів і борщів. Також у громаді є сховище для обробки, заморозки та зберігання продукції овочів та фруктів. ТОВ АФ «Світанок» є найбільшим заготівельним пунктом зберігання зерна у громаді. Наявність елеваторних потужностей та складів дозволяє аграріям зберігати свої врожаї. У майбутньому дане підприємство може стати логістичним вузлом для експорту. Поступово набирає обертів у розвитку економіки громади крафтове виробництво, зокрема, пивоваріння.

Таблиця 3.19. Найбільші підприємства-платники податків на території Петриківської ТГ

	ТОП підприємств, які генерують податкові надходження *(розраховано частку з власних доходів загального фонду за 2025 рік станом на 01.09.2025)*	**% до надходжень**
1	ПрАТ «Оріль-Лідер» Підприємство з виробництва м'яса курчат-бройлерів	25,9 %
2	ТОВ тепличний комбінат «Дніпровський» Вирощування тепличних овочів	1,2 %
3	Філія «МХП Логістика» ПРАТ «МХП»	5,3 %
4	ТОВ «ВБК Агропромінвест» Вирощування зернових культур (крім рису), бобових культур і насіння олійних культур. Вирощування овочів і баштанних культур, коренеплодів і бульбоплодів. Вирощування інших однорічних і дворічних культур. Допоміжна діяльність у рослинництві. Допоміжна діяльність у тваринництві	0,7 %
5	ТОВ «Альфа-Агра»	1,6 %
6	СТОВ «Хутірське» Вирощування зернових культур (крім рису), бобових культур і насіння олійних культур, тваринництво	1,0 %
7	ТОВ «Весна» Вирощування зернових культур (крім рису), бобових культур і насіння олійних культур, тваринництво	0,6 %
8	ТОВ «Екофілд» Вирощування овочів і баштанних культур, коренеплодів і бульбоплодів	0,2 %
9	ТОВ «Околиця Істейт» Вирощування зернових культур (крім рису), бобових культур і насіння олійних культур	1,3 %
10	СТОВ «Батьківщина» Вирощування зернових культур (крім рису), бобових культур і насіння олійних культур	0,3 %

Географічне розташування підприємств:

- ПрАТ «Оріль-Лідер», ТОВ «Дніпровський тепличний комбінат» – зосереджені в с. Єлизаветівка;

- ТОВ «ВБК Агропромінвест» – в с. Шульгівка;
- СТОВ «Батьківщина», ТОВ «Екофілд», ТОВ АФ «Весна», СТОВ «Хутірське» та інші – переважно в Чаплинці, Лобойківці, Хутірському.

Від початку повномасштабного вторгнення Петриківська громада активно адаптується до нових викликів, підтримуючи розвиток малого та середнього бізнесу. У цей період свою діяльність започаткували нові фермерські господарства – «ДУБ-АГРО», «ЗАП-АГРО», ТОВ «ГРІНПАРК ПЛЮС», що спеціалізуються на вирощуванні сільськогосподарської продукції. Паралельно відкриваються нові фізичні особи-підприємці у сфері торгівлі та надання послуг, з'являються нові соціальні ініціативи, а також спостерігається поступовий розвиток креативної індустрії – зокрема, у сфері народного мистецтва, туризму та освітніх проєктів.

У громаді налічується:

- 163 аграрних підприємства (ТОВ, ФГ, ФОП);
- 236 суб'єктів роздрібної торгівлі;
- 2 надавачі фінансових послуг;
- 2569 одиниць малого та середнього бізнесу, включно зі сферою послуг, ремесел, креативних ініціатив, туризму та крафтового виробництва.

Таблиця 3.20. Структура доходу загального фонду бюджетної та небюджетної сфер

Власні доходи загального фонду, тис. грн	2025 р.	2024 р.
Всього	230 196,2	298 414,1
Бюджетна сфера	8,97 %	9,43 %
Інші підприємства-суб'єкти господарювання	91,03 %	90,57 %

Загальна сума податків на 01.09.2025 складає 230 387 606,25 грн та становить 72,7% від загальної суми доходів громади.

Підприємництво у громаді в основному зайняте у сфері послуг. Частка єдиного податку (ЄП) з кожним роком поступово збільшується. У 2024 році ЄП більший, ніж у 2021 році на 0,5%. Але варто зауважити, що сума податку в 2024 році більше на 15262,88 тис. грн, ніж у 2021 році. Окрім державних чинників, це говорить і про збільшення підприємницької активності.

Таблиця 3.21. Частка надходжень від ЄП до бюджету громади

	2021	2022	2023	2024	на 01.06.2025р.
Всього ЄП, тис. грн	18 067,74	19 355,35	27 336,41	33 330,62	19 886,14
Доходи громади	235 021,56	252 489,840	332 020,93	407 976,60	190 039,64
% ЄП від загальних податків і зборів	7,7	7,7	8,2	8,2	10,5

Отже, перспективними видами економічної діяльності в Петриківській громаді є сфери культури і туризму, сільське господарство, переробна сфера, сфера послуг, зелена енергія. Разом із тим, попри відсутність потужних IT-компаній, громада створює умови для розвитку цифрової економіки: забезпечено якісний інтернет, впроваджуються STEM-ініціативи у школах, розглядається створення коворкінгів і партнерств з IT-компаніями для розвитку цифрових ініціатив.

Основними викликами для представників бізнесу Петриківської громади є воєнні дії, адже існує ризик бомбардувань та знищення майна, загроза життю людей. Разом із тим в регіоні складно знайти якісні кадри, які могли би активно працювати в нових умовах. Стан доріг сильно ускладнює логістику, зокрема, для самих працівників підприємств. Також високі податки на оренду земель та площі для ведення діяльності змушують підприємців не поспішати з власним розширенням.

Інвестиційний потенціал

Громада постійно працює над залученням міжнародної технічної допомоги та інвестицій, активно розвиваючи партнерські зв’язки з міжнародними організаціями, фондами, донорами. Регулярно готуються та подаються проєктні заявки на участь у грантових програмах, ведеться робота щодо оновлення інвестиційного паспорта громади та презентаційних матеріалів для залучення інвесторів. За 2024 рік громаді вдалося залучити предметів, матеріалів та послуг на загальну суму 21 млн грн. Спрямування такої МТД пішло на розвиток закладів та установ, покращення їхньої матеріально-технічної бази, ремонтні роботи, гуманітарну підтримку мешканців громади, заходи з енергозбереження. У 2023 році обсяг отриманої допомоги становив 11,985 млн грн.

Таблиця 3.22. Інвестиційні надходження до Петриківської ТГ

Рік	Інвестор	Сфера інвестування	Назва проєкту	Обсяг інвестицій, тис. грн
2024	Фонд «МХП-Громаді»	культурна та освітня сфери громади, гуманітарна	співпраця на постійній основі	1000,00

		підтримка		
2024	ГО «Аваліст»	ремонтні роботи, енергозберігаючі заходи	співпраця	3226,278
2024	Міжнародне німецьке співробітництво (GIZ)	соціальна сфера	проєкт «Спеціальна програма підтримки східної України» (підконтрольні уряду території)	1200,00
2023	Фонд Міжнародної Солідарності (Республіка Польща)	забезпечення закладів освіти транспортним засобом та генераторами	міжнародна співпраця	5500,00
2023	Фонд «МХП-Громаді»	проєкти культури та спорту	постійна співпраця	352,0
2023	ТОВ «ВІНУР» БФ «Іскра Волі»	забезпечення дизельними генераторами закладів освіти та соціальної сфери	співпраця	1900,0
2023	БО БФ «Адвентистське агентство допомоги та розвитку України»	проведення ремонтних робіт закладів соціальної сфери	співпраця	1226,3
2023	Міжнародне німецьке співробітництво (GIZ)	надання матеріальних цінностей для закладів громади	міжнародна співпраця	2580,0

Разом із тим у громаді є простір для інвестування. Частка вільних земель для оренди становить 16,5%. Тобто для потенційної оренди та інвестицій є в наявності 14100 га.

Економіка Петриківської ТГ має виразний аграрний профіль: основу складають рослинництво (зернові, соняшник, овочі), тваринництво та переробка, діє щонайменше 45 агропромислових підприємств і 72 фермерські господарства; близько 75% зайнятих працюють у сільському господарстві. Паралельно розвивається «зелений» туризм

(щонайменше 7 сільських садиб), підсилений унікальною культурною пропозицією Центру народного мистецтва «Петриківка» (петриківський розпис), а також малий бізнес у торгівлі, послугах і харчуванні. Навіть в умовах війни фіксуються нові господарські ініціативи (запуск фермерських господарств «ДУБ-АГРО», «ЗАП-АГРО», ТОВ «ГРІНПАРК ПЛЮС»), зростають креативні та освітні проєкти. Загалом у громаді налічується понад 2,5 тис. одиниць МСП.

Динаміка підприємницького середовища помірно позитивна: від 2024 року кількість юридичних осіб зросла на 5, а ФОП – на 23, що свідчить про поступове розширення економічної бази. Одночасно зберігається відчутний потенціал для інвестування – 16,5% земель (приблизно 14,1 тис. га) доступні для оренди й нових проєктів. Подальше зростання пов'язане з диверсифікацією: розвитком переробки, туризму, торгівлі та сфери послуг на основі вже наявних аграрних активів і культурного бренду громади.

3.9. ФІНАНСОВИЙ СТАН ТА БЮДЖЕТ ТЕРИТОРІАЛЬНОЇ ГРОМАДИ

Динаміка доходів бюджету Петриківської територіальної громади демонструє впевнене зростання. У середньому на 20% щороку зростає дохід громади з 2021 року. Якщо порівнювати з 2021 роком, то у 2024 році бюджет збільшився на 73,6%.

Таблиця 3.23. Доходи Петриківської ТГ

	2021 р.	**2022 р.**	**2023 р.**	**2024 р.**	**2025 р. січень - травень**
Доходи громади, тис. грн.	235 021,56	252 489,840	332 020,93	407 976,60	190 039,64

Поступово зростають податкові надходження, зокрема, у статті «Податки на доходи, податки на прибуток, податки на збільшення ринкової вартості», які є основним джерелом надходжень громади. У 2021 році надходження за цією статтею становили приблизно 104,5 млн грн, у 2024 році – 201,7 млн грн і у 2025 році вони прогнозовано досягнуть понад 205 млн грн. Це свідчить про ріст економічної активності та збереження платоспроможної бази платників податків, незважаючи на воєнні умови.

Варто зазначити, що громада ефективно мобілізує власні ресурси, зокрема, за рахунок податку на доходи фізичних осіб (ПДФО), який у структурі доходу бюджету є найбільшою статтею. У 2024 році ця стаття принесла 174 млн грн, що на 70 млн більше, ніж у 2021 році – 104 млн грн. Це пов'язано зі зростанням мінімальної заробітної плати та зі збільшенням надходжень від підприємств агрохолдингу МХП.

Надходження від єдиного податку, в тому числі від ФОП, в Петриківській громаді зросли з 18 млн грн у 2021 році до понад 33 млн грн у 2024-му (майже вдвічі) і мають потенціал до зростання у 2025 році до 40 млн грн. Це свідчить про динамічний розвиток малого бізнесу та зростання економічної активності громади.

Графік 3.4. Надходження до загального фонду бюджету Петриківської громади

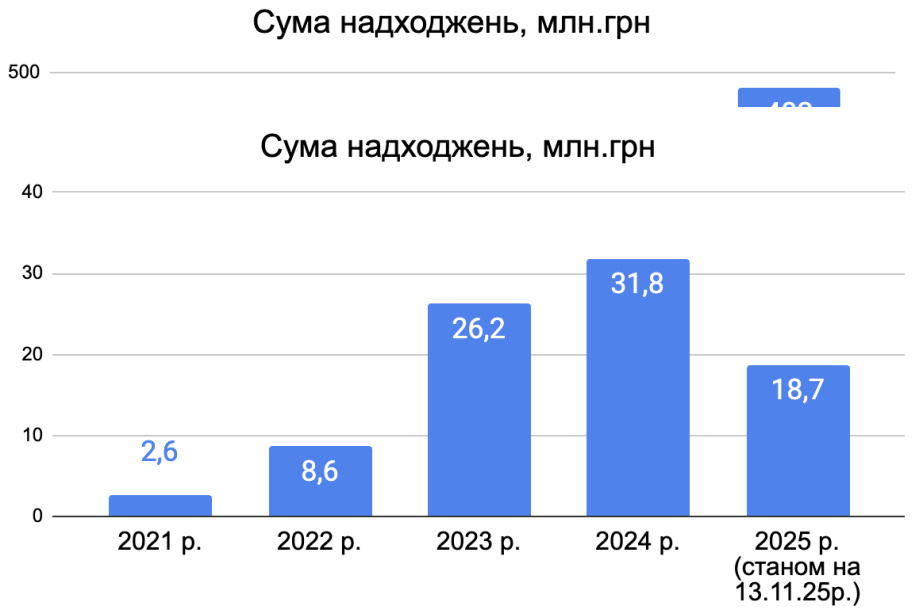

Графік 3.5. Надходження до спеціального фонду бюджету Петриківської громади

Загалом бюджетна ситуація у Петриківській ТГ демонструє ознаки адаптивності до кризових умов та потенціал для подальшого зростання, особливо за умови системної реалізації програм підтримки економіки, інвестицій.

Всі доходи до бюджету громади у 2024 році склали майже 408 млн грн, що на 23% більше, ніж у 2023 році, коли бюджет складав близько 332 млн грн.

3.9.1. Доходи громади

Доходи загального фонду Петриківської ТГ за 2024 рік склали 298 414 144 грн, менше ніж середнє значення доходів по області, яке становить 484 100 288 грн. Таким чином, Петриківська громада посіла 10 місце серед усіх громад області на фоні таких міст, як Дніпро та Кам'янське. Якщо порівняти між сільськими/селищними громадами, то Петриківська громада посідає друге місце за надходженнями до фонду і поступається лише Слобожанській громаді. У такому випадку доходи громади перевищують середнє значення доходів сільських громад (106 681 419 грн).

Починаючи з 2022 року, бюджет громади є профіцитним. У 2024 році профіцит склав 44,2 тис. грн.

Графік 3.6. Податкові надходження до Петриківської ТГ

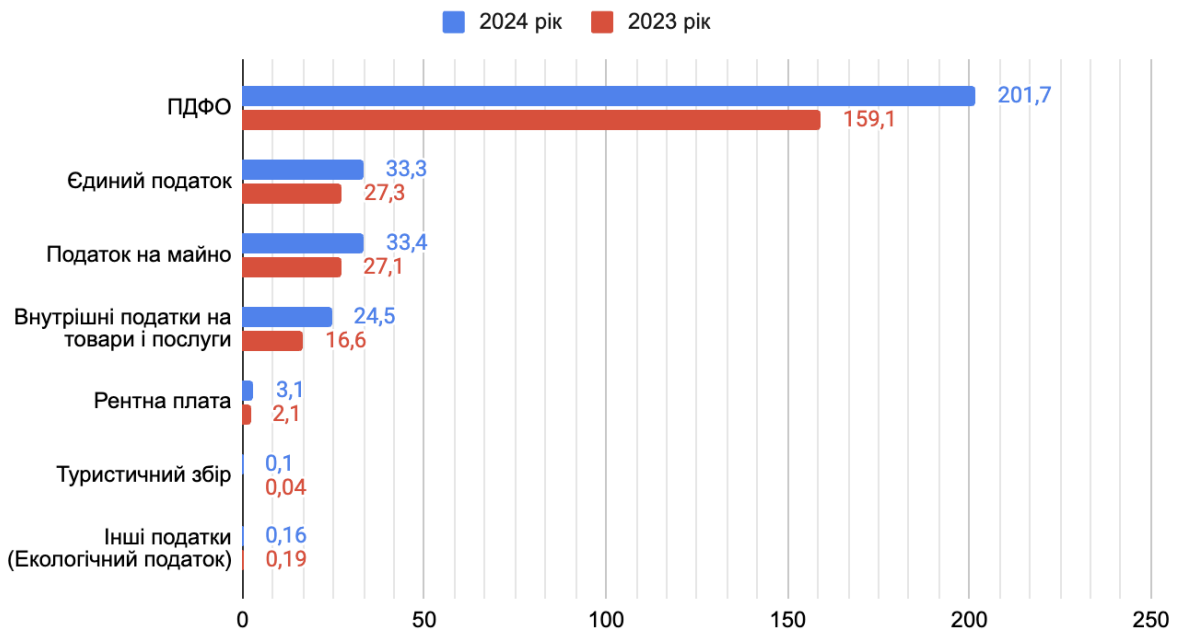

Податкові надходження громади у 2024 році склали 296328681,28 грн, що становить 72,6% від усіх доходів громади. У 2023 році податкові надходження становили 232521206,19 грн, що становило 70% від усіх доходів громади.

За 2024 рік надходження від офіційних трансферів склали близько 19,1% (77809402,34грн) від усіх доходів громади.

Таблиця 3.23. Перелік бюджетоутворюючих податкових надходжень

Бюджетоутворюючі податкові надходження Петриківської ТГ				
	2024 рік		2023 рік	
	млн грн	% від ПН	млн грн	% від ПН
Податкові надходження (ПН) всього	296,26	-	232,43	-
ПДФО	201,7	68,1	159,1	68,5
Акцизний податок з пального	20,7	7,0	13,5	5,8
Акцизний податок з реалізації суб’єктами господарювання роздрібної торгівлі підакцизних товарів	3,8	1,3	3,1	1,3
Рентні платежі	3,1	1,0	2,1	0,9

Податок на нерухоме майно, відмінне від земельної ділянки	10,9	3,7	8,3	3,6
Земельний податок	13,3	4,5	11,2	4,8
Орендна плата	9	3,0	7,7	3,3
Єдиний податок	33,3	11,2	27,3	11,7

Податкові надходження у 2024 році зросли на 63 807 475,09 грн у порівнянні з минулим 2023 роком, адже всі основні статті надходжень збільшились, особливо ПДФО, податок на акциз на пальне та ЄП. Це говорить про посилення активності в регіоні.

Таблиця 3.24. Офіційні трансферти

	2024		**2023**
	Сума, млн грн	**% зміни (+/-)**	**Сума, млн грн**
Субвенція на освіту та харчування учнів	73 954 832,63	+30,9	56 505 700,00
Субвенції з місцевих бюджетів (на освіту та підтримку дітей)	7 158 425,57	-51,8	14 841 899,68
Інші дотації з місцевого бюджету	657 377,14	-22,1	844 178,89
Всього	81770635,3	+13,3	72191778,6

Субвенція на освіту від державних органів влади виросла, адже збільшилась кількість учнів за рахунок дітей ВПО та подорожчання продуктів і товарів, що використовуються в освіті. Разом із тим субвенції і дотації з місцевих бюджетів зменшились, адже у 2023 році їх питому вагу становило фінансування на облаштування укриттів та здійснення інших безпекових заходів у закладах освіти. Всього у 2024 році сума офіційних трансфертів зросла на 13,3%.

3.9.2. Видатки громади

У 2021-2025 роках у Петриківській громаді спостерігається поступове зростання витрат у більшості ключових сфер. Найкрупніші суми стабільно спрямовуються на освіту – з приблизно 134,8 млн грн у 2021 році до 169,8 млн грн у 2025-му. Спостерігається зростання витрат на утримання закладів охорони здоров’я: у 2021 році видатки селищного бюджету на охорону здоров’я склали 13,832 млн грн, а у 2025 році

зросли до 30,208 млн грн. Видатки на державне управління демонструють помірне, але стабільне зростання – з 34,6 млн грн до 52,4 млн грн.

Водночас помітно активізувались фінансування соціального захисту (особливо з 2023 року), житлово-комунального господарства та економічної діяльності. Витрати на культуру і спорт залишаються нижчими за інші категорії, але також поступово зростають. Загальна динаміка демонструє пріоритетність освітньої, медичної та соціальної сфер у розподілі бюджетних коштів громади.

Разом з тим витрати на економічну діяльність та житлово-комунальне господарство також зросли, але менш суттєво.

У 2023 році сума видатків склала 305,9 млн грн. Тоді як у 2024 році сума становила 363,7 млн грн, що майже на 19% більше, ніж у попередньому році.

Найбільше у 2024 році видатків було витрачено на освіту, що склало 51,5% від загальних видатків. Наступними йдуть витрати на місцеве управління (13,4%) та соціальний захист (10,7%).

Таблиця 3.25. Порівняння основних видатків Петриківської ТГ

	2024 рік	**% зміни (+/-)**	**2023 рік**
	млн грн		**млн грн**
Освіта	185 622 597,20	+10,0	168 725 804,08
Органи управління громадою	48 239 864,73	+5,6	45 661 306,14
Соціальний захист	38 581 656,88	+90,5	20 250 943,62
Охорона здоров’я	26 744 049,19	+31,8	20 292 744,42
Культура	14 042 447,31	+24,1	11 317 853,74
Дорожнє господарство	12 418 345,59	-3,1	12 812 388,61
Комунальне господарство та будівництво	8 653 588,58	-34,2	13 143 677,28

У 2024 році, у порівнянні з попереднім 2023-ім, найбільше зросла частка видатків на соціальний захист +90,5%. Також суттєво збільшились видатки на охорону здоров’я (+31,8%) та на культуру (+24,1%). А от на комунальне господарство, будівництво і на дорожнє господарство у 2024 році виділили менше коштів, ніж у 2023 році, на 37,3%. Це пов’язаною зі зміною фінансових програм громади. Проте якість дорожного сполучення лишається одним з пріоритетів громади.

Графік 3.7. Видатки Петриківської ТГ

Видатки на освіту у 2024 році склали 185 622 597,20 грн. З них видатки на загальну середню освіту – 65,5%, дошкільна – 18,5%, позашкільна – 3,4%, видатки на інші заклади та заходи у сфері освіти – 12,5%.

Таблиця 3.26. Деталізація видатків на освіту

Вид освіти	2023 рік, тис. грн	% зміни (+/-)	2024 рік, тис. грн
Загальна сума видатків на освіту	168 725,80	10,0	185 622,60
Загальна середня освіта	105 152,86	15,7	121 643,00
Дошкільна	28 843,00	19,3	34 404,73
Позашкільна	4 997,26	28,1	6 402,26
Інші освітні витрати	29 732,68	-22,1	23 172,61

В цілому видатки на освіту в 2024 році зросли на 10%. Найбільше зросли витрати на позашкільну освіту – на 28,1%. Також на 19,5% збільшились видатки на дошкільну освіту.

3.9.3. Фінансова спроможність у порівнянні з іншими громадами області

У 2024 році експерти оцінили 1331 територіальну громаду за рівнем їхньої спроможності. З них 456 громад, тобто 34,3%, були визначені, як такі, що мають високий рівень спроможності. Петриківська громада – у їх числі.

Критерії громади, такі як чисельність населення, чисельність учнів, площа території, свідчать про потенціал для високого рівня спроможності. Частка місцевих податків і зборів у дохідній частині загального фонду бюджету без трансфертів складає 22,4%. А частка трансфертів у дохідній частині бюджету становить 18,3%.

Таблиця 3.27. Порівняння фінансових показників Петриківської ТГ

Показник	Петриківська громада		Середній показник серед громад Дніпропетровської області		Місце Петриківської ТГ у рейтингу інших громад регіону	
	2023	2024	2023	2024	2023	2024
Доходи загального фонду на 1 мешканця, грн	10302	13135	12057	11383	21	13
Дохідність земель (співвідношення плати за землю до території громади), грн	22404	26667	36032	40980	33	26
Питома вага місцевих податків і зборів в доходах загального фонду, %	23,3	22,4	37,23	37,5	54	60
Фіскальна віддача території (співвідношення надходжень заг. фонду до території громади), тис. грн/км²	280343	357425	341634	293309	15	11
Видатки загального фонду на 1-го мешканця, грн	10599	13684	13513	13651	35	18
Капітальні видатки на 1-го мешканця, грн	2446	1682	5829	3212	28	39

Видатки на середню освіту на 1-го учня, грн	41083	50601	47841	56573	47	41
Видатки на культуру та спорт на 1-го мешканця, грн	483	633	483	578	24	28
Видатки на утримання апарату управління на 1 мешканця, грн	1679	2107	2226	2715	49	49

Аналіз показників свідчить, що Петриківська громада має гарний рівень фінансової спроможності та потенціал для майбутнього розвитку. Якщо вдало інвестувати наявні ресурси в проєкти, що сприятимуть генеруванню місцевого капіталу, рівень спроможності зростатиме, а громада ставатиме привабливішою як для інвесторів, так і для мешканців, зокрема, молоді, щоб залишатись та працювати вдома.

Петриківська ТГ входить до переліку громад з високим рівнем спроможності: у 2024 році за доходами загального фонду на 1 мешканця громада піднялася з 21-го на 13-те місце та перевищила середньообласний показник (13 135 грн проти 11 383 грн). Також зросла «фіскальна віддача території», що поліпшило позицію з 15-ї до 11-ї та залишило показник вище середньообласного. Водночас дохідність земель (плата за землю у перерахунку на площу) нижча за середньообласну, хоча позиція теж покращилася з 33-ї до 26-ї.

Структурно частка місцевих податків і зборів у доходах загального фонду залишається суттєво нижчою за середньообласну (22,4% проти 37,5% та 60-те місце), що свідчить про потенціал нарощення власної дохідної бази (земля, майно, МСП). Видатки загального фонду на 1 мешканця близькі до середніх по області (13 684 проти 13 651; позиція з 35 на 18), але капітальні видатки на 1 мешканця нижчі за середні (1 682 проти 3 212), тож є простір для збільшення інвестиційної складової бюджету. Сукупно це означає: фінансова позиція громади зміцнюється швидше за середньообласні темпи, але резерви – у зростанні місцевих податків, плати за землю та підвищенні капіталізації видатків.

У 2024 році загальні доходи до бюджету Петриківської ТГ становили майже 408 млн грн (що більше на 23% за 2023 р.), із них податкові надходження склали 72,6% (зокрема, ПДФО – 201,7 млн грн, що становить приблизно 68% від усіх податкових надходжень). Бюджет профіцитний із 2022 року (у 2024 р. профіцит склав 44,2 тис. грн), а динаміка єдиного податку підтверджує активність МСП (з 18 млн грн у 2021 р. до понад 33 млн грн у 2024 р.). За доходами загального фонду громада – 10-та в області і 2-га серед сільських/селищних громад; офіційні трансферти становили близько 19,1% доходів.

Видатки у 2024 році склали близько 363,7 млн грн. Найбільша стаття – це освіта (близько 51,5%), далі – місцеве управління (13,4%) та соціальний захист (10,7%). У 2024 році помітно зросли витрати на соцзахист (+90,5%), охорону здоров’я (+31,8%) і

культуру (+24,1%), що пов'язано з воєнними та соціальними викликами, потребою у підтримці людей та базових послугах. За оцінкою експертів, Петриківська ТГ належить до громад із високим рівнем спроможності. У 2024 р. громада посіла 13 місце в області за доходами загального фонду на 1 мешканця, має помірну частку місцевих податків (22,4%) і відносно невисоку залежність від трансфертів (18,3%), що свідчить про стійку власну дохідну базу.

3.10. ОРГАНИ УПРАВЛІННЯ ГРОМАДОЮ ТА МЕДІА

Органи місцевого самоврядування та виконавчого комітету

Місцева рада Петриківської ТГ представлена 24 депутатами. Головою Петриківської селищної ради є Коваленко Наталія Іванівна.

Депутатський склад Петриківської селищної ради представлений депутатами, які обрані від партій:

- ВО «Батьківщина» – 3 особи;
- ПП «Слуга Народу» – 4 особи;
- ПП «Європейська солідарність» – 3 особи;
- ПП «Пропозиція» – 4 особи;
- КО «Українська партія» – 2 особи;
- ПП блок Вілкула «Українська перспектива» – 4 особи;
- позапартійні – 4 особи.

Серед депутатського складу Петриківської ТГ 62,5% (15) чоловіків та 37,5% (9) жінок.

Графік 3.8. Статевий розподіл депутатського корпусу

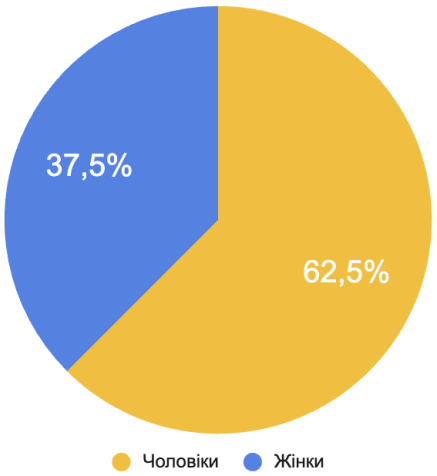

У Петриківській ТГ утворені та діють такі депутатські комісії:

1. Комісія з питань регламенту, депутатської діяльності, законності, правопорядку та розвитку місцевого самоврядування;

2. Комісія з питань соціально-економічного розвитку, фінансів, бюджету та підприємництва;
3. Комісія з питань земельних відносин, охорони навколишнього середовища, будівництва та благоустрою;
4. Комісія з питань охорони здоров'я, освіти, молодіжної політики, спорту та комунальної власності;
5. Комісія з питань культури, національного, духовного відродження,туризму та соціального захисту.

Виконавчий комітет складається із 19 членів. Голова комітету – Коваленко Наталія Іванівна. Секретар виконавчого комітету – Бельмас Валентина Тарасівна. Також до складу виконавчого комітету входить секретар Петриківської ради, три заступники селищного голови, сім старост, представники ветеранів, військових, релігійних спільнот, бізнесу та освіти.

У селищній раді утворено виконавчі органи ради, а саме апарат ради, у якому 6 відділів, а також 4 структурні підрозділи – виконавчі органи ради (без статусу юридичної особи). Всього штатна чисельність посад – 75 одиниць.

У селищній раді утворено 6 виконавчих органів ради зі статусом юридичної особи:

1. фінансове управління;
2. управління освіти;
3. відділ будівництва, благоустрою, житлово-комунального господарства та комунальної власності;
4. відділ культури і мистецтва, туризму, у справах релігій, молоді та спорту;
5. відділ соціального захисту та охорони здоров'я;
6. служба у справах дітей.

Всього штатна чисельність посад – 28,5 одиниць.

Старости

Старости є посадовими особами Петриківської ТГ та відповідають за свої старостинські округи (їх у громаді 7). На своїх місцях вони представляють інтереси округу, беруть участь у роботі селищної ради та її виконавчих органах. Старости здійснюють прийом громадян та інформують про їхні проблеми керівництво громади. Здійснюють зв'язок з комунальними службами, вирішують інфраструктурні проблеми, надають допомогу в організації робіт з благоустрою, ремонту доріг, освітленню вулиць, складають акти обстеження матеріально-побутових умов сімей, які звертаються за соціальною допомогою, інформують населення про заходи в громаді тощо.

Підпорядковані комунальні підприємства

На території громади функціонують 5 комунальних підприємств:

1. КП «Петриківський комунсервіс» Петриківської селищної ради;

2. КП «Безпека і благоустрій» Петриківської селищної ради;
3. КП «Петриківський комунгосп»;
4. КНП «Центр соціальних служб» Петриківської селищної ради;
5. КНП «Петриківська центральна лікарня» Петриківської селищної ради.

Підприємства надають послуги безпеки, благоустрою, водопостачання та водовідведення, збирання та вивезення ТПВ, соціальні послуги, медичні послуги.

Дорадчі органи

На території Петриківської громади функціонує Молодіжна рада, яка залучає молодь до реалізації молодіжної політики та визначає основні пріоритети розвитку в цьому напрямку. Молодіжна рада створена 30.08.2019 і станом на 2025 рік в її складі 8 осіб.

Медіа

Медійна та комунікаційна сфера Петриківської територіальної громади демонструє стабільний розвиток і активне використання цифрових каналів для інформування населення. Громада має офіційний сайт селищної ради, який слугує базовим джерелом для розміщення нормативно-правових документів, новин та оголошень. Основними інструментами комунікації залишаються соціальні мережі: сторінка «Петриківська громада» у Facebook з понад 5400 підписниками (щотижневе охоплення – 326 тис. осіб) та медіаплатформа «Вісті Петриківщини» з 7700 підписниками (щотижневе охоплення – 156 тис.). Додатково використовуються Viber-групи для ВПО та мешканців, що підвищує адресність та оперативність сповіщення.

Інформування громадян про рішення, події та проєкти здійснюється комплексно: через соцмережі, сайт, інформаційні дошки у публічних місцях, банери, громадські слухання, зустрічі з мешканцями, інформаційні бюлетені, а також розсилки в месенджерах. Така багатоканальна модель дозволяє досягати різних вікових і соціальних груп населення, підвищуючи загальний рівень поінформованості.

Важливою складовою комунікації є зворотний зв’язок з мешканцями. У громаді функціонують електронні петиції, громадські слухання, онлайн-опитування, реалізується громадський бюджет, активно застосовуються інструменти прямих комунікацій у соцмережах. Це формує основу для демократичного управління, підвищує прозорість влади та залучення жителів до прийняття рішень.

Петриківська громада також налагодила співпрацю з регіональними та національними ЗМІ. Життя громади періодично висвітлюється на регіональних телеканалах, представники влади беруть участь в інтерв’ю та ефірах, де розповідають про ініціативи, виклики та здобутки. Особлива увага приділяється інформаційним кампаніям спільно з міністерствами, зокрема, у сферах вакцинації, енергоефективності, децентралізації.

Водночас у громаді відсутні комунальні ЗМІ, а видатки на інформаційну діяльність у місцевому бюджеті не передбачені протягом 2021-2025 років, що може обмежувати

потенціал розвитку медіаприсутності. Тим не менш, активна взаємодія через наявні безкоштовні канали частково компенсує цю прогалину.

3.11. ОРГАНИ САМООРГАНІЗАЦІЇ НАСЕЛЕННЯ, ГРОМАДСЬКИХ ОБ'ЄДНАНЬ ТА МЕДІА

Громадська та політична активність у Петриківській територіальній громаді демонструє поступове зростання, зокрема, через активізацію волонтерського руху, значну кількість громадських організацій і використання інструментів громадської участі. Від початку повномасштабної війни сформовано Єдиний волонтерський центр Петриківщини, який координує допомогу для ЗСУ та соціально вразливих груп. Станом на 2025 рік у громаді зареєстровано 59 громадських організацій та 1 волонтерська організація, які працюють у сферах культури, молодіжної політики, підтримки ветеранів і жінок. Це свідчить про сформовану основу для громадянського суспільства в громаді.

Інструменти участі, як-от електронні петиції, громадські слухання, фокус-групи, анкетування, партисипативне планування, збори громадян та вперше реалізований громадський бюджет у 2025 році, свідчать про прагнення громади до прозорості і відкритості. При цьому участь жителів ще обмежена – активними є близько 3-7% мешканців. У 2025 році 1858 осіб взяли участь у голосуванні за громадський бюджет, а 29 стали авторами проєктів, що демонструє певний прогрес у залученні населення.

У громаді активно працюють ветеранські, жіночі та молодіжні організації, зокрема:

1. ГО «Майстри петриківського розпису»;
2. ГО «Ветеранський простір»;
3. ГО «Ветерани Петриківщини»;
4. ГО «Об'єднання учасників АТО, волонтерів Петриківщини»;
5. ГО «Петриківське жіноче об'єднання «Сяйво».

Вони реалізують заходи, спрямовані на інтеграцію молоді, підтримку ветеранів та гендерну рівність. З метою популяризації петриківського розпису, як елементу нематеріальної культурної спадщини людства і візитівки Дніпропетровщини, майстри петриківського розпису беруть активну участь у різноманітних конкурсах та фестивалях. На виставках-ярмарках художники презентують унікальний петриківський розпис. З метою психологічного розвантаження художники проводять арттерапію петриківським розписом (майстер-класи) для наших військових, які проходять лікування в медзакладах області. Така активність сприяє підвищенню соціальної згуртованості громади.

Політична культура у Петриківській ТГ формується поступово. Явка виборців на місцевих і парламентських виборах залишається на рівні 40%, що є дещо нижчим за середній показник, проте стабільним. У складі селищної ради представлені 6 політичних партій, зокрема, «Батьківщина», «Слуга Народу», «Європейська

солідарність», «Пропозиція», «Українська партія» та «Українська перспектива». Це свідчить про політичну розмаїтість і баланс інтересів, однак подальша активізація виборців та посилення політичної культури залишаються актуальними завданнями.

Загалом громадянська активність у Петриківській ТГ має позитивну динаміку – з'являються нові громадські ініціативи, розвивається участь через інструменти прямої демократії, а волонтерський рух об'єднує громаду навколо важливих викликів. Водночас потребує підтримки формування культури участі, особливо серед молоді, та розширення системної підтримки локальних ініціатив.

Проєктна активність та співробітництво

Міжнародне співробітництво Петриківської громади активно розвивається й охоплює як гуманітарну, так і культурну та економічну складові. Громада має три офіційних міста-побратими: Розето-Вальфорторе та Дерута (Італія), а також Калсток (Велика Британія). Співпраця з ними базується не лише на культурному обміні, а й на гуманітарній підтримці, розміщенні українців, що виїхали через війну, економічному відновленні, освітніх ініціативах і навіть екотуризмі. Особливо активізувалася ця взаємодія після початку повномасштабного вторгнення, коли громади-партнери надавали допомогу мешканцям Петриківської ТГ, підтримували освітні та соціальні заклади.

У культурному вимірі громада ефективно використовує свій головний бренд – петриківський розпис, просуваючи його на міжнародних майданчиках. За останні роки проведено майстер-класи у Польщі, Литві, Франції, взято участь у Європейських днях спадщини та в ініціативі «Культура ЄС для Східного партнерства». Такі активності не лише популяризують українське мистецтво, а й формують позитивний міжнародний імідж громади.

Важливим напрямком є співпраця з українською діаспорою, що виявляється у спільних заходах – від майстер-класів онлайн для дітей українців за кордоном, до участі у благодійних фестивалях і ярмарках, а також до гуманітарної підтримки ЗСУ та ВПО. Завдяки цьому Петриківщина зберігає культурний зв'язок із закордонними українцями.

У період 2021-2025 років громада реалізувала 10 міжнародних проєктів, співпрацювала з 8 іноземними партнерами та розвинула зв'язки з трьома містами-побратимами.

Отже, громада постійно працює над залученням міжнародної технічної допомоги та інвестицій, активно розвиваючи партнерські зв'язки з міжнародними організаціями, фондами, донорами. Регулярно готуються та подаються проєктні заявки на участь у грантових програмах, ведеться робота щодо оновлення інвестиційного паспорта громади та презентаційних матеріалів для залучення інвесторів. За 2024 рік громаді вдалося залучити предметів, матеріалів та послуг на загальну суму 21 млн грн. Спрямування такої МТД пішло на розвиток закладів та установ, покращення матеріально-технічної бази закладів, ремонтні роботи, гуманітарну підтримку

мешканців громади, заходи з енергозбереження. У 2023 році обсяг отриманої допомоги становив 11,985 млн грн.

3.12. РЕЗУЛЬТАТИ СОЦІОЛОГІЧНОГО ДОСЛІДЖЕННЯ

Методика соціологічного дослідження в Петриківській громаді

Соціологічне дослідження було проведено у травні-червні 2025 року в межах розробки Стратегії розвитку Петриківської територіальної громади на 2026-2036 роки. Воно включало кількісну та якісну складові, що дозволило поєднати широке охоплення думок мешканців із глибинним розумінням локальних процесів.

Кількісна частина охопила 1069 мешканців громади та окремо 16 представників бізнесу, які надали відповіді через онлайн-опитувальник за методом Computer Assisted Web Interviewing (CAWI) із використанням Google Forms. Опитування дало змогу виявити рівень задоволеності якістю життя, визначити ключові потреби населення, оцінку місцевої влади, бачення сильних сторін громади, її пріоритети розвитку, також стан справ у сфері розвитку бізнес-клімату.

Якісна частина дослідження передбачала проведення шести фокус-групових дискусій, у яких взяли участь 73 особи (42 жінки та 31 чоловік). Групи формувалися за віковим і соціально-професійним критеріями: молодь (18-35 років), люди середнього віку (35-59 років), старше покоління (60+), а також підприємці, ветерани та військові, діячі культури й історики. Фокус-групи дозволили виявити потреби цільових аудиторій, сильні та слабкі сторони громади, перспективи її розвитку.

Це комплексне дослідження дозволило побачити громаду очима її жителів, глибше зрозуміти їхні потреби та очікування, а також визначити ключові тенденції й орієнтири розвитку громади на майбутнє. Нижче подано узагальнені результати дослідження.

Петриківська громада очима мешканців

Опитування жителів

Передусім жителі відзначають культурну спадщину, природну красу краю та цінність живої комунікації між людьми. Найбільша гордість громади – це всесвітньо відомий петриківський розпис, який став справжнім символом українського мистецтва. Талановиті майстри та художники, які зберігають і розвивають це мистецтво, є джерелом натхнення й підставою для гордості. Культурні традиції, народні ремесла та вироби місцевих майстрів формують унікальний стиль громади, вирізняючи її на мапі України. Окремо мешканці підкреслюють природне багатство Петриківської громади – мальовничі краєвиди, ліси, парки, а також річки Дніпро, Оріль, Чаплинка й озеро Блакитне. Ще одним вагомим надбанням вважається доброзичливість і відкритість людей. Саме людяність та дружнє середовище створюють атмосферу безпеки, довіри та взаємопідтримки в громаді. Жителі також відзначають і вигідне розташування між Дніпром і Кам’янським, близькість до траси Дніпро-Київ.

Рис.3.4. Чим пишаються мешканці Петриківської ТГ

Опитування бізнесу

З точки зору підприємців, до головних конкурентних переваг громади варто віднести культурну спадщину, вигідне розташування між Дніпром і Кам'янським, родючі землі, трудові ресурси та наявність великих виробництв. Серед викликів – війна, кадровий дефіцит, економічна нестабільність, слабка транспортна інфраструктура та висока орендна плата.

Фокус-групи

Учасники фокус-груп, як і респонденти опитувань вище, основною унікальністю громади окреслили культурну спадщину – петриківський розпис, який визнається не лише мистецьким феноменом, а й потужною візитівкою громади з потенціалом у туризмі, освіті та міжнародному позиціонуванні. Учасники фокус-груп часто називали сильними сторонами природні ресурси – річки, ліси, ландшафти, червонокнижні рослини; а також історичну автентичність території – кургани, козацьку спадщину, давні поселення. Окремою гордістю є зелений туризм, фестивалі, етномузеї, гастрономічні традиції та петриківський хліб.

Другий вимір сили громади – людський потенціал та єдність. Учасники наголошували на згуртованості мешканців, волонтерстві, взаємній підтримці, розвитку спорту й культури. Громада пишається перемогами місцевих спортсменів, активною участю дітей і молоді, роботою гуртків і творчих колективів. Атмосфера співпраці, довіри й ініціативності є підтвердженням здатності громади самоорганізовуватись і долати виклики.

Оцінка поточного стану соціально-економічної сфери Петриківської громади

Опитування жителів

Більшість респондентів (72%) оцінюють якість життя у громаді як задовільну. Їхні відповіді значною мірою перегукуються з оцінками 13% учасників, які визначили рівень життя як низький. Основними чинниками, що впливають на такі оцінки, є брак робочих місць, поганий стан доріг і транспортного сполучення, низький рівень заробітних плат, екологічні проблеми та відсутність просторів для дозвілля.

Найпріоритетнішим напрямом для покращення мешканці назвали створення робочих місць (55,4%) – через залучення інвесторів, підтримку малого й середнього бізнесу, розвиток виробництв та програм зайнятості. На другому місці – транспортна інфраструктура (52,6%), зокрема, ремонт доріг, покращення маршрутів між селами, облаштування тротуарів і підвищення безпеки руху. Третім пріоритетом стала охорона здоров'я (44,9%): люди вказували на брак лікарів, діагностичного обладнання та низьку якість медичних послуг.

Серед інших проблем респонденти називали екологічні виклики (забруднення водойм, сморід, відсутність роздільного збору сміття), дефіцит місць для дозвілля (парків, культурних просторів, молодіжних ініціатив – особливо серед молоді зі старостинських округів), житлову проблему (нестача соціального та орендного житла, особливо для ВПО), а також питання безпеки – потребу в укриттях, кращому вуличному освітленні, відеоспостереженні та патрулюванні.

У Петриківці порівняно вищим є запит на розвиток культури й дозвілля, тоді як у сільських населених пунктах – на поліпшення сполучення, медичних послуг, екології та житлових умов.

Графік 3.9. Аспекти життя громади, які потребують найбільшого поліпшення (%)

Дорожня інфраструктура

Опитування жителів

Проблеми з дорожньою інфраструктурою є найбільш згадуваними у всіх частинах громади. Понад 65% респондентів назвали незадовільний стан доріг головною транспортною проблемою. Разом із тим 80% учасників скаржаться як на основні дороги, так і на другорядні, які не ремонтуються тривалий час. Значна частина мешканців (37%) нарікає на незручне та нерегулярне транспортне сполучення між селами й центром громади, застарілий громадський транспорт і переповнені маршрутки. Також 37% опитаних вказують на погану пішохідну зону, а саме на відсутність тротуарів, відсутні безпечні зони для велосипедистів.

Фокус-групи

Інфраструктура потребує системного оновлення: дороги у незадовільному стані, тротуари й освітлення відсутні, громадські простори занедбані, транспортне сполучення незручне.

Довкілля

Опитування жителів

Стан довкілля викликає серйозне занепокоєння у респондентів. Люди скаржаться на забруднення повітря через викиди промислових об’єктів, неприємні запахи, особливо в теплу пору року, відсутність належного збору та переробки сміття, засмічення водойм та зелених зон. Більшість респондентів (66%) вважають, що громада потребує більше зелених зон, парків, а також ефективнішої програми екологічної освіти та контролю за порушниками. Є нагальні запити на очищення річок Дніпро, Оріль та Чаплинка, боротьбу з несанкціонованими сміттєзвалищами, заборону на вирубку лісів і збереження водойм.

Фокус-групи

Учасники фокус-груп зазначають, що екологічна ситуація в громаді погіршується: висихають водойми, знижується якість річкових систем, зникають рекреаційні зони. У частини жителів відсутня культура поводження зі сміттям і бракує системи його сортування; немає умов для його утилізації. Питання екології безпосередньо впливає на якість життя та перспективи розвитку туризму.

Культура, спорт та відпочинок

Опитування жителів

Близько 77% учасників так чи інакше користуються культурними послугами громади. Проте 64% вважають рівень культурного життя лише на задовільному рівні і майже 18% оцінили його негативно. Головними проблемами жителі називають брак сучасного обладнання для проведення подій, малу кількість культурних заходів, незадовільний

стан будівель закладів культури, відсутність молодіжних центрів, гуртків, творчих просторів.

Люди хочуть мати більше доступу до розваг та відпочинку. Дуже часто звучало питання дозвілля дітей і молоді. Для задоволення потреби респонденти хотіли би бачити більше спортивних майданчиків та секцій – майже 64% учасників. Також люди зацікавлені у наявності звичайних парків та парків розваг з атракціонами. Є запит щодо різних молодіжних просторів та зон для активного відпочинку, кінотеатру, концертного майданчика, частішого проведення сучасних культурних івентів.

Фокус-групи

У сфері культури – нерівномірне фінансування: частина будинків культури відремонтована, інші – у занепаді. Бібліотеки поступово трансформуються у соціальні простори, однак бракує центрів дозвілля для різних вікових груп. Молодь залишається недостатньо активною, що зумовлено браком доступних просторів і можливостей для самореалізації. Молодіжна рада, за словами учасників, функціонує дещо формально, інформація про події якісно не поширюється, молодіжний центр зачиняється о 17:00, що не дає можливості молоді проводити якісне дозвілля у вечірні години.

Безпека

Опитування жителів

Більшість учасників оцінили безпеку як задовільну (59,6%), однак 22% вказують на низький або дуже низький рівень. Основні причини занепокоєння – незадовільний стан доріг, що сприяє ДТП, відсутність камер спостереження, недостатнє освітлення вулиць та недостатня кількість укриттів в закладах освіти. Також важливим фактором є недостатня кількість поліцейських патрулювань і дещо уповільнена реакція поліції на виклики.

Фокус-групи

Учасники фокус-груп нарікали на брак активності з боку поліції на правопорушення, ДТП, відсутність якісного відеоспостереження та брак укриттів, особливо в закладах освіти.

Медицина

Опитування жителів

Хоча 69% респондентів вважають медичні послуги задовільними, майже 18% мають досить негативну думку. Серед головних проблем, які виділяють учасники, є брак спеціалістів, відсутність сучасного медичного обладнання та черги в лікарнях. Також жителі вказують на повільну реакцію швидкої допомоги та низьку якість діагностики і лікування. Вони хочуть бачити більш розвинуту, якісну систему охорони здоров’я з широким набором послуг. А також, щоб медицина була більш доступною для віддалених сіл.

Фокус-групи

Жителі різних груп зазначають, що у медичній сфері бракує лікарів вузьких спеціальностей, сучасного обладнання, реабілітаційних і психіатричних послуг; жителі змушені звертатися до лікарень інших громад.

Освіта

Опитування жителів

Більшість респондентів (76%) вказали, що вони користуються освітніми послугами. Освітою задоволені і вважають її на високому рівні щонайменше 25% респондентів. Разом із тим майже 68% вважають її на середньому, а 6% – на низькому рівні. Серед згаданих викликів респонденти виокремлюють дефіцит педагогів (особливо молодих), малий вибір варіантів позашкільної освіти, слабку матеріально-технічну базу шкіл. Як наслідок, спостерігається відтік учнів зі сільських шкіл до міста. Також система освіти не надто сучасна і програє в інтеграції новітніх технологій. Є запит на нові освітні заклади (зокрема, школу в Єлизаветівці), сучасні освітні програми, гуртки, позашкільні навчальні центри, хаби для молоді, а головне – зробити освітні заклади безпечнішими з обладнаними укриттями.

Фокус-групи

За результатами опитування фокус-груп, ключовими викликами в освіті є аварійний стан деяких шкільних будівель, відсутність укриттів, низькі зарплати педагогів, дефіцит молодих кадрів та іноді брак якості навчання. Діти мають обмежений доступ до позашкільної освіти, гуртків і творчих занять особливо в населених пунктах, віддалених від центральної садиби.

Соціальні послуги

Опитування жителів

З різною періодичністю соціальними послугами користуються понад 84% респондентів. Цікаво, що 50% оцінили їх на високому рівні, 43% – задовільно і лише 6,8% – негативно. Серед найчастіше згадуваних недоліків – мала кількість установ, поганий стан приміщень, брак програм підтримки для вразливих груп населення, складна логістика доступу, низький рівень інклюзивності та брак якості консультацій.

Фокус-групи

Соціальна сфера характеризується слабкою інклюзивністю. Пандуси й інфраструктура для маломобільних груп часто непридатні для використання. Соціальні служби потребують реформування: учасники відзначали бюрократію, недостатню підтримку ветеранів і ВПО, а також низький рівень розуміння військових потреб з боку цивільних. Люди старшого віку відчувають цифрову ізоляцію та труднощі з отриманням послуг онлайн. Відсутність поштових працівників і навичок IT-грамотності ускладнює доступ до базових послуг.

Інституційна спроможність та управління

Фокус-групи

Учасники фокус груп зазначили, що є виклик з низьким рівнем комунікації між владою та мешканцями, браком прозорості у прийнятті рішень і нерівномірною активністю депутатів. Частина населення не знає своїх представників, водночас є окремі позитивні приклади співпраці зі старостами. Проблеми кадрового забезпечення (брак землевпорядників, лікарів, фахівців культурної сфери) ускладнюють роботу інституцій. Загалом простежується низька участь громадян у процесах прийняття рішень, проте разом з тим існує запит на діалог і періодичні зустрічі з представниками влади.

Економіка та робочі місця

Опитування жителів

Наявність робочих місць є ключовим викликом громади. На думку 54,3% респондентів, рівень наявності робочих місць знаходиться на низькому рівні. Для 39% рівень є задовільним. На переконання учасників цю ситуацію можуть покращити такі кроки, як: сприяння громади створенню нових робочих місць, залучення інвестицій та запровадження пільгових програм для підтримки підприємництва. Також респонденти вказали на потребу розвитку транспортної і туристичної інфраструктури, а ще на потребу підтримки інновацій та сучасних технологій.

Опитування бізнесу

Представники бізнесу оцінили взаємодію з владою здебільшого позитивно: 62,5% респондентів відзначають якість співпраці як «добру» або «відмінну». Найкраща взаємодія спостерігається з головою громади та її заступниками, виконавчими структурами та центром зайнятості. Водночас найбільше нарікань стосується податкових органів (18,8%) та поліції (31,3%). Понад 90% підприємців так чи інакше отримували підтримку або консультації від місцевої влади. Серед пропозицій бізнесу – створення центру підтримки підприємців, ремонт доріг, покращення комунікації влади з бізнесом і більша прозорість у звітності влади.

Підприємці оцінюють економічний стан громади переважно як задовільний (68,8%), 18,8% вважають його стабільним, тоді як 12,5% говорять про незадовільний рівень. Попри виклики війни, понад 40% респондентів очікують помірне зростання обсягів збуту, що свідчить про збереження оптимізму.

Щоб залучити інвестиції, бізнес вважає необхідним знизити бар’єри входу в громаду: пропонувати пільги, гранти, стабільне податкове середовище, активний супровід інвестора та професійну презентацію ресурсів громади.

Фокус-групи

Учасники фокус-груп також відзначають брак робочих місць, особливо для молоді та ВПО, низьку оплату праці, дефіцит кваліфікованих кадрів і слабку підтримку

підприємництва. Закриття ПТУ та частини підприємств скоротило можливості працевлаштування. Військові й ветерани стикаються з труднощами у доступі до грантів для розвитку власної справи. Бізнес відзначає високі податки, проблеми з дорогами, нестачу інвесторів і потребу у більшій комунікації з владою.

Майбутнє Петриківської громади очима мешканців

Опитування жителів

Мешканці Петриківської громади окреслили власне бачення її розвитку упродовж найближчого десятиліття. Вони бачать свою громаду процвітаючою, економічно сильною, з гарними дорогами, новими підприємствами, розвинутим місцевим бізнесом і доступними робочими місцями. Очікується налагодження транспортного сполучення, доступ до медицини та освіти в усіх населених пунктах громади. Люди мріють про чисте довкілля, доглянуті парки, зелені зони, чисті річки та високу екологічну свідомість мешканців. Безпека також посідає важливе місце. Тут йдеться про облаштовані укриття, установку відеоспостереження, освітлення вулиць і відповідальне ставлення до порядку.

Особлива увага приділяється розвитку туризму: збереженню й популяризації петриківського розпису, створенню туристичних маршрутів, музеїв, проведенню культурних подій та промоції громади як унікального мистецького центру.

Водночас мешканці висловлюють сподівання на ефективне та прозоре місцеве самоврядування, яке працює в інтересах громади. Вони прагнуть більшої участі у прийнятті рішень, розвитку молодіжного лідерства та залучення молоді до громадського життя. Петриківська громада через 10 років – це територія комфортного, безпечного і гідного життя з унікальною культурною ідентичністю та сильним людським потенціалом.

Графік 3.10. Розвиток громади через 10 років: найкращі варіанти та прогнози (%)

Опитування бізнесу

Серед перспективних напрямів розвитку громади бізнес-спільнота виокремлює:

- туризм і культуру, зокрема, розвиток бренду петриківського розпису, подієвого та зеленого туризму;
- агросектор – рослинництво, тваринництво, переробку;
- підтримку малого та середнього бізнесу;
- розвиток зеленої енергетики.

Фокус-групи

Попри різні підходи учасники фокус-груп бачать Петриківську громаду як простір із високою якістю життя, культурною самобутністю, розвиненим малим бізнесом та повагою до людини. Мешканці прагнуть бачити громаду безпечною, зручною для життя, з новими економічними можливостями, якісною інфраструктурою, оновленими дорогами, зонами відпочинку, культурними подіями та спортивними об'єктами. Це бачення об'єднує представників різних поколінь і груп, підкреслюючи спільне бажання розвитку й процвітання громади.

Учасники наголошують на важливості розвитку туризму, підтримки ремесел і культурних ініціатив, створення центрів дозвілля та молодіжних просторів. Символом і джерелом натхнення для громади виступає петриківський розпис – унікальний культурний бренд, який мешканці хочуть зробити основою позиціонування Петриківки як культурної столиці України. Висловлюється запит на відкритість влади, прозоре управління ресурсами, чесну сплату податків і моніторинг рішень, що формують майбутнє громади.

Загалом у баченні майбутнього Петриківська ТГ постає як громада, що поєднує традиції та інновації, забезпечує якісні послуги, підтримує підприємництво, залучає молодь і ветеранів до рішень, а також розвиває свій культурно-туристичний потенціал.

Висновок

За підсумками кількісної (1069 жителів, 16 бізнесів) та якісної (6 фокус-груп, 73 учасники) частин дослідження Петриківська громада має виразні сильні сторони: петриківський розпис та багату культурну спадщину, природні ресурси, якісні приклади взаємодії громадськості і волонтерства, а також вигідне розташування й наявність базових виробничих активів.

Водночас мешканці та бізнес одностайно окреслюють вузькі місця, що безпосередньо впливають на якість життя й розвиток економіки: брак робочих місць і кадрів, слабка дорожньо-транспортна інфраструктура, виклики в медицині й освіті, екологічні ризики, а також потреба у відкритішому управлінні та регулярній комунікації влади з громадою.

Спільне бачення майбутнього – безпечна, зручна для життя громада з диверсифікованою економікою: фокусується на розвитку культурної ідентичності та туризму, нових можливостях для розвитку МСП, переробки агропродукції, а також «зеленої» енергетики.

4. SWOT-АНАЛІЗ

SWOT-аналіз Петриківської територіальної громади відображає поточний стан її розвитку, окреслюючи сильні сторони, які можуть стати основою для подальшого зростання, слабкі сторони, що потребують системного вирішення, а також зовнішні можливості й загрози, які впливають на стратегічне планування. Аналіз охоплює ключові сфери – управління, економіку, культуру і туризм, гуманітарну сферу, екологію та просторовий розвиток. Його результати слугують базою для формування стратегічних пріоритетів громади, підвищення її конкурентоспроможності та сталості у період війни та повоєнного розвитку країни.

СИЛЬНІ СТОРОНИ	СЛАБКІ СТОРОНИ
Управління громадою	
Досвід реалізації проєктів у партнерстві з міжнародними організаціями та донорами. Наявність місцевих неурядових організацій та громадських ініціатив. Створений ЦНАП. Наявність статуту громади та включені до нього інструменти участі. Діюча молодіжна рада.	Низький рівень взаємодії влади з жителями. Низька активність жителів щодо впливу на прийняття рішень. Обмежені можливості підтримки соціально-економічного розвитку адміністрацією громади.
Економіка та інвестиції	
Вдале географічне розташування та транспортне сполучення з Дніпром і Кам'янським. Близькість до великих ринків збуту, зокрема, вздовж траси Дніпро-Київ. Перевага чорноземів у земельній структурі. Інноваційне сільськогосподарське виробництво (наприклад, равлики). Петриківський хліб як унікальний локальний продукт.	Брак робочих місць та низька оплата праці. Високий рівень безробіття. Несприятлива демографічна структура. Відтік молоді й кваліфікованого персоналу. Відсутність інвестиційної стратегії, збалансованої між інтересами громади та інвесторів.

Культура та туризм	
Петриківський розпис – бренд і візитівка громади, у списку ЮНЕСКО. Розвинуті народні ремесла та наявні майстри. Козацька спадщина: хутори (Миколин, Галушківка). Фестиваль «Дивоцвіт». Частково розвинута культурна інфраструктура: етнографічні музеї, конеферма. Мистецька школа петриківського розпису, велика спільнота художників. Унікальні традиції (петриківське весілля, паляниця). Міжнародна діяльність Фонду імені Федора Панка. Наявність малих підприємств спеціалізованого туризму (агротуризм, зелені тури).	Відсутність туристичної та готельної інфраструктури. Недостатньо парків і місць для відпочинку. Занедбані будинки культури, малофункціональні бібліотеки. Відсутні сучасні центри дозвілля. Низька технічна база для культурних подій. У селах немає спортивних гуртків та інфраструктури. Відсутній розроблений брендинг громади. Відсутній дизайн-код громади.
Гуманітарна сфера (освіта, медицина, соціальні послуги)	
Школи з хорошим рівнем освіти. Наявність інклюзивно-ресурсного центру для дітей з особливими потребами. Місцеві спортивні та творчі досягнення (гросмейстерка Ольга Губарєва). Наявні медична інфраструктура та кадри. Розвинута система гуртків у центральній садибі.	Освітні заклади потребують модернізації, перш за все Єлизаветівська школа. Низька доступність до позашкілля в селах. Низькі зарплати та нестача молодих педагогів. Мало системних подій неформальної освіти для різновікових категорій населення. Дефіцит лікарів і вузькопрофільних спеціалістів. Застаріле або відсутнє діагностичне

	медичне обладнання. Низька ефективність соціальних служб у допомозі ветеранам. Неналежний стан установ, що надають соціальні послуги.
Екологія та просторовий розвиток	
Чисті річки Чаплинка та Оріль. Створений заповідник національного рівня. Свердловини мінеральних вод. Гарні краєвиди та природні пам’ятки.	Засмічення та пересихання водойм. Неналагоджена система збору, вивезення та переробки сміття. Занедбаність територій, бур’яни, чагарники. Низька екологічна свідомість населення. Відсутність планів просторового розвитку території. Брак якісної, безпечної дорожньої інфраструктури, сполучення між населеними пунктами громади. Брак якісних комунальних послуг. Низька якість інженерної інфраструктури (водопостачання, каналізація). Нестача укриттів від воєнних ризиків.
МОЖЛИВОСТІ	ЗАГРОЗИ
Управління громадою	
Подальший процес децентралізації та консолідації громад. Доступ до державних і міжнародних програм відновлення та розвитку. Включення громади в міжнародні проєкти ЄС щодо сталого розвитку, екології, молодіжної політики.	Близькість до зони бойових дій, ризик обстрілів. Передача повноважень від держави без фінансового забезпечення. Геополітична нестабільність у світі. Неспроможність ради приймати рішення.

Розвиток партнерств через громади-побратими. Цифровізація.	
Економіка та інвестиції	
Залучення інвесторів у ремесла, креативні індустрії та малий бізнес. Детінізація бізнесу та підтримка українського виробника. Розвиток агропереробки та гастротуризму. Підвищений інтерес українців і світу до унікальних місць та автентичних брендів під час відновлення України. Використання попиту на бренд «Петриківський розпис» на зовнішніх ринках. Розширення міжнародних партнерств через нові міста-побратими.	Нестабільність економіки України та конкуренція за донорські ресурси. Залежність від міжнародної допомоги та ризик її зменшення. Конкуренція між громадами та країнами за інвестиції. Глобальні економічні виклики (інфляція, енергетична та продовольча кризи). Монополізація ринків і промисловості. Продовження відтоку молоді за кордон.
Культура та туризм	
Використання статусу ЮНЕСКО для культурної дипломатії. Створення міжнародних фестивалів, мистецьких резиденцій. Включення можливостей громади у національні туристичні маршрути. Використання IT-технологій у культурі (VR-екскурсії, онлайн, 3Д-галереї). Підвищений інтерес до унікальних українських брендів. Створення найкращих мистецьких платформ, закладів.	Конкуренція між громадами за туристів і донорів. Недостатня державна підтримка культурних та інфраструктурних проєктів.

Гуманітарна сфера (освіта, медицина, соціальні послуги)	
Розширення освітніх програм (школа дизайну, центри збереження спадщини). Розширення можливостей у сфері медицини. Розвиток програм для молоді та ветеранів (підприємництво, реабілітація). Житлові програми для молоді, військових і вразливих груп.	Поглиблення кадрової кризи в медицині, освіті, соціальних службах. Високий рівень внутрішньої міграції (ВПО), що може спричинити тиск на інфраструктуру. Загроза епідемій (туберкульоз, ВІЛ, інші інфекції). Соціальна втома та зниження згуртованості населення. Поглиблення психологічних хвороб.
Екологія та просторовий розвиток	
Включення громади у міжнародні екопроєкти. Розвиток «зеленого туризму» та екоініціатив.	Глобальні кліматичні зміни, пересихання річок. Забруднення довкілля та водних ресурсів жителями та підприємцями, а також через воєнні виклики. Використання хімічних добрив у сільському господарстві.

4.1. Порівняльні переваги Петриківської громади: як можливості підтримують сильні сторони

Петриківська громада має унікальне поєднання культурного, економічного та природного потенціалу, що формує її особливі конкурентні переваги серед громад України. Сильні сторони громади можуть бути посилені можливостями, які відкриваються завдяки децентралізації, міжнародним партнерствам, культурній спадщині, туристичному бренду, активним ініціативам громадянського суспільства, бізнесу та місцевої влади. Взаємодія цих факторів може створити основу для сталого розвитку, підвищення якості життя та зміцнення локальної ідентичності.

4.1.1. Управління громадою та партнерство

Серед сильних сторін громади – досвід реалізації проєктів у партнерстві з міжнародними донорами, наявність активних місцевих НУО, діюча молодіжна рада, створений ЦНАП і статут із прописаними інструментами участі. Це свідчить про відкритість і готовність громади до співпраці.

Можливості, що відкриваються завдяки процесу децентралізації, програмам ЄС і державним ініціативам із відновлення, безпосередньо підтримують ці сильні сторони. Наприклад, участь громади у міжнародних програмах ЄС щодо сталого розвитку чи молодіжної політики дозволяє громаді залучати ресурси на вдосконалення управлінських процесів, розвиток цифрових послуг і зміцнення партисипативної демократії. Завдяки вже напрацьованому партнерському досвіду громада може використати можливості нових конкурсів, грантів, обмінних програм, партнерства з громадами-побратимами, що забезпечує їй порівняльну перевагу у конкурентному середовищі. А у разі міжсекторального партнерства, ці шанси можуть бути ще посилені.

4.1.2. Економіка, інвестиції та локальний бізнес

Економічний потенціал громади ґрунтується на вдалому географічному розташуванні поблизу Дніпра та Кам'янського, хорошому транспортному сполученні, родючих чорноземах і розвитку сучасного сільського господарства. Такі сильні сторони доповнюються можливостями залучення інвесторів у сферу ремесел, агропереробки, креативних індустрій та гастротуризму.

Підвищений інтерес українців і міжнародних партнерів до локальних брендів та автентичних продуктів – це сприятливий зовнішній чинник для розвитку таких продуктів, як «Петриківський хліб» чи вирощування равликів, які можуть стати частиною гастрономічного туризму.

Детінізація бізнесу, державна підтримка малого підприємництва, а також інструменти економічного відновлення, які пропонують міжнародні фонди, підсилюють сильні сторони громади. Завдяки своїй сільськогосподарській базі Петриківська ТГ може виступати базою та прикладом для інших щодо розвитку агроінновацій, локальної переробки та створювати нові робочі місця, що водночас сприятиме зниженню безробіття і відтоку молоді.

4.1.3. Культура, спадщина та туризм

Петриківський розпис – головна візитівка громади, внесена до списку нематеріальної спадщини ЮНЕСКО. Це дає унікальну конкурентну перевагу на національному та міжнародному рівнях. Наявна спільнота майстрів, народні ремесла, етнографічні музеї, фестиваль «Дивоцвіт» і козацька спадщина – усе це створює основу для розвитку туризму й культурної дипломатії.

Можливості міжнародної підтримки культурних ініціатив, участь у програмах ЮНЕСКО, ЄС і національних конкурсах для культурних інституцій дають можливість перетворити Петриківку на центр українського мистецького туризму. Розвиток IT-технологій у сфері культури, таких як VR-екскурсії, онлайн-галереї та цифрові каталоги, може посилити впізнаваність громади за межами України.

Використання статусу ЮНЕСКО для просування місцевих брендів і створення мистецьких резиденцій додає Петриківській ТГ додаткової економічної і культурної

ваги. Це також відкриває шлях до розроблення нових туристичних маршрутів, спільних фестивалів і творчих обмінів, що сприятиме залученню туристів і зміцненню громади як культурного осередку Центральної України.

4.1.4. Гуманітарна сфера: освіта, медицина, соціальні послуги

У громаді функціонують школи з хорошим рівнем освіти, інклюзивно-ресурсний центр, спортивні секції та творчі гуртки. Ці сильні сторони доповнюються можливостями створення нових освітніх програм, наприклад, школи дизайну чи центрів збереження культурної спадщини.

Залучення міжнародних грантів на підтримку молоді, ветеранів, людей із вразливих груп дає змогу громадам створювати інноваційні соціальні послуги. Завдяки цьому Петриківська ТГ може не лише підвищити якість освіти й медицини, а й стати прикладом соціальної згуртованості та інклюзії.

Розвиток молодіжних програм, підтримка ментального здоров'я, створення житлових і реабілітаційних проєктів для військових та переселенців можуть допомогти зберігати людський капітал і посилити привабливість громади для молодих родин.

4.1.5. Екологія та просторовий розвиток

Петриківська ТГ має чисті річки, мінеральні води, мальовничі краєвиди та національний заповідник. Цей природний потенціал може бути підсилений завдяки участі громади у міжнародних екопроєктах, розвитку зеленого туризму та екоініціатив.

Європейські програми підтримки відновлення природних територій і впровадження системи сталого управління відходами відкривають можливості для реалізації місцевих екологічних рішень. Це допоможе не лише зберегти природу, а й перетворити її на джерело сталого доходу через екотуризм, агроосвіту та природні рекреації.

Висновок

Синергія між сильними сторонами та зовнішніми можливостями створює у Петриківської громади значний стратегічний потенціал. Вона може стати моделлю поєднання традицій, сучасного управління та сталого розвитку, де культура й природа працюють на економіку, а активні жителі, бізнес та влада – на відновлення, добробут та демократичне зростання.

Таким чином, Петриківська громада має шанси, які за належної підтримки здатні зробити її одним із лідерів регіонального розвитку України.

Нижче у форматі таблиці можна ознайомитися, як саме можливості посилюють сильні сторони.

СИЛЬНІ СТОРОНИ		МОЖЛИВОСТІ
Управління громадою		
Досвід реалізації проєктів у партнерстві з міжнародними організаціями та донорами. Наявність місцевих неурядових організацій та громадських ініціатив. Створений ЦНАП. Наявність статуту громади та включені до нього інструменти участі. Діюча молодіжна рада.		Подальший процес децентралізації та консолідації громад. Доступ до державних і міжнародних програм відновлення та розвитку. Включення громади в міжнародні проєкти ЄС щодо сталого розвитку, екології, молодіжної політики.
Економіка та інвестиції		
Вдале географічне розташування та транспортне сполучення з Дніпром і Кам'янським. Близькість до великих ринків збуту, зокрема, вздовж траси Дніпро-Київ. Перевага чорноземів у земельній структурі. Інноваційне сільськогосподарське виробництво (наприклад, равлики). Петриківський хліб як унікальний локальний продукт.		Залучення інвесторів у ремесла, креативні індустрії та малий бізнес. Детінізація бізнесу та підтримка українського виробника. Розвиток агропереробки та гастротуризму. Підвищений інтерес українців і світу до унікальних місць та автентичних брендів під час відновлення України. Використання попиту на бренд «Петриківський розпис» на зовнішніх ринках. Розширення міжнародних партнерств через нові міста-побратими.

Культура та туризм		
Петриківський розпис – бренд і візитівка громади, у списку ЮНЕСКО. Розвинуті народні ремесла та наявні майстри. Козацька спадщина: хутори (Миколин, Галушківка), Козацька Січ. Фестиваль «Дивоцвіт». Частково розвинута культурна інфраструктура: етнографічні музеї, конеферма. Мистецька школа петриківського розпису, велика спільнота художників. Унікальні традиції (петриківське весілля, паляниця). Міжнародна діяльність Фонду імені Федора Панка. Наявність малих підприємств спеціалізованого туризму (агротуризм, зелені тури).		Використання статусу ЮНЕСКО для культурної дипломатії. Створення міжнародних фестивалів, мистецьких резиденцій. Включення можливостей громади у національні туристичні маршрути. Використання ІТ-технологій у культурі (VR-екскурсії, онлайн, 3Д-галереї). Підвищений інтерес до унікальних українських брендів. Створення найкращих мистецьких платформ, закладів.
Гуманітарна сфера (освіта, медицина, соціальні послуги)		
Школи з хорошим рівнем освіти. Наявність інклюзивно-ресурсного центру для дітей з особливими потребами. Місцеві спортивні та		Розширення освітніх програм (школа дизайну, центри збереження спадщини). Розвиток програм для молоді та ветеранів (підприємництво, реабілітація).

творчі досягнення (гросмейстерка Ольга Губарєва). Наявні медична інфраструктура та кадри. Розвинута система гуртків у центральній садибі.		Житлові програми для молоді, військових і вразливих груп.
Екологія та просторовий розвиток		
Чисті річки Чаплинка та Оріль. Створений заповідник національного рівня. Свердловини мінеральних вод. Гарні краєвиди та природні пам'ятки.		Включення громади у міжнародні екопроєкти. Розвиток «зеленого туризму» та екоініціатив.

4.2. Виклики: як можливості зменшують слабкі сторони

Петриківська громада, як і більшість українських територіальних громад, має справу з низкою внутрішніх викликів – від обмеженої участі громадян у прийнятті рішень до економічних труднощів, кадрового дефіциту та недостатньої туристичної інфраструктури. Однак ті можливості, що відкриваються перед громадою в межах державних та міжнародних програм відновлення, можуть не лише зменшити ці слабкі сторони, а й перетворити їх на зони розвитку.

4.2.1. Управління громадою

Однією з головних проблем є низький рівень взаємодії між владою та мешканцями, а також обмежена активність громадян у процесах ухвалення рішень. Ці недоліки можуть бути значно зменшені через можливості, які дає децентралізація, а також участь громади в міжнародних програмах ЄС та державних ініціативах із розвитку демократії участі, просвітницької діяльності.

Грантові програми сприяють створенню освітніх кампаній, публічних консультацій і цифрових платформ для взаємодії між жителями та місцевою владою. Це допоможе зробити управління більш відкритим, підзвітним і партисипативним. Завдяки участі у європейських проєктах громада може отримати не лише фінансові ресурси, а й

методологічну підтримку, що сприятиме формуванню культури діалогу та відповідального управління.

4.2.2. Економіка та інвестиції: подолання безробіття та відтоку молоді

Одними з ключових слабких сторін громади є брак робочих місць, низька оплата праці та відтік молоді. Проте нові економічні можливості можуть змінити цю ситуацію. Участь у державних та міжнародних програмах розвитку малого і середнього бізнесу, а також залучення інвесторів у сферу ремесел, агропереробки та креативних індустрій дозволяє створювати нові робочі місця в межах громади.

Використання бренду «Петриківський розпис» та популяризація локальних продуктів (як-от: петриківський хліб, екоферми, равликові господарства) відкривають можливості для розвитку гастрономічного й крафтового туризму, що стимулює місцеву економіку.

Розвиток таких економічних напрямків може залучити молодь до підприємництва, знизивши рівень міграції та посиливши економічну самодостатність громади.

4.2.3. Культура і туризм

Серед слабких сторін громади – нестача туристичної та готельної інфраструктури, занедбані будинки культури, низька технічна база для культурних подій. Проте використання статусу петриківського розпису як об’єкта спадщини ЮНЕСКО відкриває широкі можливості для залучення міжнародних грантів у сфері культури.
Програми УКФ, ЄС, ЮНЕСКО та інших фондів підтримують відновлення культурних просторів, створення сучасних центрів дозвілля та інноваційних мистецьких проєктів. Це дозволить модернізувати матеріальну базу закладів культури та зробити громаду привабливою для туристів. Використання IT-рішень – VR-турів, онлайн-музеїв, 3D-експозицій – допоможе компенсувати нестачу фізичних ресурсів і розширити туристичну присутність громади на національному та міжнародному рівнях.

4.2.4. Гуманітарна сфера

Слабкі сторони освіти та медицини – нестача молодих педагогів і лікарів, застаріла інфраструктура, низька доступність послуг у селах – можуть бути зменшені завдяки залученню громади до національних і міжнародних програм розвитку людського капіталу. Проєкти з реабілітації ветеранів, ментального здоров’я, освітніх і молодіжних ініціатив допоможуть не лише зміцнити соціальну згуртованість, а й підвищити якість послуг у громаді. Можливість створення навчальних центрів, шкіл дизайну чи хабів громадської освіти дозволить зацікавити молодь залишатись у громаді й реалізовуватись локально.

4.2.5. Екологія та просторовий розвиток

Наявні проблеми – засмічення територій, низька екологічна свідомість, відсутність системи переробки відходів – можуть бути подолані завдяки участі громади у міжнародних екопроєктах. Програми з підтримки зеленого туризму, відновлення

водойм, сортування та утилізації відходів дозволять створити екологічно безпечне середовище та залучити нові інвестиції.

Висновок

Можливості, які відкриваються перед Петриківською громадою, дають змогу зменшити слабкі сторони й перетворити їх на точки зростання. Синергія між внутрішнім потенціалом і зовнішньою підтримкою формує підґрунтя для нових етапів розвитку громади як активної, економічно сталої, культурно впізнаваної та соціально згуртованої.

Нижче можна більш детально ознайомитися, які саме можливості впливають на слабкі сторони.

СЛАБКІ СТОРОНИ		МОЖЛИВОСТІ
Управління громадою		
Низький рівень взаємодії влади з жителями. Низька активність жителів щодо впливу на прийняття рішень. Обмежені можливості підтримки соціально-економічного розвитку адміністрацією громади.		Подальший процес децентралізації та консолідації громад. Доступ до державних і міжнародних програм відновлення та розвитку. Включення громади в міжнародні проєкти ЄС щодо сталого розвитку, екології, молодіжної політики.
Економіка та інвестиції		
Брак робочих місць та низька оплата праці. Високий рівень безробіття. Несприятлива демографічна структура. Відтік молоді й кваліфікованого персоналу. Відсутність інвестиційної стратегії, збалансованої		Залучення інвесторів у ремесла, креативні індустрії та малий бізнес. Детінізація бізнесу та підтримка українського виробника. Розвиток агропереробки та гастротуризму. Підвищений інтерес українців і світу до унікальних місць та

між інтересами громади та інвесторів.		автентичних брендів під час відновлення України. Використання попиту на бренд «Петриківський розпис» на зовнішніх ринках. Розширення міжнародних партнерств через нові міста-побратими.
Культура та туризм		
Відсутність туристичної та готельної інфраструктури. Недостатньо парків і місць для відпочинку. Занедбані будинки культури, малофункціональні бібліотеки. Відсутні сучасні центри дозвілля. Низька технічна база для культурних подій. В селах немає спортивних гуртків та інфраструктури. Відсутній розроблений брендинг громади. Відсутній дизайн-код громади.		Використання статусу ЮНЕСКО для культурної дипломатії. Створення міжнародних фестивалів, мистецьких резиденцій. Включення можливостей громади у національні туристичні маршрути. Використання IT-технологій у культурі (VR-екскурсії, онлайн, 3Д-галереї). Підвищений інтерес до унікальних українських брендів. Створення найкращих мистецьких платформ, закладів.
Гуманітарна сфера (освіта, медицина, соціальні послуги)		
Освітні заклади потребують модернізації, перш за все Єлизаветівська школа. Низька доступність до позашкілля в селах.		Розширення освітніх програм (школа дизайну, центри збереження спадщини). Розвиток програм для молоді та ветеранів

Низькі зарплати та нестача молодих педагогів. Мало системних подій неформальної освіти для різновікових категорій населення. Дефіцит лікарів і вузькопрофільних спеціалістів. Застаріле або відсутнє діагностичне медичне обладнання. Низька ефективність соціальних служб у допомозі ветеранам. Неналежний стан установ, що надають соціальні послуги.		(підприємництво, реабілітація). Житлові програми для молоді, військових і вразливих груп.
Екологія та просторовий розвиток		
Засмічення та пересихання водойм. Неналагоджена система збору, вивезення та переробки сміття. Занедбаність територій, бур’яни, чагарники. Низька екологічна свідомість населення. Відсутність планів просторового розвитку території. Брак якісної, безпечної дорожньої інфраструктури, сполучення між населеними пунктами громади.		Включення громади у міжнародні екопроєкти. Розвиток «зеленого туризму» та екоініціатив.

Брак якісних комунальних послуг. Низька якість інженерної інфраструктури (водопостачання, каналізація). Нестача укриттів від воєнних ризиків.		

4.3. Ризики: як загрози посилюють слабкі сторони Петриківської громади

Попри потужний потенціал розвитку, Петриківська громада стикається з низкою загроз, які безпосередньо впливають на її внутрішні слабкі сторони. Геополітична нестабільність, економічна невизначеність, конкуренція за ресурси, кадрова криза та екологічні виклики створюють додатковий тиск на громаду, посилюючи ті проблеми, які вже існують.

4.3.1. Управління громадою: політичні ризики та нестабільність

Низький рівень взаємодії між владою і мешканцями, обмежена участь громадян у прийнятті рішень та недостатня інституційна спроможність громади стають ще більш помітними під впливом зовнішніх загроз.

Передача повноважень від держави без належного фінансового забезпечення робить управління громади вразливим до неефективності й бюрократичного перевантаження. Геополітична нестабільність і ризики бойових дій також посилюють недовіру до влади та знижують активність громадян, адже увага людей переключається на виживання, а не на участь у місцевому врядуванні. Як наслідок, слабка залученість населення й так обмежена культура діалогу можуть трансформуватись у соціальну апатію, що може уповільнити розвиток громади навіть після завершення кризових періодів.

4.3.2. Економіка та інвестиції

Серед найуразливіших сфер Петриківської ТГ – економіка та ринок праці. Уже існують проблеми з нестачею робочих місць, низькою оплатою праці та відтоком молоді. Ці виклики посилюються через нестабільність економіки України, залежність від міжнародної допомоги, воєнні виклики та глобальні економічні кризи (зокрема, інфляцію, енергетичну нестабільність і продовольчі ризики).

Коли донорські, міжнародні програми скорочуються, громади з обмеженим власним виробничим потенціалом стикаються з дефіцитом коштів для реалізації проєктів розвитку. Також конкуренція між громадами за інвестиції робить ситуацію складнішою: громади з більшою інфраструктурою, кращою впізнаваністю та

логістичними перевагами можуть перетягувати на себе ресурси, залишаючи менш розвинені громади поза увагою. Це поглиблює безробіття, пришвидшує міграцію молоді за кордон і посилює демографічні виклики.

4.3.3. Культура та туризм

Недостатня державна підтримка культурних і туристичних проєктів у поєднанні з конкуренцією між громадами за туристичні потоки, наближеність лінії фронту створюють додаткові труднощі для розвитку Петриківської ТГ.

Хоча громада має сильний культурний бренд – петриківський розпис, відсутність сталого фінансування й системного просування культурних продуктів громади може призвести до втрати частини уваги з боку відвідувачів. Економічна невизначеність обмежує можливості для відновлення та розбудови культурних об’єктів і створення сучасної інфраструктури, тоді як брак кадрів і низькі зарплати у сфері культури стимулюють відтік фахівців. Таким чином, навіть маючи потужну культурну базу, громада ризикує втратити конкурентоспроможність, якщо не зможе підтримувати інтерес до своєї культурної спадщини в умовах обмежених ресурсів.

4.3.4. Гуманітарна сфера

Нестача лікарів, педагогів і соціальних працівників у Петриківській громаді ускладнюється загальнонаціональною тенденцією – поглибленням кадрової кризи в гуманітарних секторах.

Через тривалу війну, міграцію та зниження соціальної стабільності громада стикається з посиленням проблеми доступу до якісних медичних і освітніх послуг. Соціальна втома населення та психологічна напруга впливають на рівень мотивації як серед громадян, так і серед працівників бюджетної сфери. Загроза епідемій або гуманітарних криз (наприклад, через внутрішню міграцію) у разі настання додатково навантажать систему соціальних послуг, яка вже має низьку ефективність.

4.3.5. Екологія та просторовий розвиток

Проблеми з утилізацією відходів, засміченням територій і низькою екологічною свідомістю посилюються глобальними кліматичними змінами. Пересихання річок, забруднення довкілля через воєнні дії та використання хімічних добрив у сільському господарстві можуть призвести до втрати природного потенціалу громади. А відсутність планів просторового розвитку робить громаду вразливою до хаотичної забудови та погіршення стану інженерної інфраструктури.

Висновок

Загрози, з якими може мати справу Петриківська громада, не лише поглиблюють існуючі слабкі сторони, а й створюють ризик системних криз – управлінських, економічних, культурних та екологічних. Без цілеспрямованої роботи з підвищення стійкості громади навіть сильні сторони можуть бути послаблені. Для зменшення

негативного впливу цих загроз необхідно поєднати локальні ресурси з національними та міжнародними ініціативами, посилити стратегічне планування й розвивати людський потенціал як основний захисний механізм громади.

Нижче можна оглянути, які саме загрози впливають на слабкі сторони.

СЛАБКІ СТОРОНИ	ЗАГРОЗИ
Управління громадою	
Низький рівень взаємодії влади з жителями. Низька активність жителів щодо впливу на прийняття рішень. Обмежені можливості підтримки соціально-економічного розвитку адміністрацією громади.	Близькість до зони бойових дій, ризик обстрілів. Передача повноважень від держави без фінансового забезпечення. Геополітична нестабільність у світі. Неспроможність ради приймати рішення.
Економіка та інвестиції	
Брак робочих місць та низька оплата праці. Високий рівень безробіття. Несприятлива демографічна структура. Відтік молоді й кваліфікованого персоналу. Відсутність інвестиційної стратегії, збалансованої між інтересами громади та інвесторів.	Нестабільність економіки України та конкуренція за донорські ресурси. Залежність від міжнародної допомоги та ризик її зменшення. Конкуренція між громадами та країнами за інвестиції. Глобальні економічні виклики (інфляція, енергетична та продовольча кризи). Монополізація ринків і промисловості. Продовження відтоку молоді за кордон.
Культура та туризм	
Відсутність туристичної та готельної інфраструктури. Недостатньо парків і місць для відпочинку. Занедбані будинки культури,	Конкуренція між громадами за туристів і донорів. Недостатня державна підтримка культурних та інфраструктурних проєктів.

малофункціональні бібліотеки. Відсутні сучасні центри дозвілля. Низька технічна база для культурних подій. В селах немає спортивних гуртків та інфраструктури. Відсутній розроблений брендинг громади. Відсутній дизайн-код громади.	
Гуманітарна сфера (освіта, медицина, соціальні послуги)	
Освітні заклади потребують модернізації, перш за все Єлизаветівська школа. Низька доступність до позашкілля в селах. Низькі зарплати та нестача молодих педагогів. Мало системних подій неформальної освіти для різновікових категорій населення. Дефіцит лікарів і вузькопрофільних спеціалістів. Застаріле або відсутнє діагностичне медичне обладнання. Низька ефективність соціальних служб у допомозі ветеранам. Неналежний стан установ, що надають соціальні послуги.	Поглиблення кадрової кризи в медицині, освіті, соціальних службах. Високий рівень внутрішньої міграції (ВПО), що може спричинити тиск на інфраструктуру. Загроза епідемій (туберкульоз, ВІЛ, інші інфекції). Соціальна втома та зниження згуртованості населення.
Екологія та просторовий розвиток	
Засмічення та пересихання водойм. Неналагоджена система збору, вивезення та переробки сміття.	Глобальні кліматичні зміни, пересихання річок. Забруднення довкілля та водних ресурсів

Занедбаність територій, бур'яни, чагарники. Низька екологічна свідомість населення. Відсутність планів просторового розвитку території. Брак якісної, безпечної дорожньої інфраструктури, сполучення між населеними пунктами громади. Брак якісних комунальних послуг. Низька якість інженерної інфраструктури (водопостачання, каналізація). Нестача укриттів від воєнних ризиків.	жителями та підприємцями, а також через воєнні виклики. Використання хімічних добрив у сільському господарстві.

Загальний висновок до SWOT-аналізу

Петриківська громада має значний потенціал для сталого розвитку, поєднуючи унікальну культурну спадщину, вигідне географічне положення та достатньо активне громадянське середовище. Її сильні сторони формують основу для зростання, тоді як можливості, які відкриваються внаслідок децентралізації, міжнародних програм та внутрішніх реформ, створюють умови для подолання слабких сторін і формування конкурентних переваг.

Одним із ключових активів громади є її культурна перевага – петриківський розпис, внесений до списку нематеріальної спадщини ЮНЕСКО. Петриківський розпис має стратегічний потенціал як для розвитку туризму, так і для залучення інвестицій у креативні індустрії, освіту та культурну дипломатію. Розвинуті народні ремесла, мистецькі школи, фестивалі й ініціативи збереження спадщини утворюють основу для створення культурно-туристичного кластеру. Водночас важливо залишатися відкритими до інновацій та сучасних експериментів у культурній сфері, поєднуючи їх із традиційними підходами. Інноваційні підходи у культурі можуть стати потужним інструментом утримання молоді в громаді та залучення додаткових інвестицій.

Водночас економічна структура громади, що базується на сільському господарстві, створює виклики – низьку диверсифікацію, сезонність зайнятості та ризики втрати молоді. Однак наявність родючих чорноземів, близькість до великих міст (Дніпро, Кам'янське) та можливість розвитку агропереробки, гастротуризму і зелених

технологій відкривають шлях до формування нової економічної моделі – локального підприємництва з високою доданою вартістю.

В управлінській сфері громада демонструє наявність активних громадських організацій, молодіжної ради, ЦНАПу, статуту з інструментами участі. Це створює базу для розвитку партисипативного врядування. Проте низький рівень комунікації між владою та мешканцями, а також обмежені управлінські ресурси потребують системного посилення через освітні програми, залучення експертної підтримки та участь у міжнародних ініціативах.

Гуманітарна сфера має хороші передумови – діє інклюзивно-ресурсний центр, активні педагоги й творчі колективи, але водночас бракує молодих кадрів, сучасної матеріально-технічної бази та системних можливостей для розвитку неформальної освіти. Ці слабкі сторони можуть бути подолані через партнерства з освітніми фондами, створення програм для ветеранів і молоді, підвищення кваліфікації фахівців.

Найбільш відчутними ризиками для громади залишаються економічна нестабільність, конкуренція за інвестиції, демографічні зміни та екологічні виклики. Проте ефективне використання зовнішніх можливостей – участь у програмах ЄС, ООН, ДФРР, інших фондів та проєктах відновлення України, активне залучення інвесторів – може значно пом’якшити вплив цих загроз.

Отже, стратегічний фокус розвитку Петриківської громади має бути спрямований на посилення людського потенціалу, розвиток культури як економічного драйвера, екологічну сталість і відкритість управління. Успішне поєднання цих напрямів дозволить перетворити Петриківську ТГ на громаду європейського рівня, впізнавану, конкурентоспроможну та згуртовану навколо своїх цінностей.

5. СЦЕНАРІЇ РОЗВИТКУ ГРОМАДИ

Інерційний сценарій розвитку Петриківської громади (2026-2036)

Інерційний сценарій передбачає розвиток громади за умов збереження наявних тенденцій, без суттєвих реформ, інвестицій або системних змін у підходах до управління, економіки, освіти, культури та просторового планування. У той час як в Україні триває війна (або війна перебуває в замороженому стані на лінії зіткнення 2025 року) та активізуються євроінтеграційні процеси, Петриківська громада залишатиметься радше спостерігачем, ніж активним учасником. Громада продовжує рух за інерцією, спираючись на існуючі ресурси, але без їх оновлення чи масштабування.

У сфері місцевого врядування громада зберігатиме базову адміністративну функціональність, але без помітного підвищення ефективності управління чи прозорості. Механізми участі громадян залишаться формальними: громадські слухання, молодіжна рада, статутні інструменти участі використовуватимуться нерегулярно й без вагомого впливу на рішення ради. Відсутність системної комунікації між владою й мешканцями поглиблюватиме недовіру, а громадська активність зосередиться переважно в окремих ентузіастів або культурних осередках. Контекст війни додатково створюватиме розриви в комунікації та ресурсах: наприклад, маргіналізація окремих груп – військових та їхніх родин, ВПО, а також необхідність продовжувати підвищення витрат на безпеку. У той же час процеси євроінтеграції можуть створювати нові стандарти управління і прозорості, але громада залишатиметься поза цим трендом. Зменшення фінансової підтримки від донорів після 2026-2027 років посилить залежність громади від державних субвенцій та пошуків додаткових ресурсів з інших джерел.

Економіка громади залишиться переважно аграрною, із незначним розвитком малого бізнесу та переробки. У контексті війни, коли логістика, доступ до ринків, витрати на паливо/енергію ростимуть, темпи зростання продуктивності праці будуть низькими. Сільське господарство продовжить бути головним джерелом доходів, але без модернізації та інтеграції в європейські ринки воно не зможе створити достатню кількість нових робочих місць. Через це відтік молоді у великі міста або за кордон зросте, частка пенсіонерів збільшиться, а внутрішній попит зменшиться. Брак підприємницької підтримки та нерозвинена інфраструктура стримуватимуть розвиток локальних ініціатив – гастротуризму, агропереробки, крафтового виробництва, ремесел, які могли б інтегруватися в європейські ланцюги вартості.

Культурна спадщина громади, зокрема, петриківський розпис, продовжить існувати як символічна візитівка, але без системного просування на національному чи міжнародному рівні. Відсутність розвитку сучасної туристичної інфраструктури (готелів, музеїв, сервісів, брендингу) обмежить можливість перетворення Петриківської ТГ на туристичний центр. Місцеві фестивалі та події відбуватимуться

епізодично, часто з обмеженим фінансуванням, а культурні заклади поступово втрачатимуть привабливість через застарілу технічну базу.

Без модернізації освітньої та медичної інфраструктури якість послуг залишатиметься на середньому або нижчому рівні. Нестача молодих педагогів, лікарів і соціальних працівників посилиться через старіння кадрів та низькі зарплати. Доступність до позашкілля в селах залишиться обмеженою, що зменшить освітні можливості дітей і молоді, а це спричинятиме в подальшому відтік молодих сімей та молоді в цілому. Соціальні служби зосередяться на мінімальному реагуванні, без розвитку програм для ветеранів, ВПО та вразливих груп населення.

Без інвестицій у комунальну та транспортну інфраструктуру громада зіткнеться з погіршенням стану доріг, водопостачання, каналізації й системи поводження з відходами. У контексті війни продовжуються ризики інфраструктурних втрат. Засмічення територій, зниження рівня води в річках Чаплинка та Оріль, неконтрольоване використання земель і відсутність просторового планування призведуть до втрати естетичної та природної цінності території.

Продовження нинішніх тенденцій означатиме демографічне старіння, скорочення населення, зменшення кількості працездатних жителів, в тому числі через воєнні ризики та міграцію, і соціальну пасивність громади. Молодь, яка здобуває освіту в містах, здебільшого не повертатиметься. Це посилить кадровий голод і зробить громаду менш конкурентоспроможною.

Інерційний сценарій розвитку Петриківської громади – це сценарій повільного занепаду та вичерпання потенціалу. Без цілеспрямованих дій громада зберігатиме культурну самобутність, але поступово втрачатиме динаміку, людський потенціал та інвестиційну привабливість. У часи війни, коли виклики зростають, і в контексті євроінтеграції, яка відкриває нові горизонти, такий сценарій підкреслює необхідність переходу до активної моделі розвитку – з фокусом на активізацію громадян, модернізацію інфраструктури, інноваційне підприємництво та культурно-економічну синергію.

Песимістичний сценарій розвитку Петриківської громади (2026-2036)

Песимістичний сценарій передбачає поєднання внутрішніх слабких сторін громади з погіршенням зовнішніх умов – економічною нестабільністю, продовженням активних бойових дій в Україні, зниженням державної підтримки, екологічними ризиками та відтоком населення. У таких умовах Петриківська громада може опинитися в стані тривалої кризи та виснаження, коли ресурси вичерпуються швидше, ніж з’являються нові можливості. Тривала війна без ознак завершення створює атмосферу постійної напруги, підвищує ризики для безпеки, дестабілізує логістику, ускладнює планування розвитку й формує у людей відчуття невизначеності та страху.

Система місцевого самоврядування ускладнюється через нестачу фінансів, кадрів і високі витрати на оборону. Передача нових повноважень з району чи області без

ресурсного забезпечення призводить до формалізації рішень – влада зосереджується лише на виконанні базових функцій. Частина управлінських ресурсів постійно спрямовується на гуманітарну підтримку, евакуацію, допомогу військовим і ВПО, що залишає мінімум можливостей для стратегічного розвитку. Рівень прозорості знижується, а довіра громадян до влади падає. Виснаження від війни, втрати та постійні тривоги знижують громадську активність і руйнують горизонтальні зв'язки. Відсутність партнерств із донорами через ризики безпеки обмежує можливості для проєктів розвитку. Громада поступово ізолюється – і соціально, і економічно.

Через тривалу економічну нестабільність і воєнні загрози громада втрачає підприємницьку динаміку. Постійні перебої з електропостачанням, руйнування інфраструктури, обмеження транспортування сировини й товарів призводять до зупинки або згортання аграрного виробництва. Частина підприємств переїжджає в безпечніші регіони. Відтік молоді та кваліфікованих кадрів набуває масового характеру – частина виїжджає за кордон, інші вступають до лав Збройних сил або стають ВПО. У громаді залишається населення переважно літнього віку, що посилює демографічний дисбаланс. Євроінтеграційні процеси, хоч і тривають на рівні держави, залишаються для громади недосяжними через безпекові ризики, слабку інституційну спроможність і відсутність проєктів, готових до європейського фінансування.

Інфраструктура деградує. Дороги пошкоджуються або зруйновані, комунальні мережі зношуються, частина населених пунктів має перебої з водо- і теплопостачанням. Малий бізнес згортає діяльність через падіння попиту, блокування логістики й постійні обстріли. Зростає частка бартерних відносин і тіньової зайнятості та економіки в цілому. У результаті економічна база громади звужується, а залежність від гуманітарної допомоги та дотацій з держбюджету зростає.

Без фінансування культурна сфера занепадає. Будинки культури й бібліотеки не модернізуються, фестивалі та події скасовуються через небезпеку масових зібрань. Культурна діяльність переходить у волонтерський формат – окремі ініціативи існують для підтримки морального духу, але без системності та ресурсів. Петриківський розпис, попри статус ЮНЕСКО, поступово втрачає промоційний потенціал. Майстри виїжджають, а молодь не бачить сенсу у творчості в умовах постійної небезпеки. Туризм фактично зникає – приїжджі уникають регіонів поблизу бойових дій, а туристична інфраструктура занепадає. Громада залишається культурно впізнаваною, але економічно занепадає.

Медична та освітня системи функціонують на межі колапсу. Частина закладів пошкоджена, інші працюють у скороченому режимі. Через мобілізацію кадрів та еміграцію гостро не вистачає вчителів, лікарів і соціальних працівників. Молодь виїжджає на навчання і не повертається, демографічна структура стає критично старшою. Соціальні служби перевантажені – кількість людей, що потребують допомоги, зростає в рази. Психологічне виснаження, травматичний досвід, безробіття та невизначеність призводять до підвищення рівня агресії, алкоголізму, домашнього

насильства. Попри програми ЄС із підтримки психічного здоров'я, громада не має фахівців і ресурсів для їх ефективної реалізації.

Без планування і контролю екологічний стан громади різко погіршується. Через бойові дії пошкоджуються лісові масиви, меліоративні системи, руйнуються природні ландшафти. Забруднення ґрунтів та води уламками боєприпасів і паливом створює тривалі ризики для здоров'я людей. Річки Чаплинка та Оріль міліють, сміття не вивозиться системно, стихійні звалища стають нормою. Європейські екологічні стандарти залишаються недосяжними через воєнні пріоритети та відсутність фінансів.

Через постійні бойові дії населення громади може скоротитися на 30-40%. Молоді родини, підприємці, освітяни залишають громаду, рятуючись у більш безпечних регіонах або країнах ЄС. Зменшення податкових надходжень призводить до ще більшої фінансової неспроможності. Соціальна ізоляція посилюється – люди менше спілкуються, громада втрачає почуття єдності. Освітній і культурний рівень населення знижується, а місцева демократія перетворюється на формальність. Частина територій періодично піддається обстрілам або евакуації, що знищує соціальну інфраструктуру та демотивує мешканців залишатись.

Песимістичний сценарій розвитку Петриківської громади – це сценарій затяжної кризи, соціального виснаження та втрати потенціалу. Без активних дій щодо залучення зовнішньої допомоги, розвитку людського капіталу та адаптації до воєнних умов громада ризикує втратити не лише економічну життєздатність, а й власну ідентичність. Євроінтеграційні можливості стають символічними, якщо громада не зможе пережити період війни, зберегти людський ресурс і відновити довіру між людьми та владою.

Реалістичний сценарій розвитку Петриківської громади (2026-2036)

Реалістичний сценарій передбачає поступовий, стабільний розвиток Петриківської громади за умов помірної державної підтримки, обмежених, але цілеспрямованих інвестицій, а також активізації місцевих ініціатив і партнерств. Громада зберігає свої традиції, поступово модернізує економіку та соціальну сферу, зміцнюючи внутрішню стійкість і формуючи імідж громади з потужною культурною ідентичністю та високою якістю життя. Розвиток громади відбувається в умовах затяжної війни, яка станом на 2025 рік перейшла у фазу «замороженої» або неактивних бойових дій, що зменшує ризики для громади, але зберігає загальну невизначеність і потребу у готовності до реагування на безпекові виклики. Петриківська ТГ не знаходиться в зоні прямих обстрілів, однак періодично приймає внутрішньо переміщених осіб, що створює додаткові навантаження на соціальну інфраструктуру, але також оживлює громаду та створює нові соціальні зв'язки.

Органи місцевого самоврядування проходять еволюцію від базового адміністрування до більш партисипативного управління. Зростає роль громадських організацій, ініціативних груп, молодіжної ради та місцевих активістів. Поступово впроваджуються цифрові інструменти участі – онлайн-консультації, бюджет участі, електронні петиції. Завдяки стабільній співпраці з міжнародними донорами громада долучається до

кількох програм розвитку (наприклад, від ООН, ЄС), що дозволяє модернізувати інфраструктуру, посилити прозорість і навчити місцевих управлінців сучасним підходам управління. Окрім того з'являються додаткові можливості для розширення штату та зниження навантаження на працівників ОМС, відкриваючи таким чином можливості для стратегічних процесів. Євроінтеграційні процеси, які активно просуваються на рівні держави, відкривають доступ до фінансування в рамках нових програм передвступної підтримки ЄС, що стимулює громаду до адаптації управлінських та екологічних стандартів, а також залучення фахівців до реалізації проєктів з енергоефективності, цифровізації та соціальної інклюзії.

Економіка громади диверсифікується: зберігаючи аграрну основу, вона розвиває малі переробні підприємства, крафтове виробництво, фермерський туризм і локальні бренди. Петриківський розпис та народні ремесла поступово інтегруються в економічну модель як джерело доданої вартості – створюються сувенірні лінійки, артрезиденції, навчальні програми, школа дизайну. Попит на локальну продукцію зростає завдяки участі у європейських виставках, національних форумах та онлайн-платформах підтримки малого бізнесу.

Близькість до Дніпра і траси Київ-Дніпро забезпечує логістичні переваги для інвесторів. За підтримки обласних програм громада залучає кілька нових підприємств у сфері агропереробки та зеленої енергетики, що створює робочі місця. Рівень безробіття поступово знижується, з'являються стимули для молоді залишатися або повертатися після навчання, займаючи тут посади у гарних компаніях, чи відкриваючи власні стартапи, компанії.

Петриківська ТГ розвиває власний бренд та зберігає статус культурної перлини декоративного розпису. На базі школи мистецтв та місцевих майстрів створюється центр промоції петриківського розпису – із виставками, майстер-класами, міжнародними резиденціями. Фестиваль «Дивоцвіт» набуває статусу міжнародного фестивалю. Розвиваються нові формати культурних подій – пленери, етноярмарки, креативні резиденції. Туристичний потік зростає завдяки створенню базової інфраструктури (екосадиб, готелів, турмаршрутів), появі цифрового гіда громади та інтеграції до всеукраїнських та міжнародних маршрутів. Присутність в онлайн-просторі, у тому числі через європейські платформи культурного обміну, дозволяє підвищити впізнаваність громади серед туристів з країн ЄС.

Освітня система оновлюється через залучення молодих педагогів і модернізацію шкіл – з'являються технологічні простори, інтерактивні класи, партнерства з університетами Дніпра, а також створена та розвивається Школа дизайну. Медицина отримує підтримку з державних і донорських програм – ремонтуються амбулаторії, закуповується нове обладнання, в тому числі діагностичне, розвивається кадровий потенціал, впроваджується телемедицина. Соціальні служби посилюють напрям психосоціальної підтримки, зокрема, для ветеранів, ВПО та родин військових. Розвиваються локальні ініціативи підтримки жінок, молоді, літніх людей. Наявність

ВПО у громаді сприяє формуванню нових програм інтеграції, міжкультурного діалогу та обміну досвідом.

Розробляється генеральний план громади, що включає екологічну складову: охорону річок Чаплинка та Оріль і проєкти з муніципального співробітництва щодо цього, створення зелених зон, упорядкування системи сміттєзбирання та запровадження лінії сортування. Залучаються гранти на встановлення сонячних панелей і розвиток енергоефективності в публічних будівлях. У межах наближення до стандартів ЄС громада впроваджує екологічні ініціативи, що стають новими точками зростання в інфраструктурі.

Темпи відтоку населення сповільнюються завдяки створенню робочих місць, розширенню можливостей для молоді та розвитку культурного середовища. Зростає внутрішня міграція: у громаду переїжджають родини, які шукають безпечне та комфортне місце для життя з доступом до природи. Рівень залученості молоді у громадське життя збільшується, формується нове покоління лідерів на місцевому рівні. Попри безпекові виклики, громада зберігає позитивну динаміку через адаптивність, здатність до співпраці та гнучкість у плануванні та впровадженні ініціатив, проєктів.

Реалістичний сценарій – це шлях поступового оновлення без різких проривів, але з помітним покращенням якості життя, культурної динаміки та управлінських практик. Петриківська громада у 2036 році – це громада, що зберегла свою автентичність, модернізувала управління, зміцнила локальну економіку й утвердила бренд української культурної спадщини як основу для майбутнього зростання.

Оптимістичний сценарій розвитку Петриківської громади (2026-2036)

Оптимістичний сценарій передбачає стрімкий розвиток Петриківської громади як регіонального центру культурної спадщини та інновацій, туризму та креативної економіки, що поєднує збереження традицій із сучасними технологіями, підприємництвом і якісним управлінням. Громада реалізує стратегічні партнерства з державними інституціями, міжнародними організаціями, університетами та бізнесом, стаючи прикладом сталого розвитку для інших громад України.

В умовах, коли війна перейшла у фазу замороженого конфлікту, територіальні спори з російською федерацією після переговорів вирішено дипломатично й Україна повернула кордони станом на 1991 рік до 2036 року. Після вступу України до Європейського Союзу громада отримала нові можливості, що створило сприятливе зовнішнє середовище для її подальшого розвитку.

Місцева влада удосконалює та посилює відкриту модель управління, де рішення ухвалюються за участю мешканців через цифрові платформи та живі зустрічі, громадські бюджети та регулярні публічні консультації. Петриківська ТГ стає освітнім і тренінговим майданчиком для інших громад, демонструючи ефективні підходи до залучення жителів, управління фінансами та розвитку місцевої демократії.

Завдяки сприятливому інвестиційному клімату та розвитку місцевих брендів громада залучає вітчизняні та міжнародні інвестиції. Розвиваються кластерні ініціативи – деревообробний, агропереробний і креативний. Формується центр малого підприємництва та бізнес-інкубатор, який підтримує фермерів, дизайнерів і виробників локальних продуктів. Запроваджується програма «Молодь у бізнесі», завдяки якій зростає кількість місцевих стартапів. Рівень безробіття зменшується, а частка надходжень від малого бізнесу щороку зростає в бюджеті громади.

Петриківська ТГ стає національним культурним брендом України, визнаним на міжнародному рівні як приклад інтеграції спадщини в сучасну економіку. На базі школи мистецтв відкривається Міжнародний центр петриківського розпису та дизайну, який проводить резиденції, тренінги, виставки та міжнародні програми обміну. Фестиваль «Дивоцвіт» набуває статусу європейського культурного хабу, що приваблює туристів з усього світу. Завдяки розвитку туристичної інфраструктури (екоготелі, кемпінги, гастромаршрути, VR-гід), кількість туристів зростає у 5 разів, а дохід від туризму стає одним із головних джерел наповнення бюджету громади.

Освітня мережа громади модернізована: школи мають сучасні технологічні лабораторії, креативні простори, партнерства з університетами. Вчителі проходять навчання за міжнародними програмами. У медицині впроваджена телемедицина, працюють сучасні амбулаторії, центри реабілітації для ветеранів і внутрішньо переміщених осіб. Громада реалізує програму психічного здоров’я та підтримки лідерства, що зміцнює соціальну згуртованість і формує культуру взаємопідтримки. Соціальні послуги стають гнучкими та орієнтованими на потреби молодих сімей, людей з інвалідністю та молоді.

Громада впроваджує зелений курс – комплекс програм зі збереження природи та розвитку зеленої енергетики. Створюються екомаршрути, туристичні зони вздовж Орелі, регіональний інноваційний центр переробки відходів, розширюється мережа сонячних панелей. Водні ресурси охороняються через муніципальне співробітництво, громада бере участь у європейських проєктах з адаптації до кліматичних змін. Петриківська ТГ стає прикладом екологічно чистої території із сучасною транспортною мережею та комфортними громадськими просторами.

Громада приваблює нових мешканців завдяки безпеці, інфраструктурі та можливостям самореалізації. Відтік молоді зупинено, натомість формується нове покоління місцевих лідерів. Креативна та творча молодь навпаки прагне приїхати в Петриківську ТГ на навчання чи резиденції, чи взагалі залишитись тут жити. Петриківська громада активно розвиває інклюзивну політику, забезпечує гендерну рівність, підтримує молодіжне та ветеранське підприємництво.

Петриківська громада – це сучасна, екологічна, інноваційна і культурно впізнавана громада, де люди живуть комфортно, працюють у сучасних компаніях, зберігають свої традиції та формують нові сенси. Громада має високий рівень довіри між владою і мешканцями, ефективну економіку, потужну систему освіти та охорони здоров’я, і є прикладом синергії культури, бізнесу та громадянської участі.

Висновок

У процесі стратегічного планування Петриківська громада обирає поєднання елементів як реалістичного, так і оптимістичного сценаріїв розвитку. Такий вибір відображає прагнення громади до амбітного зростання, збереження власної ідентичності, активного залучення міжнародної підтримки та використання євроінтеграційних можливостей. Водночас цей вибір базується на об'єктивному аналізі поточного стану як громади, так і країни загалом – із урахуванням викликів, пов'язаних із наслідками війни, безпековою та соціально-економічною нестабільністю, необхідністю модернізації управлінських процесів, а також зовнішніх чинників, які не залежать безпосередньо від громади, зокрема, продовження воєнних дій або змін у національній політиці.

Петриківська громада демонструє готовність мобілізувати внутрішні ресурси та максимально використовувати зовнішні можливості для стійкого розвитку. Акцент на підтримку малого та середнього бізнесу, культурної спадщини та новітніх підходів у креативних індустріях, цифровізації та розвитку людського капіталу створює передумови для поступового переходу громади на рівень культурного, освітнього й економічного центру розвитку в області зокрема та в країні в цілому. Спрямованість на зростання, враховуючи об'єктивні можливі фактори впливу, дозволяє громаді залишатися гнучкою до змін і водночас сфокусованою на досягненні довгострокових стратегічних цілей.

6. СТРАТЕГІЧНЕ БАЧЕННЯ РОЗВИТКУ ГРОМАДИ

Стратегічне бачення розвитку Петриківської територіальної громади до 2036 року сформовано на основі комплексного аналізу профілю ТГ та результатів опитувань, стратегічних сесій і фокус-груп, у яких брали участь мешканці, бізнес, громадські активісти й галузеві експерти. Такий інклюзивний підхід дозволив виокремити те, що справді важливо для людей, і перетворити це на зрозумілі орієнтири змін. В умовах воєнних ризиків, орієнтуючись на молодь, громада планує розвивати культуру й туризм, модернізувати інфраструктуру, підтримувати економіку та безпеку, зберігаючи природну спадщину для наступних поколінь.

Бачення

На основі обговорень було погоджено таке **бачення** Петриківської ТГ:

Петриківська ТГ – це громада, де традиція стає інновацією, а культура й технологічне сільське господарство є основою сталого розвитку. Всесвітньо відомий петриківський розпис і козацька спадщина інтегровані у всі сфери життя, формуючи унікальний культурний бренд та сервіси, що приваблює туристів, інвесторів і талановитих людей. Найкраща в Україні школа дизайну задає нові тренди, розвиває креативність і поширює сучасний український стиль у світі. Новітні екологічні підприємства з переробки сільськогосподарської продукції створюють робочі місця, розширюють експорт і забезпечують економічну стійкість громади. Поєднання економіки, культури та підприємництва відкриває нові всеукраїнські та міжнародні ринки для локальних продуктів і сервісів. Чисте довкілля, зручна інфраструктура, сучасні послуги та широкі можливості для дітей і молоді забезпечують високу якість життя для кожного жителя. Свідомі громадяни беруть активну участь у розвитку, зберігають спадщину та формують культуру відповідальності й взаємної підтримки.

Петриківська ТГ – це громада єдності, безпеки й відкритості, готова долати виклики воєнного часу та впевнено крокувати до перемоги й творити краще майбутнє.

Місія

Місія Петриківської ТГ – бути креативним центром Придніпров'я, що, спираючись на всесвітньо відомий петриківський розпис і козацьку спадщину, розвиває культуру та підприємництво, поширює практики збереження культурної спадщини та сучасного дизайну в Україні і світі.

7. СТРАТЕГІЧНІ, ОПЕРАТИВНІ ЦІЛІ ТА ЗАВДАННЯ РОЗВИТКУ ГРОМАДИ

Для досягнення Бачення Петриківська ТГ зосередиться на чотирьох стратегічних цілях:

Стратегічна ціль 1. Економіка творення цінності

Стратегічна ціль 2. Лідерство ідентичності – культурна спадщина як основа розвитку громади

Стратегічна ціль 3. Комфорт та безпека життя

Стратегічна ціль 4. Можливості зростання для кожного

Бачення: *Петриківська ТГ – це громада, де традиція стає інновацією, а культура й технологічне сільське господарство є основою сталого розвитку. Всесвітньо відомий петриківський розпис і козацька спадщина інтегровані у всі сфери життя, формуючи унікальний культурний бренд та сервіси, що приваблює туристів, інвесторів і талановитих людей. Найкраща в Україні школа дизайну задає нові тренди, розвиває креативність і поширює сучасний український стиль у світі. Новітні екологічні підприємства з переробки сільськогосподарської продукції створюють робочі місця, розширюють експорт і забезпечують економічну стійкість громади. Поєднання економіки, культури та підприємництва відкриває нові всеукраїнські та міжнародні ринки для локальних продуктів і сервісів. Чисте довкілля, зручна інфраструктура, сучасні послуги та широкі можливості для дітей і молоді забезпечують високу якість життя для кожного жителя. Свідомі громадяни беруть активну участь у розвитку, зберігають спадщину та формують культуру відповідальності й взаємної підтримки.*

Стратегічна ціль 1. Економіка творення цінності	**Стратегічна ціль 2. Лідерство ідентичності – культурна спадщина як основа розвитку громади**	**Стратегічна ціль 3. Комфорт та безпека життя**	**Стратегічна ціль 4. Можливості зростання для кожного**
Оперативна ціль 1.1. Розвиток сфер економічного зростання Петриківщини	Оперативна ціль 2.1. Дослідження та збереження культурної спадщини громади, зокрема, петриківського розпису та козацьких традицій	Оперативна ціль 3.1. Забезпечити сучасне просторове планування громади	Оперативна ціль 4.1. Створити умови для всебічного розвитку людини протягом життя
Оперативна ціль 1.2. Створення інвестиційних магнітів громади	Оперативна ціль 2.2. Розвиток та промоція бренду громади	Оперативна ціль 3.2. Розбудова інфраструктурних об'єктів та інженерних мереж громади	Оперативна ціль 4.2. Громадська участь та ефективне управління громадою
Оперативна ціль 1.3. Розвиток малого і середнього підприємництва	Оперативна ціль 2.3. Формування лідерства за пріоритетним культурним та освітнім напрямом	Оперативна ціль 3.3. Підвищення рівня енергоефективності громади	Оперативна ціль 4.3. Молодь і кар’єрний старт

громади (МСП)			
Оперативна ціль 1.4. Створення додаткових можливостей: від продукту до ринку	Оперативна ціль 2.4. Розвиток туристичної сфери	Оперативна ціль 3.4. Підвищити рівень безпеки та якості життя в громаді	
		Оперативна ціль 3.5. Забезпечити розвиток екологічно чистого та привабливого середовища	

Стратегічні цілі показують, яким саме чином буде досягнуто Бачення громади. У свою чергу досягнення стратегічних цілей описується через оперативні цілі, а операційні цілі деталізовані у завданнях. Таким чином, завдання показують деталізований процес досягнення Бачення громади та є тими кроками, які має зробити громада. Разом із тим завдання детальніше описані через проєкти.

Таблиця 7.1. Дерево цілей Стратегії розвитку Петриківської ТГ до 2036 року

Стратегічна ціль 1. Економіка творення цінності	
Оперативні цілі	Завдання
1.1. Розвиток сфер економічного зростання Петриківщини	1.1.1. Підтримка і розширення промислових виробництв різних розмірів, у тому числі релокованих 1.1.2. Розвиток сільськогосподарських виробництв та підтримка фермерських господарств 1.1.3. Розвиток та створення нових підприємств, що працюють на місцевій сировині, у тому числі переробних 1.1.4. Підтримка розвитку крафтового виробництва, зокрема, у мистецькій та харчовій сферах
1.2. Створення інвестиційних магнітів громади	1.2.1. Проведення інвентаризації земель та об’єктів комерційної нерухомості 1.2.2. Оформлення нових привабливих інвестиційних пропозицій 1.2.3. Формування унікального ділового стилю та

	підвищення інвестиційної привабливості громади
1.3. Розвиток малого і середнього підприємництва громади (МСП)	1.3.1. Створення високого рівня безпеки для ведення підприємницької діяльності у громаді 1.3.2. Створення правових умов для підвищення активності, розширення та легалізації діяльності МСП 1.3.3. Налагодження та підтримка якісної взаємодії влади та МСП 1.3.4. Сприяння підвищенню освітнього і професійного рівнів серед представників МСП та зацікавлених громадян 1.3.5. Заохочення та підтримка молодіжного підприємництва
1.4. Створення додаткових можливостей: від продукту до ринку	1.4.1. Створення сервісів для інших громад, у тому числі культурних напрямів 1.4.2. Сприяти виходу на різні ринки, розвитку каналів збуту та реалізації місцевого продукту
Стратегічна ціль 2. Лідерство ідентичності – культурна спадщина як основа розвитку громади	
Оперативні цілі	Завдання
2.1. Дослідження та збереження культурної спадщини громади, зокрема, петриківського розпису та козацьких традицій	2.1.1. Дослідження ідентичності та аналіз можливостей впливу культурної спадщини на громаду та світ 2.1.2. Реставрація та відбудова культурних пам’яток громади 2.1.3. Підвищення рівня знань мешканців громади про власну культурну спадщину 2.1.4. Розробити та реалізувати програму збереження й популяризації народних звичаїв і традицій
2.2. Розвиток та промоція бренду громади	2.2.1. Розробка бренду та каналів його популяризації 2.2.2. Розробка та інтегрування дизайн-коду в усі сфери життєдіяльності громади, у тому числі в місцеві

	бізнес-продукти 2.2.3. Посилення рівня впливу петриківського розпису, унікальних козацьких традицій на національному та міжнародному рівнях
2.3. Формування лідерства за пріоритетним культурним та освітнім напрямом	2.3.1. Створення сучасних освітньо-культурних центрів, таких як передова Школа графічного дизайну 2.3.2. Активне залучення митців місцевого та міжнародного рівнів до викладання у громаді 2.3.3. Підтримка розбудови мистецької інфраструктури
2.4. Розвиток туристичної сфери	2.4.1. Створення правових умов для підвищення активності, розширення та легалізації діяльності працівників туристичної сфери 2.4.2. Підвищення туристичної привабливості громади через гостинність 2.4.3. Розбудова туристичної інфраструктури громади, у тому числі через розбудову HORECA 2.4.4. Популяризація культурного туризму в громаді 2.4.5. Популяризація зеленого туризму в громаді
Стратегічна ціль 3. Комфорт та безпека життя	
Оперативні цілі	Завдання
3.1. Забезпечити сучасне просторове планування громади	3.1.1. Створити просторову документацію громади (просторові плани громади із зонуванням) 3.1.2. Створити умови для будівництва нового житлового фонду 3.1.3. Забезпечити реконструкцію громадських просторів для підвищення рівня їх доступності (спорт, розваги, відпочинок)
3.2. Розбудова інфраструктурних об'єктів та інженерних мереж	3.2.1. Проведення ремонту доріг, облаштування вело та пішохідної інфраструктури та налагодження якісного транспортного сполучення між населеними пунктами

громади	громади 3.2.2. Ремонт та будівництво комунальних мереж електро-, водо-, газопостачання, водовідведення, очисних споруд 3.2.3. Будівництво та ремонт об’єктів комунальної інфраструктури, а також громадських просторів для відпочинку та розваг 3.2.4 Підвищити якість надання комунальних послуг та закупити спеціальне обладнання і техніку
3.3. Підвищення рівня енергоефективності громади	3.3.1. Провести аудит енергоефективності комунальних об’єктів громади 3.3.2. Впровадити сучасні рішення з енергомоніторингу та енергоефективності громади (наприклад, сонячні електростанції)
3.4. Підвищення рівня безпеки та якості життя в громаді	3.4.1. Розбудова інфраструктури та облаштування об’єктів безпеки в громаді, у тому числі через установку відеоспостереження, освітлення пішохідних зон, облаштування укриттів 3.4.2. Розвиток місцевих програм цивільного захисту й готовності жителів та установ громади до надзвичайних ситуацій 3.4.3. Забезпечити безпеку учасникам дорожнього руху 3.4.4 Забезпечити інклюзивність та безбар’єрність для кожного
3.5. Забезпечити розвиток екологічно чистого та привабливого середовища	3.5.1. Підвищення рівня екологічної безпеки громади, у тому числі очищення водойм, здійснення благоустрою 3.5.2. Сприяти підвищенню рівня екологічної свідомості мешканців громади 3.5.3. Удосконалити систему поводження з твердими побутовими відходами та забезпечити збір, сортування, вивезення та їх переробку
Стратегічна ціль 4. Можливості зростання для кожного	

Оперативні цілі	Завдання
4.1. Створити умови для всебічного розвитку людини протягом життя	4.1.1. Забезпечити розвиток освіти у громаді шляхом забезпечення матеріально-технічних потреб освітніх закладів усіх рівнів та сприяти професійному розвитку працівників освіти 4.1.2. Сприяти розширенню і доступності позашкільної та неформальної освіти для інтелектуального та творчого розвитку людини 4.1.3. Підвищити спроможність системи охорони здоров'я громади через покращення матеріально-технічної бази та сучасного медичного обладнання, у тому числі діагностичного 4.1.4. Залучення фахівців медичної сфери та забезпечення умов їхнього розвитку для покращення якості медичних послуг 4.1.5. Створити умови для занять спортом та реабілітації, заохочення людей до здорового способу життя через розбудову спортивної інфраструктури та проведення спортивних заходів 4.1.6. Забезпечити розвиток адміністративних та соціальних послуг для населення, в тому числі через розширення кількості послуг та покращення матеріально-технічного стану приміщень
4.2. Громадська участь та ефективне управління громадою	4.2.1. Створення умов для підвищення професійного рівня працівників ОМС 4.2.2. Удосконалити механізми прозорості та відкритості влади через розвиток комунікації влади і населення 4.2.3. Сприяти формуванню та розвитку активного громадянського суспільства 4.4.4. Забезпечити функціонування механізмів участі громадян та залучення їх до прийняття рішень 4.4.5. Підтримка молодіжних ініціатив та шкільного самоврядування

4.3. Молодь і кар'єрний старт	4.3.1. Розробити програму дуальної освіти з бізнесом (переробка, гостинність, креатив): модулі в ПТУ/коледжі, виробничі практики 4.3.2. Створення програми «Перше робоче місце» та оплачувані стажування на місцевих підприємствах 4.3.3. Створення програми мікрогрантів для молодіжних ініціатив і стартапів (креатив, туризм, IT-сервіси) 4.3.4. Створення системи кар'єрної орієнтації (7-11 класи): профдні, екскурсії на виробництва, менторські пари «майстер-учень»

Стратегічна ціль 1. Економіка творення цінності

Стратегічна ціль 1 має на меті перейти від «сировинної логіки» до системного створення більшої доданої вартості в громаді: через агропереробку, крафтові та креативні виробництва, підприємництво, спираючись на сильні сторони профілю Петриківської ТГ. Основа – це поєднання локальних активів (земельний і культурний потенціал, логістика, інституційна спроможність) із інструментами виходу «від продукту – до ринку».

Структура наявних ресурсів підштовхує громаду рухатись до створення повного циклу виробництва із місцевої сировини. Близько 62% земель є сільськогосподарськими угіддями, що створює базу для виробництва та переробки, а також для формування повних ланцюгів цінності на місці. Додатково 16% земель є вільними для оренди (а це близько 14,1 тис. га), що розширює інвестиційне «поле» для нових виробництв та логістики збуту.

Громада має доступ до ринків завдяки вдалому географічному розташуванню. Через Петриківську ТГ проходять 5 автошляхів державного значення, зокрема, швидкісна Н31 (28 км у межах громади). Це зменшує логістичні витрати та підсилює конкурентоспроможність продукції й турпослуг.

Разом із тим є гарне вікно можливостей у туризмі й креативі. Попит на автентичні бренди та гастротуризм зростає, а розвиток агропереробки прямо названий перспективою економіки громади – це підсилює ідею «економіки творення цінності».

Таким чином, «Економіка творення цінності» безпосередньо випливає з профілю Петриківської ТГ: аграрна база та вільні землі, сильний культурний бренд, якісні

магістралі й близькість великих ринків, плюс інституційна готовність і партнерства. Це дає реалістичний фундамент для росту переробки, креативних індустрій і туризму, підвищення зайнятості та розширення податкової бази громади в горизонті до 2036 року.

Ключовими викликами для досягнення цілі «Економіка творення цінності» можуть бути такі.

1. Насамперед безпека та воєнні ризики: геополітична нестабільність і брак укриттів стримують інвестиції та розвиток бізнесу.
2. Стан місцевих доріг і сполучення: 41,2% доріг місцевого значення в незадовільному стані, 25,2% – без твердого покриття, що підвищує логістичні витрати бізнесу.
3. Нерівномірна доступність між населеними пунктами. Брак якісної, безпечної дорожньої інфраструктури між селами знижує інтеграцію локальних ринків праці та збуту.
4. Відсутність документів просторового планування. Як наслідок – брак актуальних планів розвитку територій підсилює хаотичну забудову і ускладнює підготовку інвестиційних майданчиків.
5. Відходи та екологічні ризики. Відсутність системи замірів та проблеми зі системою поводження з ТПВ, засміченням і пересиханням водойм, низька екологічна свідомість мешканців створюють загрози для сільського господарства та якості життя мешканців.
6. Кадрова криза. Сезонність роботи і неформальна зайнятість, розрив між навичками та запитами бізнесу, зарплати нижчі за середньообласні – обмежують зростання продуктивності.
7. Комунікаційні виклики в управлінні громадою. Низька взаємодія влади з бізнесом та обмежені можливості адмінпідтримки соціально-економічного розвитку знижують темп змін.
8. Економічна невизначеність і конкуренція за ресурси. Зовнішні загрози підсилюють внутрішні слабкі сторони, ускладнюючи інвестклімат.
9. Екологічні зміни та вплив війни на довкілля. Існує ризик втрати природного потенціалу, що є базою для агро й креативної економіки.

Ці фактори прямо впливають на здатність громади переходити від «сировинної логіки» до економіки з більшою доданою вартістю – тож заходи зі СЦ1 мають супроводжуватися інвестиціями в інфраструктуру, людський капітал, просторове планування, екологічні рішення та інституційну спроможність.

Оперативна ціль 1.1. Розвиток сфер економічного зростання Петриківщини деталізується у чотирьох завданнях: 1) підтримка і розширення промислових виробництв різних розмірів, у тому числі релокованих; 2) розвиток сільськогосподарських виробництв та підтримка фермерських господарств; 3) розвиток та створення нових підприємств, що працюють на місцевій сировині, у тому числі переробних; 4) підтримка розвитку крафтового виробництв, зокрема, у мистецькій та

харчовій сферах.

Оперативна ціль направлена на збільшення потужностей місцевих підприємств та створення нових технологічних виробників, базуючись на розвиненому агросекторі громади. Її мета – забезпечити умови для ефективного використання переваг від переробки місцевого сільськогосподарського продукту та отримати додаткову економічну цінність. Громада має зосередитись на формуванні додаткових правових та ресурсних можливостей для розвитку бізнесу, зокрема, розвитку дорожньої інфраструктури та безпеки, а також сприяти підвищенню рівня комунікації, надавати максимально якісну консультаційну підтримку підприємцям.

Оперативна ціль 1.2. Створення інвестиційних магнітів громади складається із трьох завдань: 1) проведення інвентаризації земель та об'єктів комерційної нерухомості; 2) оформлення нових привабливих інвестиційних пропозицій; 3) формування унікального ділового стилю та підвищення інвестиційної привабливості громади.

Ціль покликана підвищити об'єм інвестицій у громаду для розвитку місцевої економіки. Важливо звернути увагу на якісне виконання документів з просторового планування та провести детальну інвентаризацію земельного фонду. Разом із тим варто зосередитись на формуванні інвестиційних пропозицій та оформити їх в сучасному і зрозумілому стилі. Для забезпечення високого рівня культури ведення співпраці із зацікавленими інвесторами – розробити місцеві політики.

Оперативна ціль 1.3. Розвиток малого і середнього підприємництва громади (МСП) включає в себе такі 5 завдань: 1) створення високого рівня безпеки для ведення підприємницької діяльності у громаді; 2) створення правових умов для підвищення активності, розширення та легалізації діяльності МСП; 3) налагодження та підтримка якісної взаємодії влади та МСП; 4) сприяння підвищенню освітнього і професійного рівнів серед представників МСП та зацікавлених громадян; 5) заохочення та підтримка молодіжного підприємництва.

Мета оперативної цілі 1.3. – збільшення кількості зайнятого підприємництвом населення та фінансових надходжень до громади через ріст доходів підприємців, а також збільшення кількості наявних видів послуг та якісних товарів у громаді. Для досягнення цілі потрібно забезпечити додаткові заходи безпеки як для підприємств, так і для кожної окремо зайнятої людини. Створити максимально зручні умови для ведення бізнесів тих, що є, та створенню нових через розробку програм та формування політик. На системній основі проводити просвітницькі події з підприємництва із залученням експертів та молоді до процесів формування цінності у громаді.

Оперативна ціль 1.4. Створення додаткових можливостей: від продукту до ринку складається із 2 завдань: 1) створення сервісів для інших громад, у тому числі культурних напрямів; 2) сприяти виходу на різні ринки, розвитку каналів збуту та реалізації місцевого продукту.

Важливою метою цілі є пожвавлення місцевого ринку через створення якісної пропозиції для сусідніх громад, а також сприяння посиленню популяризації місцевого продукту, зокрема, культурного, далеко за межами громади. Важливо провести глибокий аналіз потреб регіону та визначити можливі продукти, які будуть мати гарну конкурентноспроможність, та налагодити канали взаємодії для створення вигідних проєктів. Разом із тим проаналізувати зовнішній ринок та канали доставки інформації, популярні майданчики реклами місцевого продукту. Проводити та долучатись до подій різних рівнів, де рекламувати місцевий продукт. А також знайомити місцевий бізнес із можливостями виходу на інші вигідні ринки.

Стратегічна ціль 2. Лідерство ідентичності – культурна спадщина як основа розвитку громади

Петриківський розпис є ядром локальної ідентичності та унікальною конкурентною перевагою Петриківської громади. Саме на поєднанні культури, підприємництва та промоції вибудовується візія громади: інтегрований «культурний бренд» у продукти й сервіси, що приваблює туристів, інвесторів і таланти.

По-перше, культурна спадщина – це ресурс розвитку: вона формує впізнаваність, відкриває канали збуту для місцевих продуктів та послуг і підсилює економіку подіями, туризмом, креативними індустріями. По-друге, системний підхід (дослідження й збереження спадщини, розвиток бренду, дизайн-код, освітньо-культурні центри, туризм) дає рамку для конкретних проєктів і партнерств. Саме такі операційні напрямки закладені в структурі стратегічної цілі 2: від «дослідження та збереження» до «розвитку бренду», «формування лідерства в культурі та освіті» і «розвитку туризму».

Ціль забезпечує лідерство ідентичності та інтегрує спадщину у всі сфери життя громади, перетворюючи її на «економіку вражень» і додану вартість у місцевих продукта та сервісах. Напрям туризму спирається на культуру громади, пропонуючи унікальні послуги й одночасно рекламує її та дає змогу додатково розкрити культурний потенціал громади. Реалізація даної цілі безпосередньо підсилює візію громади про впізнаваний культурний бренд і сучасні сервіси, що підвищують якість життя й інвестиційну привабливість. А створення високоякісних освітніх просторів забезпечить чітке місце серед найвпізнаваніших громад в Україні.

Петриківська громада має ряд основних переваг для досягнення цілі. Петриківський розпис має статус ЮНЕСКО. У громаді проживає орієнтовно 160 майстрів і 11 учителів-експертів, а Центр народного мистецтва «Петриківка» об’єднує близько 40 відомих митців, з яких 7 – заслужені майстри. Це формує критичну масу носіїв і компетенцій. Також у громаді досить розвинена освітня інфраструктура. Діють Будинок дитячої та юнацької творчості, дитяча художня школа і музична школа; гуртки з петриківського розпису та дизайну охоплюють сотні дітей – це база для майбутнього лідерства у дизайні. До всього цього є культурно-туристичні локації та досвід проведення масштабних подій. Музей, Центр народного мистецтва, виставкова зала

майстрів, етно та козацькі хутори, зелені садиби. Лише фестиваль «Петриківський дивоцвіт» збирав до 10 тис. гостей. Все це готові «магніти» для маршрутизації та промоції.

Серед основних викликів, які стоять перед досягненням Стратегічної цілі 2, варто відзначити такі.

1. Зношена матеріальна база культури: значна частина мережі (БК, бібліотеки, школи мистецтв) у ненайкращому стані, окремі заклади потребують капремонту, що загрожує втратами інфраструктури в селах.
2. Відсутній розроблений брендинг і дизайн-код громади – необхідність їх створення та інтеграції у продукти та сервіси.
3. Базовий рівень туристичної інфраструктури: відсутні інтерактивні мапи, маршрути, стенди, вказівники та навігація – погіршує «якість вражень».
4. Недостатній обсяг готельної інфраструктури для розміщення гостей – складно приймати великі потоки туристів й проводити масштабні фестивалі.
5. Дефіцит сучасних просторів дозвілля та слабка технічна база для культурних подій.
6. Нестача сталого фінансування і системного маркетингу культурних продуктів на тлі економічної невизначеності, що створює ризик втрати уваги відвідувачів.
7. Кадровий голод у культурі: брак фахівців і низькі зарплати стимулюють відтік. В цілому загальною проблемою гуманітарної сфери є дефіцит кадрів.
8. Низька доступність позашкільної освіти в селах та нестача молодих педагогів – звужує ймовірність розкриття талантів для культурного лідерства.
9. Зовнішні обмеження: конкуренція громад за туристів та інвесторів, недостатня державна підтримка, наближеність до лінії фронту.
10. Потреба у реставрації й відбудові культурних пам’яток та системній програмі збереження традицій, що є значним обсягом робіт.

Стратегічна ціль 2 конвертує унікальну культурну ДНК Петриківської громади в економічну й соціальну вартість: від дослідження культурної спадщини до бренду, розвитку туризму та нових ринків для місцевих продуктів і послуг. Для її успішної реалізації потрібні: системний брендинг і напрацьований дизайн-код, модернізація освітньо-культурної інфраструктури, розбудова та розвиток існуючих локацій і подій, а також партнерства для промоції на національному й міжнародному рівнях. Так громада перетворює спадщину на стратегічний актив, що працює на довгострокове зростання та стійкість.

Оперативна ціль 2.1. Дослідження та збереження культурної спадщини громади, зокрема, петриківського розпису та козацьких традицій деталізується у 4 завданнях: 1) дослідження ідентичності та аналіз можливостей впливу культурної спадщини на громаду та світ; 2) реставрація та відбудова культурних пам’яток громади; 3) підвищення рівня знань мешканців громади про власну культурну спадщину; 4) розробити та реалізувати програму збереження й популяризації народних звичаїв і традицій.

Оперативна ціль має на меті закріпити необхідність системного підходу до продовження дослідження власної ідентичності для її розвитку. Разом із тим дана ціль, користуючись знаннями про ідентичність, покликана дати пояснення, яку роль і значення громада має для сучасного і майбутнього світу та як стати провідником для інших громад у плані культурного зростання. Для цього громада має зосередитись на вивченні дослідницьких робіт, на реставрації чи відновленні культурних пам'яток та над комунікацією з населенням, через просвіту та події про цінності власного краю для збереження культурних традицій та ремесел.

Оперативна ціль 2.2. Розвиток та промоція бренду громади досягається через виконання 3 завдань: 1) розробка бренду та каналів його популяризації; 2) розробка та інтегрування дизайн-коду в усі сфери життєдіяльності громади, у тому числі в місцеві бізнес-продукти; 3) посилення рівня впливу петриківського розпису, унікальних козацьких традицій на національному та міжнародному рівнях.

Мета цілі – створити чіткий та привабливий образ, бренд Петриківщини, у тому числі через створення локальних продуктів. Таким чином, громада зможе активніше популяризувати себе та культурні цінності далеко за своїми територіальними межами. Тому важливо зосередитись на пошуку платформ і майданчиків, де можна було би представляти розроблений бренд громади: виставка локальних продуктів, послуг, виступів тощо. Разом із тим необхідний пошук партнерів у культурній та інших сферах, співпраця з якими зможе побудувати додаткові канали презентації цінності для нових споживачів.

Оперативна ціль 2.3. Формування лідерства за пріоритетним культурним та освітнім напрямом містить в собі 3 завдання: 1) створення сучасних освітньо-культурних центрів, таких як передова Школа графічного дизайну; 2) активне залучення митців місцевого та міжнародного рівнів до викладання у громаді; 3) підтримка розбудови мистецької інфраструктури.

Цінність культурного спадку в тому, як він розкривається протягом часу, як реагує на виклики сучасності та як культура змінює громади. Ціль має на меті вивести громаду на передові місця в Україні у конкретних культурних напрямах. Разом з тим це дасть гарний привід для місцевих мешканців пишатись громадою і все частіше пов'язувати своє майбутнє з нею. Важливо розбудовувати партнерства та інфраструктуру для залучення митців у громаду, які зможуть розкрити культурний і творчий потенціал Петриківщини на новому рівні. Разом із тим важливо зосередитись на сучасних методиках і технологіях, щоб створювати цінність, яка буде затребувана вже сьогодні та в майбутньому.

Оперативна ціль 2.4. Розвиток туристичної сфери розкривається через 5 завдань: 1) створення правових умов для підвищення активності, розширення та легалізації діяльності працівників туристичної сфери; 2) підвищення туристичної привабливості громади через гостинність; 3) розбудова туристичної інфраструктури громади, у тому

числі через розбудову HORECA; 4) популяризація культурного туризму в громаді; 5) популяризація зеленого туризму в громаді.

Основна мета – це створити максимально сприятливі умови для гостей громади та донесення її культурних цінностей. Важливо зосередитись на розбудові сучасної туристичної інфраструктури, яка буде тісно пов'язана з культурним напрямом, та запланувати розвиток туристичних об'єктів. Також важливо подбати про розвиток сфери туристичних послуг, як-от: проживання, харчування, атракції тощо. Разом із тим, створити умови, для охочих гостей для глибшого занурення в атмосферу громади через сприяння розвитку зеленого туризму.

Стратегічна ціль 3. Комфорт та безпека життя спрямована на створення зручного, екологічно чистого, безпечного і привабливого середовища для щоденного життя. Сучасне просторове планування й житло, якісна мобільність, надійні інженерні мережі та комунальні послуги, доступні громадські простори для спорту, відпочинку й розваг, а також енергоефективність і стійкість об'єктів.

Без якісних доріг, надійних мереж, продуманих громадських просторів та енергоефективних рішень громада не зможе утримувати населення, розкривати туристичний потенціал і залучати інвестиції. Згідно з профілем громади інфраструктура виконує базові функції, але потребує системних інвестицій. Наприклад, частина зношених мереж суттєва – від водопостачання до електрики. Отже, заплановані завдання щодо створення доступних, інклюзивних просторів для розваг, відпочинку, підвищення рівня комунальних послуг, створення комфортної, екологічної та безпечної для життя громади – це відповіді на виявлені проблеми.

Дана ціль є опорною для всіх інших, адже вона забезпечує середовище, в якому працюють економічні, туристичні та культурні магніти завдяки транспортній доступності, надійним мережам, привабливим публічним просторам для дозвілля й подій та енергостійкості об'єктів. Іншими словами, «Комфорт та безпека життя» – це фундамент, що переводить бачення про чисте довкілля, зручну інфраструктуру та сучасні послуги у щоденну практику мешканців.

Сильна зовнішня доступність. Через громаду проходять 5 автошляхів державного значення, зокрема, сучасна автомагістраль Н31 у доброму стані – це спрощує логістику людей і сервісів.

Базова інфраструктура функціонує. Дороги та комунальні підприємства виконують ключові функції. Безпеку в громаді підтримують підрозділи поліції та ДСНС. Також функціонує мережа укриттів і споруд подвійного призначення, що формує основу цивільного захисту.

Для дозвілля, у тому числі для молоді, у громаді працює 13 бібліотек, які виконують функції культурно-розважальних осередків і хабів (клуби за інтересами, сучасні сервіси).

Серед наявних викликів для досягнення Стратегічної цілі 3 варто відзначити такі.

1. Відсутність просторової документації громади та фрагментарність генпланів, зонінгу в селах, що ускладнює планування інвестиційних проєктів, житла й публічних просторів.
2. Стан місцевих доріг: 41,2% у незадовільному стані; 25,2% без твердого покриття і це стримує внутрішню мобільність і безпеку руху.
3. Зношені інженерні мережі, що потребують оновлення.
4. Потреба в реконструкції та побудові громадських просторів для підвищення доступності спорту, відпочинку й розваг.
5. Дефіцит якісних громадських зон відпочинку, розваг та об'єктів комунальної інфраструктури – необхідні будівництво й ремонти.
6. Якість комунальних послуг і технічна спроможність потребують інвестицій, оновлення підходів до сервісу та закупівлі спеціальної техніки.
7. Частина об'єктів укриття не готові, триває добудова споруд подвійного призначення.
8. Для підвищення енергоефективності та автономності необхідні комплексні енергоаудити, впровадження енергомоніторингу та рішення з відновлювальної енергії на комунальних об'єктах.
9. У громаді є проблеми з очисними спорудами та неналагоджена система поводження з ТПВ, що потребує значних інвестицій.
10. Обмежені інвестиційні ресурси на тлі великого обсягу робіт – потреба в поетапності та комбінованому фінансуванні через власні кошти, партнерства чи гранти.

«Комфорт та безпека життя» – це інфраструктурний і просторовий фундамент стратегії: просторові плани й житло (3.1), модернізовані дороги, мережі та публічні простори для відпочинку й розваг (3.2), енергостійкі комунальні об'єкти (3.3). Системна реалізація цих напрямів конвертує сильну зовнішню доступність і наявну мережу закладів у реальну якість щоденного життя, підвищує відчуття безпеки й привабливість Петриківської ТГ для мешканців, бізнесу та гостей.

Оперативна ціль 3.1. Забезпечити сучасне просторове планування громади складається із 3 завдань: 1) створити просторову документацію громади (просторові плани громади із зонуванням); 2) запланувати будівництво нового житлового фонду; запланувати реконструкцію громадських просторів для підвищення рівня їх доступності (спорт, розваги, відпочинок).

У межах оперативної цілі громада має розробити або оновити просторові документи. Необхідно подбати, щоб було заплановано можливість для створення комфортного житла для молодих сімей – важливої категорії населення, яка має сформуватись у громаді (залучені освітяни, медики, митці, молоді спеціалісти та ін), які захотіли би оселитися у громаді, але потребують житла. Разом із тим потрібно запланувати простори спортивні, розважальні по всій громаді, щоб вони були доступними для всіх її мешканців.

Оперативна ціль 3.2. Розбудова інфраструктурних об'єктів та інженерних мереж громади деталізується через 4 завдання: 1) проведення ремонту доріг, облаштування вело та пішохідної інфраструктури, налагодження якісного транспортного сполучення між населеними пунктами громади; 2) ремонт та будівництво комунальних мереж електро-, водо-, газопостачання, водовідведення, очисних споруд; 3) будівництво та ремонт об’єктів комунальної інфраструктури, а також громадських просторів для відпочинку та розваг; 4) підвищити якість надання комунальних послуг та закупити спеціальне обладнання і техніку.

Дана ціль є важливою, адже передбачає будівництво та ремонт об’єктів інфраструктури, що є дуже витратною статтею. Насамперед важливо визначити необхідний об’єм робіт з відновлення дорожнього сполучення та встановити черговість будівництва, щоб забезпечити безпечне пересування мешканців громади. Далі важливо визначитись з проєктами з розбудови, модернізації інженерних мереж та забезпечити потужності для майбутнього розвитку. Разом із тим важливо подбати про створення об’єктів соціального значення для розваг і відпочинку: молодіжні простори, парки, сквери, інші об’єкти, – де люди зможуть проводити вільний час та спілкуватися один з одним.

Оперативна ціль 3.3. Підвищення рівня енергоефективності громади передбачає 2 завдання: 1) провести аудит енергоефективності комунальних об’єктів громади; 2) впровадити сучасні рішення з енергомоніторингу та енергоефективності громади.

Успішне функціонування громади в умовах воєнного часу залежить від енергетичної автономності, яка досягається за рахунок енергоефективності. Варто зосередитись на аналізі об’єктів та мереж щодо їхньої енергетичної ефективності та запланувати відповідні дії, щоб запобігти втратам. Запланувати реконструкцію об’єктів та мереж для підвищення ефективності та енергетичної автономії, наприклад, у сфері освіти та охороні здоров’я. Важливо забезпечити життєдіяльність стратегічно та соціально важливих об’єктів (у тому числі зв’язок) автономністю під час кризових ситуацій для їх безперебійної роботи. Для підвищення якості послуг та управління громадою визначити перелік необхідної спеціальної техніки та придбати її.

Оперативна ціль 3.4. Підвищити рівень безпеки та якості життя в громаді містить 4 завдання: 1) розбудова інфраструктури та облаштування об’єктів безпеки в громаді, у тому числі через установку відеоспостереження, освітлення пішохідних зон, облаштування укриттів; 2) розвиток місцевих програм цивільного захисту й готовності жителів та установ громади до надзвичайних ситуацій; 3) забезпечити безпеку учасникам дорожнього руху; 4) забезпечити інклюзивність та безбар’єрність для кожного.

Метою даної цілі є безпека – як основа, на якій будується якість життя в громаді. Для створення безпечного середовища варто подбати про облаштування надійних сховищ, особливо в закладах освіти. Разом із тим важливо створити умови для безпечного

проживання, перебування в громаді, через установку відеонагляду та освітлення зон частого перебування мешканців громади. А також забезпечити безпеку пішохідного та велосипедного рухів. Важливо створити програми з безпекового інформування та навчання населення. Якість життя громади може бути високою лише тоді, коли всі її мешканці почуваються комфортно, тому також важливо зосередитись над проєктами, що направлені на створення або підвищення інклюзивності просторів і об'єктів.

Оперативна ціль 3.5. Забезпечити розвиток екологічно чистого та привабливого середовища містить в собі 3 завдання: 1) підвищення рівня екологічної безпеки громади, у тому числі очищення водойм, здійснення благоустрою; 2) сприяти підвищенню рівня екологічної свідомості мешканців громади; 3) удосконалити систему поводження з твердими побутовими відходами та забезпечити збір, сортування, вивезення та їх переробку.

Екологія займає чи не найперше місце в питанні здоров'я та якості життя мешканців. Разом із тим турбота про екологію формує образ громади. Тому важливо зосередитись на екологічних програмах щодо захисту і очищення водойм, лісів та інших природних ресурсів громади. Також важливо підвищити рівень екологічної свідомості самих мешканців, які своїми діями будуть посилювати різні екологічні програми. Окремим важливим проєктом може бути розбудова системи поводження з відходами, де буде заплановано створення заводу з переробки та утилізації сміття.

Стратегічна ціль 4. Можливості зростання для кожного спрямована на те, щоб кожен мешканець Петриківської громади мав доступ до сучасних послуг, сучасної освіти впродовж життя, якісної медицини, спорту, соціального захисту та реальних інструментів участі, що підсилюють відчуття безпеки. Ціль має довгострокову перспективу, тому значною мірою спирається на молодь. Вона безпосередньо випливає з Бачення громади: «чисте довкілля, зручна інфраструктура, сучасні послуги та широкі можливості для дітей і молоді забезпечують високу якість життя», а активні громадяни долучаються до розвитку та взаємної підтримки.

Профіль громади фіксує демографічне навантаження (на одного працюючого припадає понад дві непрацюючі особи) та зарплати нижчі за середні по області та в Україні. Без інвестицій в людський капітал і послуги для населення громада ризикує отримати додатковий відтік людей і знижує мотивацію до розвитку. Одночасно Петриківська ТГ вже вибудувала систему соціальних послуг та працює над інтеграцією ВПО, що створює базу для інклюзивного зростання. У дошкіллі попит повністю покрито, а позашкілля має сталі інституції – БДЮТ і ДЮСШ.

Стратегічна ціль 4 – це людиноцентричний фундамент усієї Стратегії, що базується на трьох стовпах: доступний і безперервний розвиток людини протягом життя, залучення людей до прийняття рішень у громаді та створення умов і можливостей для кар'єрного розвитку молоді. Така структура з'єднує профільні сильні сторони з конкретними інструментами дії.

На сьогодні громада має якісні адміністративні послуги, які доступні кожному.

Доступність послуг досягається наявністю ЦНАПу із центральним офісом у Петриківці та 7 віддаленими робочими місцями і додатковим мобільним офісом.

Система соціального захисту надає широкий перелік послуг, зокрема, догляд вдома, стаціонар, денний центр, кризова кімната, ветеранські сервіси тощо. Також спостерігається зростання обсягів допомоги та розширення інклюзивних рішень (інклюзивний транспорт, безбар'єрний дизайн у нових об'єктах).

Освіта й позашкілля мають широку мережу, а їх потужність повністю покриває всі запити населення. Також активно працюють БДЮТ і ДЮСШ (18 груп, 282 дитини) та Інклюзивно-ресурсний центр «Піраміда» (246 дітей на обліку).

Система охорони здоров'я складається із КНП «Центральна лікарня» і «ЦПМСД», а також є нові амбулаторії в окремих селах, що формують основу для подальшого посилення спроможності.

Виклики, які можуть стати на шляху досягнення цілі.

1. Недостатня матеріально-технічна база в системі освіти. Частині закладів потрібні значні вкладення; окремі ліцеї потребують реконструкції харчоблоків, споруд подвійного призначення.
2. Для спорту і активного дозвілля є лише три облаштовані спортивні майданчики на всю громаду, що не задовольняє умови доступності. ДЮСШ без власного приміщення.
3. Охорона здоров'я має неоднорідний стан інфраструктури. Частина амбулаторій, ФАПів – у пристосованих приміщеннях. Є потреба в оновленні МТБ, реконструкції та будівництві приміщень.
4. Низький рівень доходів і навантаження на соціальних працівників обмежують доступність платних сервісів і мотивацію кадрів.
5. Активність громадян є не надто високою. Активних мешканців – 3-7%, що говорить про потребу масштабувати інструменти участі та роботу з вразливими групами.
6. У напрямку інклюзії та доступності зроблено важливі кроки, але потрібне масштабування по всій громаді.
7. Кадрові виклики у соціальній сфері/медицині/освіті: є виклики в утриманні та залученні фахівців, особливо в селах.

«Можливості зростання для кожного» – це про те, щоб перевести сильні сторони громади у сталий ріст людського капіталу: здоров'я, освіта, залученість, кар'єрні старти молоді. Через реалізацію цілі громада підвищує якість життя, згуртованість і конкурентоспроможність. Створює умови, в яких кожен мешканець може реалізувати свій потенціал.

Оперативна ціль 4.1. Створити умови для всебічного розвитку людини протягом життя деталізується через 6 завдань: 1) забезпечити розвиток освіти у громаді шляхом забезпечення матеріально-технічних потреб освітніх закладів усіх рівнів та сприяти

професійному розвитку працівників освіти; 2) сприяти розширенню і доступності позашкільної та неформальної освіти для інтелектуального та творчого розвитку людини; 3) підвищити спроможність системи охорони здоров'я громади через покращення матеріально-технічної бази та сучасного медичного обладнання, у тому числі діагностичного; 4) залучення фахівців медичної сфери та забезпечення умов їхнього розвитку для покращення якості медичних послуг; 5) створити умови для занять спортом та реабілітації, заохочення людей до здорового способу життя через розбудову спортивної інфраструктури та проведення спортивних заходів; 6) забезпечити розвиток адміністративних та соціальних послуг для населення, в тому числі через розширення кількості послуг та покращення матеріально-технічного стану приміщень.

Мета даної цілі – створити умови, де люди зможуть розвивати свою майстерність в тих напрямах, у яких вони би хотіли, дізнаватись і вчитись робити щось нове. Важливо зосередитись на освітніх проєктах для молоді, водночас подбати про освіту всіх інших, незалежно від віку. Реалізовувати проєкти, що направлені на розвиток матеріально-технічної бази та розвиток освітніх просторів. Так само важливо розвивати інші сфери, від яких залежить стан і здоров'я людей. Зокрема, послуги з охорони здоров'я та спорту. Окрім закупівлі спеціалізованого обладнання, слід подбати про створення умов для залучення і подальшої діяльності фахівців із даних сфер. Також необхідно подбати про створення програм і проєктів щодо реабілітації військових, ветеранів та інших людей, що постраждали від війни. Досить важливі проєкти, спрямовані на покращення якості та кількості соціальних та адміністративних послуг.

Оперативна ціль 4.2. Громадська участь та ефективне управління громадою ставить на меті виконати 5 завдань: 1) створення умов для підвищення професійного рівня працівників ОМС; 2) удосконалити механізми прозорості та відкритості влади через розвиток комунікації влади і населення; 3) сприяти формуванню та розвитку активного громадянського суспільства; 4) забезпечити функціонування механізмів участі громадян та залучення їх до прийняття рішень; 5) підтримка молодіжних ініціатив та шкільного самоврядування.

Основною метою даної цілі є створення сильного громадянського суспільства, яке якісно дбає про ефективне управління громадою для її активного розвитку. Важливо зосередитись на програмах, які допоможуть підвищити рівень знань та компетенцій представників влади, а також впровадити заходи, які допоможуть підвищити прозорість та відкритість місцевої ради для побудови вищого рівня довіри з мешканцями. Для розвитку взаємодії з громадянами розвивати інструменти їхньої участі та долучати їх до прийняття рішень. Розвивати демократичні інструменти та активно заохочувати молодь цікавитися політичними процесами в громаді.

Оперативна ціль 4.3. Молодь і кар'єрний старт включає у себе 4 завдання: 1) розробити програму дуальної освіти з бізнесом (переробка, гостинність, креатив); 2) створення програми «Перше робоче місце» та оплачувані стажування на місцевих підприємствах; 3) створення програми мікрогрантів для молодіжних ініціатив і

стартапів (креатив, туризм, IT-сервіси); 4) створення системи кар'єрної орієнтації (7-11 класи): профдні, екскурсії на виробництва, менторські пари «майстер-учень».

У межах даної цілі планується виконувати проєкти, які направлені на формування професійного досвіду для молоді через якісні знання та формування компетенцій, що відповідають запитам сучасності та майбутнього. Наприклад, через модулі в ПТУ, коледжі, виробничі практики, через програму стажувань та досвіду першої роботи. Також важливо підтримувати молодь програмами, які направлені на створення соціальних цінностей та заохочення до підприємництва через грантову підтримку. Розвивати кращі практики професійної орієнтації молоді, яка могла би зараз побачити своє місце в громаді, а в майбутньому реалізуватися у Петриківській ТГ.

8. АНАЛІЗ ВІДПОВІДНОСТІ СТРАТЕГІЇ ІНШИМ СТРАТЕГІЧНИМ ДОКУМЕНТАМ НАЦІОНАЛЬНОГО ТА РЕГІОНАЛЬНОГО РІВНІВ

Таблиця 8.1. Відповідність Державній стратегії регіонального розвитку на 2021-2027 роки

Стратегічні та оперативні цілі	**СЦ1**				**СЦ2**				**СЦ3**					**СЦ4**		
	ОЦ 1	ОЦ 2	ОЦ 3	ОЦ 4	ОЦ 1	ОЦ 2	ОЦ 3	ОЦ 4	ОЦ 1	ОЦ 2	ОЦ 3	ОЦ 4	ОЦ 5	ОЦ 1	ОЦ 2	ОЦ 3
Стратегічна ціль 1. Формування згуртованої держави в соціальному, гуманітарному, економічному, екологічному, безпековому та просторовому вимірах	+				+				++					++		
1.1. Забезпечення інтегрованого розвитку територій з урахуванням інтересів майбутніх поколінь	+	+	++	+	++	++	++	++	++	+	+	++	++	-	-	+
1.2. Задоволення потреби населення у якісних адміністративних і публічних послугах	+	-	+	+	+	+	+	+	-	++	++	+	+	+	++	-
1.3. Соціальний захист ветеранів війни та їхніх сімей, ВПО та інших вразливих груп	+	-	-	++	-	-	+	+	+	++	+	++	+	++	++	++

Стратегічна ціль 2. Підвищення рівня конкурентоспроможності регіонів	++				++				++					+		
2.1. Інфраструктура, стійка до безпекових, соціальних та економічних викликів	++	+	++	++	++	+	+	+	+	++	++	++	++	+	+	+
2.2. Сильна, спроможна та конкурентоздатна регіональна економіка	++	++	++	++	++	++	++	++	+	++	+	+	++	++	+	++
Стратегічна ціль 3. Розбудова ефективного багаторівневого врядування	+				+				+					++		
3.1. Розвиток інституційної спроможності органів публічної влади з урахування практик ЄС	+	+	+	+	-	+	++	+	+	-	-	+	+	++	++	+
3.2. Розвиток різних форм співробітництва та управління публічними інвестиціями	+	++	+	++	+	+	++	+	++	++	-	+	+	++	++	+

Таблиця 8.2. Відповідність Стратегії розвитку Дніпропетровської області на 2021-2027 роки

Стратегічні та оперативні цілі	**СЦ1**	**СЦ2**	**СЦ3**	**СЦ4**

	ОЦ 1	ОЦ 2	ОЦ 3	ОЦ 4	ОЦ 1	ОЦ 2	ОЦ 3	ОЦ 4	ОЦ 1	ОЦ 2	ОЦ 3	ОЦ 4	ОЦ 5	ОЦ 1	ОЦ 2	ОЦ 3
Стратегічна ціль 1. Підвищення рівня конкурентоспроможності Дніпропетровської області																
1.1. Стимулювання розвитку обраних ВЕДів в рамках смартспеціалізації регіону	++	++	++	+	++	+	++	++	+	+	+	+	-	++	+	+
1.2 Підвищення рівня конкурентоспроможності регіональної економіки	++	++	++	++	++	+	++	++	+	+	+	+	+	+	+	+
1.3. Розвиток промислово-виробничого комплексу	++	++	+	+	+	+	+	+	+	+	-	+	-	+	-	+
1.4. Розвиток агропромислового комплексу	++	++	++	+	+	+	+	+	+	+	-	+	-	+	-	+
1.5. Розвиток туристичної сфери	+	+	++	+	++	++	++	++	+	+	+	++	+	+	+	+
Стратегічна ціль 2. Забезпечення інтегрованого розвитку територій та підвищення якості публічних послуг задля збереження та розвитку людського капіталу																
2.1. Відновлення та соціально-економічний розвиток територій (активних бойових дій, прилеглих до них територій, сільських територій, монопрофільних)	-	-	-	-	-	-	+	+	-	-	-	+	+	-	-	+
2.2. Підвищення якості надання освітніх послуг	+	+	+	-	++	-	++	-	-	+	++	++	+	++	+	++
2.3. Підвищення якості надання медичних послуг	-	-	+	-	-	-	-	+	-	+	++	++	+	++	+	++

2.4. Створення умов для занять фізичною культурою та спортом, залучення до здорового способу життя мешканців (-ок)	-	-	+	-	-	+	++	-	+	+	++	++	++	++	+	++
2.5. Створення умов для розвитку та популяризації культури в регіоні	+	++	++	++	++	++	++	++	-	+	+	++	++	++	+	+
2.6. Забезпечення доступу населення громад до якісних адміністративних та соціальних послуг	+	-	+	+	+	+	+	+	-	++	++	+	+	+	++	-
2.7. Розвиток цифрової інфраструктури регіону та електронних публічних послуг	+	+	+	+	+	++	+	+	+	+	+	+	+	++	++	+
2.8. Забезпечення соціального захисту, підтримки та інтеграції ветеранів (-ок) і представників (-ць) інших вразливих груп	+	-	++	+	-	+	+	+	-	++	+	++	+	++	++	+
2.9. Забезпечення розвитку інфраструктури та благоустрою територій	+	++	+	-	+	+	+	++	++	+	++	++	++	++	+	-
2.10. Забезпечення згуртованості населення з урахуванням викликів від наслідків війни	+	+	+	+	++	++	++	+	-	+	+	++	+	++	++	+
Стратегічна ціль 3. Розбудова ефективного регіонального та місцевого врядування																
3.1. Розвиток інституційної спроможності органів публічної влади з урахуванням кращих практик ЄС	+	+	+	+	-	+	++	+	+	-	-	+	+	++	++	+
3.2. Розвиток співробітництва та ефективне управління публічними інвестиціями	+	++	+	++	+	+	++	+	++	++	-	+	+	++	++	+

4. Енергетична, цивільна та екологічна безпека як основа розвитку регіону																
4.1. Забезпечення стійкості регіону	++	++	++	+	++	++	++	+	+	++	++	++	+	++	+	++
4.2. Покращення рівня екологічної ситуації в регіоні	-	-	-	-	+	+	+	++	++	-	++	+	++	+	+	+
4.3. Забезпечення енергетичної безпеки та самодостатності регіону	+	+	++	+	-	+	-	++	+	+	++	+	+	+	+	-
4.4. Створення безпечного середовища	+	+	+	-	+	+	+	+	+	++	++	+	++	+	+	-

Таблиця 8.3. Відповідність Цілям сталого розвитку ООН до 2030 року

Стратегічні та оперативні цілі	**СЦ1**				**СЦ2**				**СЦ3**					**СЦ4**		
	ОЦ 1	ОЦ 2	ОЦ 3	ОЦ 4	ОЦ 1	ОЦ 2	ОЦ 3	ОЦ 4	ОЦ 1	ОЦ 2	ОЦ 3	ОЦ 4	ОЦ 5	ОЦ 1	ОЦ 2	ОЦ 3
Ціль 1. Подолання бідності	++	+	++	+	+	+	+	++	-	-	+	+	-	++	+	++
Ціль 2. Подолання голоду, розвиток сільського господарства	+	+	++	+	-	+	-	+	++	-	-	+	+	+	-	+
Ціль 3. Міцне здоров’я і благополуччя	-	-	+	-	+	+	-	+	++	++	+	++	++	++	-	+
Ціль 4. Якісна освіта	+	-	++	+	++	+	++	+	-	++	+	+	++	++	+	++
Ціль 5. Гендерна рівність	-	-	++	-	+	+	++	+	-	+	-	++	-	++	++	++
Ціль 6. Чиста вода та належні санітарні умови	-	+	-	+	-	+	-	++	++	++	+	++	++	+	+	-
Ціль 7. Доступна та чиста енергія	-	+	+	+	-	+	-	+	-	+	++	+	++	-	+	-
Ціль 8. Гідна праця та економічне зростання	+	+	++	+	+	++	++	+	+	-	-	-	-	++	+	++

Ціль 9. Промисловість, інновації та інфраструктура	++	+	+	+	+	++	++	++	++	++	++	++	+	+	++	+
Ціль 10. Скорочення нерівності	+	+	++	+	+	+	++	+	+	++	+	+	+	++	++	++
Ціль 11. Сталий розвиток міст і громад	++	++	++	++	+	++	++	+	++	++	+	+	++	++	+	++
Ціль 12. Відповідальне споживання та виробництво	+	+	+	-	-	-	+	++	++	+	++	++	++	++	++	+
Ціль 13. Пом’якшення наслідків зміни клімату	-	-	-	-	-	-	-	++	+	-	++	++	++	+	-	-
Ціль 14. Збереження морських ресурсів	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	+	-	-
Ціль 15. Захист та відновлення екосистем суші	+	-	-	-	++	+	+	++	++	-	+	+	++	+	+	-
Ціль 16. Мир, справедливість та сильні інститути	-	-	+	-	++	+	+	-	+	+	+	++	+	+	++	-
Ціль 17. Партнерство заради сталого розвитку	+	+	+	+	+	++	++	++	+	++	+	++	+	+	++	++

9. МОНІТОРИНГ ТА ОЦІНКА РЕАЛІЗАЦІЇ СТРАТЕГІЇ

Моніторинг та оцінка виконання Стратегії розвитку Петриківської територіальної громади до 2036 року – це ключові умови успішної реалізації визначених стратегічних і оперативних цілей. Системний моніторинг дає змогу відстежувати прогрес, своєчасно виявляти бар'єри та ризики, а також коригувати заходи для підвищення їхньої результативності. Регулярна звітність забезпечує прозорість і підзвітність перед громадою, зміцнює довіру до місцевого самоврядування та заохочує мешканців до участі в процесах громади.

Оцінювання дозволяє зіставляти досягнуті результати на різних етапах впровадження зі стратегічними намірами та визначати їхній вплив на розвиток громади. Оцінювання допомагає встановити, які проєкти дали найкращий ефект, і сформулювати практичні рекомендації для подальшого вдосконалення реалізації пріоритетів.

Періодичність і підходи до моніторингу та оцінювання

Моніторинг здійснюватиметься на регулярній основі за чітко визначеними індикаторами ефективності й результативності, узгодженими зі стратегічними та оперативними цілями. Передбачено такі формати:

1. Щорічний моніторинг – річний звіт про виконання заходів і проєктів, аналіз досягнутих показників, фіксація викликів та пропозиції щодо їх подолання.

2. Проміжне оцінювання – раз на три роки для глибшого аналізу прогресу та, за потреби, оновлення підходів у Стратегії.

3. Підсумкове оцінювання – по завершенні періоду реалізації Стратегії для визначення кінцевих результатів, оцінки впливу та формування рекомендацій на майбутнє.

Результати моніторингу й оцінювання публікуватимуться, обговорюватимуться з громадськістю та слугуватимуть підставою для коригування наступних кроків, забезпечуючи адаптивне управління розвитком Петриківської територіальної громади.
Для ефективного втілення Стратегії вибудовується система індикаторів двох рівнів: для стратегічних цілей (оцінка впливу) і для оперативних цілей (оцінка результатів). Така система дає змогу відстежувати прогрес, аналізувати досягнення та вчасно коригувати дії, щоб гарантовано рухатися до запланованих результатів.

Стратегічна ціль 1. Економіка творення цінності

- Дохід громади на одного мешканця (грн, щороку)
- Рівень середньої оплати праці (грн, щороку) в порівнянні з районом та областю
- Частка підприємств із переробної промисловості та крафтового виробництва в загальній структурі зайнятості громади (%)

- Частка доходів бюджету громади, отриманих від місцевого бізнесу (МСП + креативні/локальні виробництва) (%)
- Кількість нових робочих місць у переробній, крафтовій чи креативній сфері (абсолютне число)
- Інвестиції, залучені в громаду (тис. грн, щороку)
- Рівень безробіття (кількість осіб)
- Рівень експорту чи реалізації локальної продукції за межами громади (тис. грн, щороку)

Оперативні цілі	**Завдання та показники**
1.1. Розвиток сфер економічного зростання Петриківщини	**Завдання 1.1.1. Підтримка і розширення промислових виробництв різних розмірів, у тому числі релокованих** ● кількість промислових компаній, що розширились або релоковані до громади ● кількість нових робочих місць у промисловості ● обсяг податків, що надходять з цих компаній, грн **Завдання 1.1.2. Розвиток сільськогосподарських виробництв та підтримка фермерських господарств** ● кількість фермерських господарств в громаді ● % зростання продуктивності с/г виробництва (тонн на га) ● кількість фермерських господарств, які отримали підтримку/фінансування ● обсяг податків, що надходять з фермерських господарств, грн **Завдання 1.1.3. Розвиток та створення нових підприємств, що працюють на місцевій сировині, у тому числі переробних** ● кількість нових підприємств переробної галузі ● обсяг податків, що надходять з цих підприємств, грн **Завдання 1.1.4. Підтримка розвитку крафтового виробництва, зокрема, у мистецькій та харчовій сферах**

	● кількість крафтових виробників (харчових, мистецьких) із зареєстрованою діяльністю ● кількість молодих/нових майстрів, що почали діяльність із підтримкою ● обсяг податків, що надходять від крафтових виробників, грн
1.2. Створення інвестиційних магнітів громади	**Завдання 1.2.1. Проведення інвентаризації земель та об'єктів комерційної нерухомості** ● кількість гектарів землі та об'єктів нерухомості, інвентаризованих і готових до інвестування **Завдання 1.2.2. Оформлення нових привабливих інвестиційних пропозицій** ● кількість оформлених інвестиційних пропозицій ● кількість підписаних контрактів щодо інвестиційних проєктів ● кількість реалізованих інвестиційних проєктів **Завдання 1.2.3. Формування унікального ділового стилю та підвищення інвестиційної привабливості громади** ● кількість заходів із популяризації громади, її ключових продуктів та послуг на території громади та за її межами ● кількість учасників заходів із популяризації громади ● кількість міжнародних/регіональних партнерств з інвесторами
1.3. Розвиток малого і середнього підприємництва громади (МСП)	**Завдання 1.3.1. Створення високого рівня безпеки для ведення підприємницької діяльності у громаді** ● кількість заходів, що стосуються підвищення рівня безпеки в громаді ● % підприємств, які оцінюють рівень безпеки як «добрий/відмінний» (опитування) **Завдання 1.3.2. Створення правових умов для**

	підвищення активності, розширення та легалізації діяльності МСП ● кількість прийнятих нормативно-правових актів, спрямованих на підтримку МСП ● кількість підприємств, що скористались підтримкою **Завдання 1.3.3. Налагодження та підтримка якісної взаємодії влади та МСП** ● кількість спільних заходів влади і підприємців громади ● кількість учасників таких заходів ● % МСП, які оцінюють співпрацю з владою як «ефективну» **Завдання 1.3.4. Сприяння підвищенню освітнього і професійного рівнів серед представників МСП та зацікавлених громадян** ● кількість тренінгів/навчань для підприємців ● кількість учасників таких подій, з них жінок, молоді, ветеранів **Завдання 1.3.5. Заохочення та підтримка молодіжного підприємництва** ● кількість підприємств, які зареєстровані молоддю (<35 років)
1.4. Створення додаткових можливостей: від продукту до ринку	**Завдання 1.4.1. Створення сервісів для інших громад, у тому числі культурних напрямів** ● кількість сервісів та продуктів, що надаються іншим громадам ● обсяг податків, що надходять від реалізації продуктів та послуг **Завдання 1.4.2. Сприяти виходу на різні ринки, розвитку каналів збуту та реалізації місцевого продукту** ● кількість нових каналів збуту, які були відкриті в

	партнерстві між владою та бізнесом ● обсяг реалізації місцевого продукту за межі громади, грн ● кількість виставок/маркетингових заходів із просуванням місцевого продукту

Стратегічна ціль 2. Лідерство ідентичності – культурна спадщина як основа розвитку громади

- Рівень культурної активності громади (кількість подій, відвідуваність, залучення мешканців; приріст учасників, %)
- Кількість об'єктів нематеріальної та матеріальної культурної спадщини, що збережені, відновлені або мають охоронний статус
- Частка бюджету громади, спрямована на культуру, освіту та туризм (%)
- Доходи від культурних і туристичних заходів (грн/рік, частка в загальному доході громади %)
- Кількість туристів, що відвідали громаду протягом року
- Рівень впізнаваності бренду Петриківської ТГ в Україні та за кордоном (соціологічне опитування, кількість згадок у ЗМІ, міжнародних заходах)
- Рівень задоволеності мешканців культурними послугами (%)
- Кількість партнерств і проєктів міжнародного рівня у сфері культури, освіти та туризму
- Рівень залучення молоді до культурно-освітніх ініціатив (кількість учасників, % населення віком 14-35 р.)

Оперативні цілі	Завдання
2.1. Дослідження та збереження культурної спадщини громади, зокрема, петриківського розпису та козацьких традицій	**Завдання 2.1.1. Дослідження ідентичності та аналіз можливостей впливу культурної спадщини на громаду та світ** ● кількість дослідницьких робіт, публікацій, аналітичних матеріалів про спадщину громади ● створено цифровий реєстр об'єктів спадщини (так/ні) ● кількість наукових/освітніх партнерств (інституцій, вищих закладів освіти, музеїв) **Завдання 2.1.2. Реставрація та відбудова культурних пам'яток громади**

	● кількість відреставрованих або відновлених об’єктів ● сума інвестицій у реставрацію (грн/рік) ● кількість пам’яток, що отримали охоронний статус **Завдання 2.1.3. Підвищення рівня знань мешканців громади про власну культурну спадщину** ● кількість просвітницьких заходів ● кількість учасників таких заходів **Завдання 2.1.4. Розробити та реалізувати програму збереження й популяризації народних звичаїв і традицій** ● наявність ухваленої програми (так/ні) ● кількість реалізованих проєктів у межах програми ● кількість осередків або колективів, що зберігають традиції (гурти, фольклорні ансамблі тощо) ● кількість осіб, що є бенефіціарами програми
2.2. Розвиток та промоція бренду громади	**Завдання 2.2.1. Розробка бренду та каналів його популяризації** ● наявність офіційно затвердженого бренду громади (так/ні) ● кількість комунікаційних кампаній/подій із просування бренду ● кількість публікацій у національних/міжнародних медіа про Петриківську ТГ **Завдання 2.2.2. Розробка та інтегрування дизайн-коду в усі сфери життєдіяльності громади, у тому числі в місцеві бізнес-продукти** ● наявність розробленого дизайн-коду (так/ні) ● кількість місцевих виробників, що використовують елементи бренд-айдентики

	Завдання 2.2.3. Посилення рівня впливу петриківського розпису, унікальних козацьких традицій на національному та міжнародному рівнях ● кількість міжнародних подій, виставок, де представлено петриківську культурну спадщину ● кількість нових партнерських угод в Україні та за межами України щодо культурної спадщини громади ● кількість нових ліцензованих чи сертифікованих виробів із петриківським розписом
2.3. Формування лідерства за пріоритетним культурним та освітнім напрямом	**Завдання 2.3.1. Створення сучасних освітньо-культурних центрів, таких як передова Школа графічного дизайну** ● кількість відкритих чи модернізованих культурно-освітніх просторів ● створення Школи графічного дизайну (так/ні) ● кількість учнів/студентів нової Школи графічного дизайну ● кількість навчальних програм, до яких долучились міжнародні партнери **Завдання 2.3.2. Активне залучення митців місцевого та міжнародного рівнів до викладання у громаді** ● кількість митців, залучених до навчального процесу (у тому числі міжнародних) ● кількість спільних творчих проєктів (виставок, воркшопів, резиденцій) ● кількість учасників програм обміну по культурній тематиці **Завдання 2.3.3. Підтримка розбудови мистецької інфраструктури** ● обсяг інвестицій у розвиток закладів культури (грн/рік) ● кількість модернізованих мистецьких закладів (галереї, будинків культури, студії)

2.4. Розвиток туристичної сфери	**Завдання 2.4.1. Створення правових умов для підвищення активності, розширення та легалізації діяльності працівників туристичної сфери** ● кількість ухвалених рішень/програм підтримки туристичного бізнесу ● кількість зареєстрованих туристичних суб'єктів ● обсяг податкових надходжень від сфери туризму **Завдання 2.4.2. Підвищення туристичної привабливості громади через гостинність** ● кількість осіб (представників HoReCa та інших зацікавлених), що пройшли тренінги з гостинності ● кількість об'єктів HoReCa, які мають високі відгуки **Завдання 2.4.3. Розбудова туристичної інфраструктури громади, у тому числі через розбудову HoReCa** ● кількість нових або реконструйованих об'єктів HoReCa ● протяжність нових туристичних маршрутів (км) ● наявність інтерактивної туристичної мапи (так/ні) **Завдання 2.4.4. Популяризація культурного туризму в громаді** ● кількість культурно-туристичних заходів і подій на рік ● кількість учасників, в тому числі туристів, що відвідали ці події ● кількість партнерських проєктів із туристичними агенціями **Завдання 2.4.5. Популяризація зеленого туризму в громаді** ● кількість зареєстрованих зелених садиб ● кількість туристів, що користуються послугами зелених садиб

	● кількість осіб, що дізнались про можливості зеленого туризму громади

Стратегічна ціль 3. Комфорт та безпека життя

- Рівень комфортності життя громади (оцінка громадян за комплексним показником під час опитування: транспорт, безпека, екологія, доступ до послуг, тощо; розраховується щороку)
- Рівень задоволеності маломобільних груп населення умовами доступу до інфраструктури громади
- Площа оснащених і доступних громадських просторів, % від загальної площі ТГ
- Частка відремонтованих і нових доріг у загальній мережі громади, %
- Кількість зареєстрованих випадків порушення громадської безпеки в рік
- Індекс енергоефективності громади (зменшення споживання енергії на 1 м² публічних об’єктів)
- Рівень екологічної чистоти громади (площа забруднених територій, кількість стихійних звалищ, які ліквідовані)
- Частка об’єктів, доступних для маломобільних груп населення, %.
- Площа житлового фонду, побудованого або реконструйованого за сучасними стандартами

Оперативні цілі	Завдання
3.1. Забезпечити сучасне просторове планування громади	**Завдання 3.1.1 Створити просторову документацію громади (просторові плани громади із зонуванням)** ● наявність затвердженого комплексного плану просторового розвитку (так/ні). **Завдання 3.1.2. Створити умови для будівництва нового житлового фонду** ● кількість проєктів житлового будівництва, включених у просторовий план ● обсяг нового житлового фонду, запланованого/побудованого (м²) **Завдання 3.1.3 Забезпечити реконструкцію громадських просторів для підвищення рівня їх доступності (спорт, розваги, відпочинок)**

	● кількість відновлених або нових громадських просторів (парки, сквери, спортзони) ● площа оновлених публічних зон, м² ● кількість мешканців, що мають доступ до оновлених просторів
3.2. Розбудова інфраструктурних об'єктів та інженерних мереж громади	**Завдання 3.2.1. Проведення ремонту доріг, облаштування вело і пішохідної інфраструктури та налагодження якісного транспортного сполучення між населеними пунктами громади** ● кількість відремонтованих кілометрів доріг місцевого значення, км ● кількість облаштованих велодоріжок, км ● кількість облаштованих пішохідних зон, км **Завдання 3.2.2. Ремонт та будівництво комунальних мереж електро-, водо-, газопостачання, водовідведення, очисних споруд** ● кількість км нових або відремонтованих мереж ● кількість домогосподарств, забезпечених якісним водопостачанням та каналізацією **Завдання 3.2.3. Будівництво та ремонт об’єктів комунальної інфраструктури, а також громадських просторів для відпочинку та розваг** ● кількість об’єктів, введених в експлуатацію або модернізованих **Завдання 3.2.4. Підвищити якість надання комунальних послуг та закупити спеціальне обладнання і техніку** ● кількість одиниць придбаної нової комунальної техніки ● кількість скарг мешканців на якість послуг (зниження)
3.3. Підвищення рівня енергоефективності громади	**Завдання 3.3.1. Провести аудит енергоефективності**

	комунальних об'єктів громади ● кількість об'єктів, які пройшли енергоаудит ● кількість модернізацій, проведених у межах рекомендацій енергоаудиту ● рівень зменшення споживання енергії в об'єктах (%) **Завдання 3.3.2. Впровадити сучасні рішення з енергомоніторингу та енергоефективності громади (наприклад, сонячні електростанції)** ● кількість об'єктів, де впроваджені альтернативні джерела енергії (сонячні панелі, теплові насоси) ● частка енергії з відновлюваних джерел у загальному споживанні, % ● зменшення витрат громади на енергоносії (% річної економії)
3.4. Підвищити рівень безпеки та якості життя в громаді	**Завдання 3.4.1. Розбудова інфраструктури та облаштування об'єктів безпеки в громаді, у тому числі через установку відеоспостереження, освітлення пішохідних зон, облаштування укриттів** ● кількість встановлених камер відеоспостереження ● кількість нових або модернізованих укриттів ● кількість освітлених вулиць і пішохідних зон, км **Завдання 3.4.2. Розвиток місцевих програм цивільного захисту й готовності жителів та установ громади до надзвичайних ситуацій** ● кількість навчань із цивільного захисту ● кількість жителів, що пройшли навчання із цивільного захисту ● кількість закладів громади, які мають оновлені плани реагування на надзвичайні ситуації **Завдання 3.4.3. Забезпечити безпеку учасникам дорожнього руху** ● кількість ДТП за рік (тенденція до зниження)

	● кількість облаштованих пішохідних переходів, розміток, світлофорів ● кількість освітніх кампаній для водіїв і пішоходів ● кількість осіб, які охоплені освітніми кампаніями щодо безпеки дорожнього руху **Завдання 3.4.4. Забезпечити інклюзивність та безбар'єрність для кожного** ● кількість об'єктів соціальної інфраструктури, доступних для маломобільних груп населення ● кількість адаптованих пішохідних зон (км) і транспортних зупинок (шт)
3.5. Забезпечити розвиток екологічно чистого та привабливого середовища	**Завдання 3.5.1. Підвищення рівня екологічної безпеки громади, у тому числі очищення водойм, здійснення благоустрою** ● площа очищених або відновлених водойм ● кількість зелених зон, створених або відновлених **Завдання 3.5.2. Сприяти підвищенню рівня екологічної свідомості мешканців громади** ● кількість проведених екоосвітніх заходів ● кількість жителів, що беруть участь у екологічних заходах **Завдання 3.5.3. Удосконалити систему поводження з твердими побутовими відходами та забезпечити збір, сортування, вивезення та їх переробку** ● кількість створених або модернізованих пунктів збору відходів ● кількість стихійних сміттєзвалищ

Стратегічна ціль 4. Можливості зростання для кожного

- Рівень розвитку людського капіталу (комплексний: рівень освіти, здоров'я, активність у житті громади)

- Частка молоді (вік 18-35) у трудовій діяльності або підприємництві (%)
- Частка громадян, які беруть участь у громадських ініціативах або процесах управління (%)
- Рівень довіра жителів до місцевої влади (%)
- Рівень задоволеності мешканців можливостями для самореалізації у громаді (%)
- Рівень задоволеності жителями послугами гуманітарного напрямку

Оперативні цілі	Завдання
4.1. Створити умови для всебічного розвитку людини протягом життя	**Завдання 4.1.1. Забезпечити розвиток освіти у громаді шляхом забезпечення матеріально-технічних потреб освітніх закладів усіх рівнів та сприяти професійному розвитку працівників освіти** ● кількість освітніх закладів із оновленою матеріально-технічною базою ● кількість педагогів, які пройшли підвищення кваліфікації протягом року ● показник плинності кадрів освіти (зменшення %) ● середня кількість учнів у класі ● рівень задоволеності освітніми послугами **Завдання 4.1.2. Сприяти розширенню і доступності позашкільної та неформальної освіти для інтелектуального та творчого розвитку людини** ● кількість заходів позашкільної, неформальної освіти ● кількість дітей та молоді, яка бере участь у заходах позашкільної, неформальної освіти **Завдання 4.1.3. Підвищити спроможність системи охорони здоров'я громади через покращення матеріально-технічної бази та сучасного медичного обладнання, у тому числі діагностичного** ● кількість медичних закладів із модернізованим обладнанням ● кількість діагностичних процедур, доступних на території громади (рік) ● рівень задоволеності пацієнтами послугами у

	медичній сфері **Завдання 4.1.4. Залучення фахівців медичної сфери та забезпечення умов їхнього розвитку для покращення якості медичних послуг** ● кількість медичних фахівців ● частка медичних працівників із підвищеною кваліфікацією (%) ● показник плинності кадрів медицини (зменшення %) **Завдання 4.1.5**. **Створити умови для занять спортом та реабілітації, заохочення людей до здорового способу життя через розбудову спортивної інфраструктури та проведення спортивних заходів** ● кількість спортивних майданчиків/залів, введених у експлуатацію ● кількість спортивних заходів/змагань на рік ● частка населення, що регулярно займається спортом або фізичною активністю (%) **Завдання 4.1.6**. **Забезпечити розвиток адміністративних та соціальних послуг для населення, в тому числі через розширення кількості послуг та покращення матеріально-технічного стану приміщень** ● кількість нових або модернізованих приміщень соціальних/адміністративних служб ● рівень задоволеності мешканців якістю адміністративних та соціальних послуг (%)
4.2. Громадська участь та ефективне управління громадою	**Завдання 4.2.1. Створення умов для підвищення професійного рівня працівників ОМС** ● кількість працівників ОМС, які пройшли навчання **Завдання 4.2.2**. **Удосконалити механізми прозорості та відкритості влади через розвиток комунікації влади і населення**

	● кількість публічних консультацій, зборів, громадських слухань за участю громадян ● кількість учасників таких заходів ● кількість публікацій, звітів діяльності влади перед громадянами **Завдання 4.2.3. Сприяти формуванню та розвитку активного громадянського суспільства** ● кількість діючих громадських організацій у громаді ● кількість спільних проєктів влади і громадського сектору **Завдання 4.2.4. Забезпечити функціонування механізмів участі громадян та залучення їх до прийняття рішень** ● кількість діючих інструментів участі в громаді ● кількість громадян, які брали участь у прийнятті рішень **Завдання 4.2.5. Підтримка молодіжних ініціатив та шкільного самоврядування** ● кількість реалізованих молодіжних ініціатив та проєктів ● кількість органів самоврядування та дорадчих органів молоді в громаді ● кількість учасників молодіжних програм
4.3. Молодь і кар'єрний старт	**Завдання 4.3.1. Розробити програму дуальної освіти з бізнесом (переробка, гостинність, креатив): модулі в ПТУ/коледжі, виробничі практики** ● кількість студентів/учнів, залучених у програму дуальної освіти ● кількість бізнес-партнерств із навчальними закладами **Завдання 4.3.2. Створення програми «Перше робоче місце» та оплачувані стажування на місцевих підприємствах**

	● кількість стажувань на підприємствах ● кількість молодих спеціалістів, які отримали перше робоче місце у громаді ● рівень задоволеності молоді умовами стажування та першого робочого місця (%) **Завдання 4.3.3. Створення програми мікрогрантів для молодіжних ініціатив і стартапів (креатив, туризм, IT-сервіси)** ● кількість молодіжних стартапів, підтриманих мікрогрантами ● % стартапів, що працюють через 12 місяців ● кількість підприємств у креативній/туристичній/IT-сфері, започаткованих молоддю **Завдання 4.3.4. Створення системи кар'єрної орієнтації (7-11 класи): профдні, екскурсії на виробництва, менторські пари «майстер-учень»** ● кількість профднів, екскурсій, менторських пар, що проведено ● кількість учнів 10-11 класів, які мають кар'єрний план/менторське наставництво ● кількість випускників школи, які обрали спеціальність/підприємництво у громаді ● кількість студентів, які повернулись в громаду і працюють в ній